

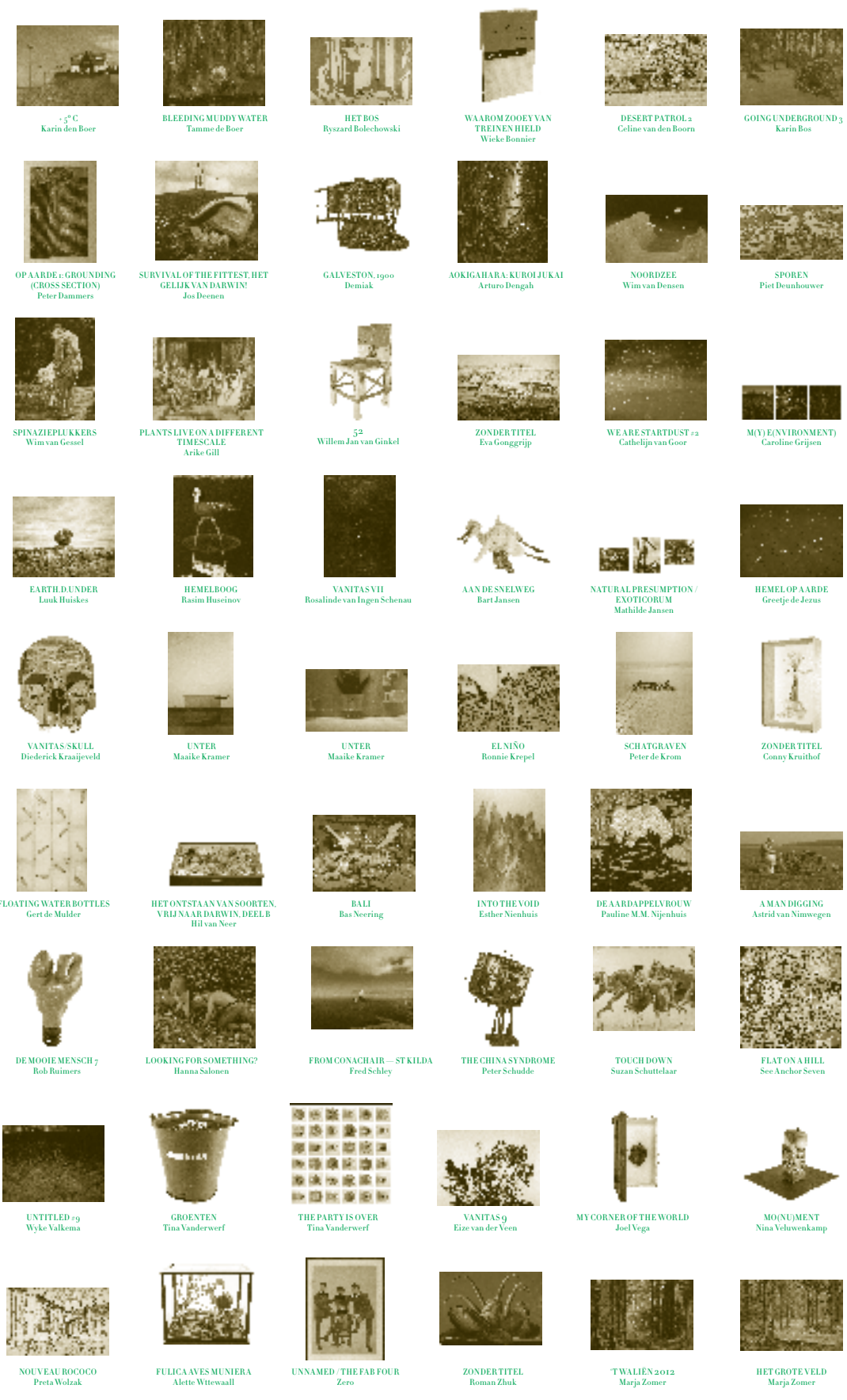
z°mer exp° 2°13

VERKOOPTENTOONSTELLING
GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG
8 juni t/m 15 september

kunstenaars A-K

Voorwoord	3	Hinke Bruinsma	34B	Job van de Groep	55B
Aarde in de kunst	7	Gerrie Brust Bijmolt	35A	Eric Hage	56A
Verleden, heden en toekomst	13	Pauline van Buringen	35B	Kiek Haket	56B
		Irene Cecile	36A	Mia van Hasselt-Vroegop	57A
		CHAOS & OSCART	36B	Theo ten Have	57B
Henk Abbenhues	16A	Arlaque de Clerque	37A	Marianne van Heeswijk	58A
Carolien Adriaansche	16B	Colle	37B	Marianne van Heeswijk	58B
Kés Aerts	17A	Kyra Cramer	38A	Henriette Heidstra	59A
Tom Alberts	17B	David van Dam	38B	Ivor Helberg-Dittrich	59B
Jack Allick	18A	Lies van Dam	39A	Anita Helmy	60A
Anutosh	18B	Peter Dammers	39B	Iteke Hemkes & Marc de Leeuw	60B
Rowan van As	19A	Jos Deenen	40A	Hendriekje	61A
Paulien van Asperen	19B	Demiak	40B	Raphael Hermans	61B
Deborah Asuni	20A	Arturo Dengah	41A	Johanne Hiemstra	62A
Geert Balvers	20B	Wim van Densen	41B	Wybe R. Hietbrink	62B
Helmut Beckhuis	21A	Piet Deunhouwer	42A	Hijnstein	63A
Barbara van Beers	21B	Anne-Mie Devolder	42B	Inge Hoefnagel	63B
Sara Benhamou	22A	Hielke Dijk	43A	Inge Hoefnagel	64A
Fiep van den Berg	22B	Dindi	43B	Ton of Holland	64B
Roel Berg	23A	Dindi	44A	André Hoppzak	65A
Emmy Bergsma	23B	Henriëtte Dingemans	44B	Marion van der Horst	65B
Pieter Berkhout	24A	Angelique Don	45A	Luuk Huiskes	66A
Fieke van Berkom	24B	Jettie Dooper	45B	Rasim Huseinov	66B
Esther Desiree Blauw	25A	Astrid van Dort	46A	Rosalinde van Ingen Schenau	67A
Willem Blauw	25B	Véronique Driedonks	46B	Bart Jansen	67B
Alexander Bobkin	26A	Loes van Dun	47A	Mathilde Jansen	68A
Karin den Boer	26B	Lisette Durinck	47B	Greetje de Jezus	68B
Tamme de Boer	27A	Edridge & Kennis	48A	Marijn de Jong	69A
Ryszard Bolechowski	27B	Ineke Ekkers	48B	Jehuda de Jong	69B
Wieke Bonnier	28A	Ineke Ekkers	49A	Jehuda de Jong	70A
Celine van den Boorn	28B	Manja Eland	49B	Bo de Jong	70B
Karin Bos	29A	Tom van Erp	50A	Kees Juffermans	71A
Simon Bos	29B	Sylvia Evers	50B	Sanne Kabalt	71B
Hilma ten Boske	30A	Alyke Evers	51A	Katharina P. van de Kerkhoff	72A
Ernie Bossmann	30B	Jonathan Gaarthuis	51B	KHERADPICHEH	72B
Bert-René Brinkman	31A	Guido Ganzeman	52A	Jessica Knoop	73A
Bert-René Brinkman	31B	Wim van Gessel	52B	Yoshiyuki Koinuma	73B
Bert-René Brinkman	32A	Arike Gill	53A	Alda Koning	74A
Helma Broekhof	32B	Willem Jan van Ginkel	53B	Caroline van Kooij	74B
Asselien Broekhuis	33A	Eva Gonggrijp	54A	Suus Kooijman	75A
Lia Brouwer	33B	Cathelijn van Goor	54B	Suus Kooijman	75B
Helmie Brugman	34A	Caroline Grijzen	55A	Suus Kooijman	76A

VOORWOORD

De ZomerExpo biedt gevestigde, niet-gevestigde en opkomende kunstenaars van Nederland de kans hun werk in het Gemeentemuseum Den Haag te presenteren aan een breed publiek. De ZomerExpo is geïnspireerd op de jaarlijkse prestigieuze Summer Exhibition van de Royal Academy of Arts in Londen. Sinds de oprichting in 1769 van dit besloten genootschap ter bevordering en promotie van de kunsten wordt er een jaarlijkse zomertentoonstelling gehouden waarvoor iedereen zich kan opgeven om geselecteerd te worden. In de geest van de huidige tijd, waarin de democratisering van de kunst in de belangstelling staat, heeft Nederland sinds de succesvolle primeur van de ZomerExpo in 2011 nu ook een jaarlijkse zomertentoonstelling met open inschrijving.

Het Gemeentemuseum Den Haag is net als voorgaande jaren de trotse gastheer. Een gastheer die niet alleen hoopt die ene ruwe diamant te vinden, maar ook een die een rimpeling in het water van de samenleving wil veroorzaken. Want een tentoonstelling met open inschrijving én verkoopmogelijkheden betekent dat je de museumdeuren ook opent voor kunstenaars die geen gerenommeerde opleiding hebben genoten, die geen spelers zijn in de museale wereld of kunsthandel. Het betekent dat de jury het werk beoordeelt op de directe zeggingskracht ervan en niet op basis van de context. En het betekent dus ook dat een werk van een gerenommeerde kunstenaar weleens buiten de boot kan vallen. In 2011 en 2012 hebben we gemerkt dat het concept veel reacties opwekte: kritische, maar ook

veel laaiend enthousiaste. Door in 2013 een vervolg te geven aan de ZomerExpo hopen we verder te bouwen aan een traditie. Zodat over 100 jaar de ZomerExpo net zo'n begrip is als de Londense Summer Exhibition.

Om 'eenheid in verscheidenheid' in de tentoonstelling te brengen, kiest de ZomerExpo ervoor om elk jaar met een ander thema te werken. Dit keer is het aarde, een thema dat binnen de kunst- en cultuurgeschiedenis een grote variatie aan interpretaties kent. Jacob van Ruysdael koos het landschap om uitdrukking te geven aan een diepe verbondenheid met de eigen werkelijkheid. Dat werd overgenomen in de achttiende en negentiende eeuw door kunstenaars als John Constable en J.H. Weissenbruch die hun eigen oorspronkelijkheid en originaliteit in het landschap projecteerden. In de twintigste eeuw kreeg het denken over het landschap hier en daar een bedenkelijk randje, maar in het werk van uiteenlopende kunstenaars als Anselm Kiefer en Jan Andriessse speelt het landschap nog steeds een grote rol. Deze diversiteit is ook terug te vinden in de inzendingen van ZomerExpo 2013. Traditionele schilderijen worden afgewisseld door vooruitstrevende video's en heftige sculpturen. Keramiek, sieraden en meubilair worden naast elkaar geëxposeerd en uitbundige doeken hangen naast kleine gedetailleerd opgezette tekeningen.

De eerste keuze van ongeveer 525 werken werd gemaakt door jury's van wisselende samenstellingen, tijdens drie voorrondes op verschillende locaties in

Nederland. De keuze gebeurde bij handopsteking, zonder dat men wist wie het werk had gemaakt. De werken zijn op de eerste indruk, op het beeld, geselecteerd. Deze eerste selectie is te bekijken op de ZomerExpo-website. De avondjury selecteerde vervolgens de schilderijen, foto's, tekeningen, beelden, video's en installaties die nu in het Gemeentemuseum Den Haag te zien zijn.

De tentoonstelling *ZomerExpo 2013 Aarde* is het resultaat van een unieke samenwerking tussen het Gemeentemuseum Den Haag, Stichting ArtWorlds en verschillende andere Nederlandse culturele instellingen. Dank gaat allereerst uit naar Carlien Oudes die het project weer op haar gebruikelijke enthousiaste wijze geleid heeft en naar Caroline van der Riet die de financiële leiding op zich nam. Tevens danken wij het bestuur van Stichting ArtWorlds voor zijn betrokkenheid en de soepele samenwerking. Binnen het Gemeentemuseum zijn er ook velen die zich hebben ingezet voor het project, maar onze dank gaat vooral uit naar Wim van Sinderen, conservator Fotomuseum Den Haag, die het voorzitterschap van de avondjury op zich nam en Hans Janssen, conservator moderne en eigentijdse kunst, die verantwoordelijk was voor de inrichting van de tentoonstelling. Jolanda van Zijl organiseerde een boeiend en afwisselend educatief programma rondom het thema aarde.

Nieuw dit jaar is om de werken in de tentoonstelling ter verkoop aan te bieden. Op die manier willen wij koper en kunstenaar dichter bij elkaar brengen, waar mogelijk drempels slechten die bij verwerving van kunstwerken obstakels zouden kunnen zijn, en cultureel ondernemerschap bevorderen door een persoonlijke relatie tussen kunstenaar en koper te stimuleren. Stichting Artworlds wil hiermee ook aansluiten bij de Summer Exhibition in London waar verkoop al sinds jaar en dag de normaalste zaak van de wereld is.

Het Fonds voor Cultuurparticipatie en het Mondriaan Fonds zijn sponsors vanaf het eerste uur. Zonder hun ondersteuning zou de ZomerExpo niet mogelijk zijn geweest. Onze dank is dan ook groot. Opnieuw heeft dit jaar de BankGiro Loterij haar

steun toegezegd, door zich te committeren aan de prijzen die te winnen zijn voor de deelnemers aan de ZomerExpo. Het publiek mag ook stemmen. U kunt uw entreekaartje met vermelding van uw favoriete werk deponeren in de ZomerExpo-stembus in de entreehal van het museum. Het kunstwerk met de meeste stemmen wint de eerste prijs, de ZomerExpo BankGiro Loterij publieksprijs. De tweede en derde prijs worden gekozen door museumdirecteuren Benno Tempel (Gemeentemuseum Den Haag), Emilie Ansink (Kunsthall Rotterdam) en Thomas Widdershoven (Design Academy Eindhoven). Het is geweldig dat de BankGiro Loterij op deze manier nieuwe talenten stimuleert.

Ook wil ik graag de AVRO bedanken, de media-partner van de ZomerExpo en onontbeerlijk bij dit omvangrijke project. Bekking & Blitz is een andere belangrijke partner voor de ZomerExpo. Dankzij hun zorg ziet de catalogus er prachtig uit en is voor een toegankelijke prijs te koop in onze museumwinkel. Carlien Oudes schreef vanuit haar persoonlijke ervaringen over de ZomerExpo en Hans Janssen schreef een kort artikel over verschillende werken uit de collectie van het Gemeentemuseum Den Haag met het thema aarde.

Al met al is de ZomerExpo 2013 opnieuw een feest van ontdekkingen, een tentoonstelling om helemaal in op te gaan.

Benno Tempel
Directeur Gemeentemuseum Den Haag

1
CO WESTERIK
AFDALING OP KLAARLICHT E DAG, 1979
OLIEVERF EN TEMPERA OP DOEK OP PANEEL
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

2
ANSELM KIEFER
DES HERBSTES RUNENGESPINST - FÜR PAUL CELAN
(DE HERFSTDRADEN VAN HET NAJAAR - VOOR PAUL CELAN), 2005
OLIEVERF, HOUTSKOOL, PAPIER, GESSO, ORGANISCH MATERIAAL OP DOEK
BRUIKLEEN BERT KREUK, COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

3
CO WESTERIK
VRIJLAGE, 1968
AQUAREL, CONTÉ OP PAPIER
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

AARDE IN DE KUNST

De Bijbel doet er betrekkelijk laconiek over. Aarde? Dat is wat er ontstaat als God goed op dreef is. Dan haalt hij zomaar iets uit elkaar dat er eerst helemaal niet was. Het een noemt hij hemel, en het andere is aarde. Zo makkelijk gaat dat. Hemel én aarde hebben meteen eigenschappen. De aarde is 'woest en ledig en duisternis ligt over de vloed'. Dat klinkt onguur, en dat is het ook. Hemel klinkt al beter, veel beter. Want daar zweeft jouw (Gods) geest. Daar ontstaat ook het licht, en de dag. En daar zijn vast nog veel meer fijne en prettige dingen.

In de kunst is het niet anders. Als Co Westerik een *Afdaling op klaarlichte dag* schildert, dan is de hemel gevuld met licht, een knotwilg, helderheid, atmosfeer, ruimte, een mooi slootje, al die dingen waarvan het fijn genieten is. Een man op de voorgrond geeft zich ongemakkelijk over aan de aarde. Hij weet zijn armen omsloten en voelt zich zichtbaar klem gezet. Woeste ledigheid en duisternis heeft hij in het vooruitzicht. 1 Als er aarde wordt verbeeld, is er meestal ook meteen sprake van dat hemelse, op een of andere manier. Het is er dan als tegendeel.

Anselm Kiefer schildert een desolate winterakker. Stompen, staken en resten van zonnebloemen tot aan de einder. Sneeuw op het veld. Daarboven de hemel, woest en ledig, diep loodgrijs, met daarin met wit krijt in aarzelend schoonschrift een tekst: 'Beschwert sind die Strahlen der Himmel mit Seidengewebe: dein lieblicher Name, des Herbstes Runengespinst.' Het is de taal van een dichter. In de diepste donkerte van de herfst, als de aarde ten slotte tóch het hemelse lijkt te verzwelgen, is er

iets positiefs: de herfstdraden van het najaar spinnen in het laatste licht een naam, de liefste naam, in het mythische schrift van de herfst. 2 De tekst verklapt iets over de kracht van de kunst, over de mogelijkheid om te ontsnappen aan het aardse. Het is een citaat uit een gedicht van de Duitse dichter Paul Celan. Die vertolkte als geen ander de intense treurigheid van het aardse in zijn gedichten over de holocaust en het nazidom. Zijn gedichten leggen vaker een geheime relatie bloot tussen zonnebloemen als dynamo van leven en licht en het totale, reddeloze vergeten, tussen de energie die de zonnebloem opslaat en de energie die de aarde de vergetelheid in hulpt.

Steeds maar weer die tegenstelling tussen woestheid, ledigheid en duisternis aan de ene kant – de aarde – en vruchtbaarheid, helderheid en licht aan de andere kant. De deelnemers aan de ZomerExpo 2013 zullen er bij het uitwerken van het thema regelmatig mee zijn geconfronteerd, of er misschien over zijn gestruikeld. Zou het kunnen zijn dat niet alleen in de kunst maar ook in het leven het aarde-aspect niet zonder het lucht-aspect kan? Want in andere dan de christelijke godsdiensten is het niet anders. Vaak zijn de uiterste tegenstellingen partners. Zij vormen in alle mythes over de oorsprong van aarde en leven aanvankelijk één geheel. Jammerlijk genoeg zijn ze om een duistere reden gescheiden geraakt. In alle gevallen mist er iets dat echt alleen maar kan worden gecompenseerd doordat er iets *anders* gebeurt. Een samensmelting moet plaatsvinden. Een vereniging. Het is opnieuw Co Westerik die in prachtige, tere aquarellen een

4

ANTON HEYBOER
HET WEZEN IS CULTUUR, 1966
ETS EN COLLAGE OP PAPIER
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

5

CO WESTERIK
GEBORTE, 1967
AQUAREL EN INKT OP PAPIER
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

7
SHINKICHI TAJIRI
VERSCHROEIDE AARDE, 1955
IJZER, VERF
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

6
DIRK DE HERDER
ROMANCE BETWEEN HEAVEN AND EARTH, 1978
GELATINEZILVERDRUK
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

beeld daarvan heeft gegeven. In de tekeningenverzameling van het Gemeentemuseum bevindt zich een aantal van deze aquarellen. *Vrijage*, uit januari 1961, toont de samensmelting. De matras of het kleed waar de partners op liggen, heeft verdacht veel weg van iets plantaardigs, iets dat met natuur te maken heeft. De man en de vrouw hebben ook iets onbeholpens, iets kinderlijks, in de manier waarop zij elkaar omklemmen. Alsof zij elkaar nooit meer los willen of kunnen laten, maar aan de omhelzing ook geen echt genoeg beleven. **3** Willen en kunnen, aantrekken en afstoten, samensmelten en gescheiden zijn, leven en dood, natuur en cultuur worden hier tegenover elkaar gezet. In een zich eeuwig herhalend gebeuren.

Anton Heyboer heeft in zijn etsen op een andere, fabelachtige manier uitdrukking gegeven aan zijn inzicht in dit 'systeem', zoals hij het noemde. In zijn ets/collage *Het wezen is cultuur* uit 1966 geeft de kunstenaar een loepzuiver beeld van zijn ervaringen. Het beeldvlak is in tweeën gedeeld zodat er onderlangs een roodbruine aarde ontstaat met daarboven een witte leegte. Een afgescheurd stuk wit papier is op de horizon geplakt. Rechts is een verticale baan uit een andere ets over het hele beeld geplakt. Op die strook is rechtsonder een stramme naakte mannenfiguur zichtbaar die uit de aarde omhoog lijkt te komen en die met kruiselingse lijnen verbonden is met een zittende vrouwenfiguur buiten het beeld. Boven haar is een tekst in de plaat gekrast: 'ook de verleiding'. De zittende vrouw heeft kennelijk een bepaald effect op de andere figuur in het beeld. Linksboven in de leegte boven de aarde is een uitgebreidere mededeling aangebracht, onder 'de wetenschap': 'omdat ik de schuld ben, ben ik tot de schuld het allerjongste kind oprecht. Daarom is er geen sexualiteit.' Dat klinkt verontrustend. In de rode aarde wordt dat bevestigd: 'er is nog wel het meisje', met daaronder, dieper in de aarde en steeds minder goed leesbaar, iets als 'ook niet meer'. Rechtsonder heeft de kunstenaar nog een tekst geplaatst, nadat hij het beeld had afgedrukt: 'tekst niet behorend bij deze prent. De tijdplaatsing, de geest van het bestaan van de plaats van het geheim in de tijd'. Het hoort niet bij het beeld maar het geeft wel iets wezenlijks aan over de verbinding tussen al

die begrippen: eeuwigheid-samensmelting-schuld. Waar de aarde zich vertoont, is de afwezigheid van het paradijs meteen gegarandeerd, lijkt het. **4** Maar ook weer niet. Want – opnieuw bij Westerik – kan een geboorte ook voorgesteld worden als een tevoorschijn komen uit aarde, uit groene en roodbruine aardkleuren, het blauw van de lucht tegemoet. **5**

Een ander, vrolijker voorbeeld is Dirk de Herders prachtige foto uit 1978 van de romance tussen hemel en aarde die hij plotseling ontwaarde ergens achter een raam. Aan de ene kant de wakkere tuinkabouter die weet wat hem te doen staat en er helemaal klaar voor is. Aan de andere kant de devote madonna die het allemaal schuchter ondergaat. De titel, *Romance between heaven and earth*, brengt het systeem in kaart, zet het in werking, voor de ogen van de toeschouwer. **6**

Waar aarde wordt opgevat als een mythisch verschijnsel – en dat gebeurt al snel, zonder dat je er erg in hebt eigenlijk – daar is de relatie met die grote, eeuwige tegenstellingen van man-vrouw, dood-leven niet ver weg. De vrouw, of, het vrouwelijke, wordt dan meestal met aarde geassocieerd. Toen de Japans-Amerikaanse beeldhouwer Shinkichi Tajiri in 1958 een tentoonstelling had in de Rotterdamse Kunstkring, toonde hij een serie vlakke reliëfs in zwart geblakerd metaal dat hij bewerkt had door te hameren, te spijkeren, te doorboren en te verhitten. Overal uit het gebogen oppervlak kronkelen natuurvormen tevoorschijn: dorre groeisel, een openbarstende gleuf, dierlijke vormpjes, amoebachtige structuren. De titel, *Verschroeide aarde*, verwees naar de meedogenloze tactieken in de moderne oorlogvoering. Maar ook gaat het Tajiri om de grove schending van Moeder Aarde, die hiermee gepaard ging. Tegelijk geeft hij in de bewerking van het metaal en in het resultaat aan dat de vormen van de kunst overwinnen. **7**

De relatie tussen 'aarde' en het 'organische' voert automatisch naar het concept van Moeder Aarde. Al in de oudste religies wordt zij verantwoordelijk gehouden voor de vruchtbaarheid van het land en voor de levenskracht van de natuur. In veel godsdiensten wordt het pasgeboren kind direct

8
MARINO MARINI
POMONA, 1949
BRONS, GEPATINEERD, BEKRAST
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

10
DIRK VAN GELDER
MELKDISTEL, 1974
LIJNETS MET ROULETTE
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

9
MARK BOYLE
PLEK IN DEN HAAG, 1970
ZAND, LIJM, HOUT, BAKSTEEN
COLLECTIE GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

na de geboorte op de aarde gelegd om de verbinding met Moeder Aarde in stand te houden en om levenskracht aan de baby te geven. Kunstenaars hebben Moeder Aarde op veel manieren bezongen. Prachtig voorbeeld is *Pomona* van de Italiaanse beeldhouwer Marino Marini, gemaakt in 1949. ⁸ Pomona was in de Romeinse Oudheid de godin van de boomvruchten. De Romeinse dichter Ovidius maakte van haar een kuise bosnimf, zijn collega Plinius gaf haar vorm als een fijne echtgenote. Maar gaandeweg werd zij toch geassocieerd met de appel, en of het nu komt door de bedenkelijke rol die de appel speelde in de Bijbel of niet, Pomona heeft steeds meer iets wellustigs gekregen, iets overweldigends, iets onstuitbaars. Marino Marini geeft haar in brons weer als het vruchtbaarheidssymbool bij uitstek. Helemaal naakt, met de verglaasde resten van de zandvorm nog op haar bronzen huid. Hier en daar is de gietlaag door de kunstenaar weggekrast tot op het glimmende brons om pikante kledingstukken of uitbundige versieringen te suggereren. De houding van Pomona is bevallig. Haar hoofd is beduidend kleiner dan haar heupen en de rest van haar gestel. Zij is een en al vruchtbaarheid. Moeder Aarde.

Het grappige is dat vruchtbaarheid en creatie in een opvallend aantal primitieve culturen heel anders in verband worden gebracht met het thema aarde. Het beeld is niet dat van de Vrouw maar van de Aardeduiker. Van Oost-Finland via Siberië naar Alaska, en van daaruit langs indianenstammen van de westkust van de Verenigde Staten tot in het zuidelijkste puntje van Chili zit God – een man – op een rots langs de rand of in het midden van een woeste zee. Hij spuugt in het water. Het speeksel begint te groeien en de duivel komt er uit tevoorschijn. God beveelt de duivel in de diepte te duiken om de aarde op te halen. Zo gezegd zo gedaan. Alles gaat goed. De aarde, eenmaal boven gehaald, groeit als kool. De duivel heeft alleen wat aarde achtergehouden in zijn mond. Dat worden de bergen en de heuvels. Er zijn veel varianten van deze mythe, waarin reflecties en spiegelingen een grote rol spelen. *Evolutie en wolken*, de grote beeldengroep die de Nederlandse beeldhouwer Carel Visser heeft gemaakt in 1986 voor de nieuwbouw van het Museon aan de Stadhouderslaan in Den Haag komt

zeer dicht bij een verbeelding van deze mythe. Het water is er. De figuren aan de rand van het water kunnen de God zijn. De spiegeling is er, dus is er ook de belofte van een schat uit de diepte van het water, die Aarde heet.

Maar laten we terug keren naar misschien wel het meest onschuldige en basale, de verschijningsvorm van aarde zoals die zich direct voordoet aan het oog. Zonder alle gedoe met mythes en betekenissen. Aarde als landschap. Aarde als natuur. Dan komen we eerst bij Mark Boyle, die in de jaren zestig en zeventig een wereldomspannend project uitvoerde door op in het wilde weg gekozen plekken exacte afdrukken te maken van de aarde. Bij gelegenheid van een bezoek aan Den Haag drukte hij een plek af op een bouwterrein. *Plek in Den Haag* heet het werk. ⁹ Dichter bij het letterlijke afbeelden van de werkelijkheid kun je niet komen. Misschien is het beter om een ander soort poëzie te kiezen als laatste voorbeeld. *Melkdistel* heet het werk, een lijnets van Dirk van Gelder, gemaakt in 1974. ¹⁰ Klein maar fijn. Het blad is niet groot, nog geen 20 bij 30 centimeter, maar het toont een springlevend universum van leven, een gewriemel van planten, blaadjes, stengels, vruchten en knoppen, en aarde. Verdwijnen in het landschap is een verlangen dat zo oud is als de mensheid. Wu Tao-Tse was een Chinese landschapsschilder uit de zesde eeuw. Hij schilderde op een goede dag een groot fresco met een landschap en wandelde er eenvoudig in weg. Aarde is aarde. Of toch niet? Schijn bedriegt.

Hans Janssen
Conservator moderne en eigentijdse kunst
Gemeentemuseum Den Haag

VERLEDEN, HEDEN EN TOEKOMST

Weinig mensen vragen zich nu nog af of de werken van Gustave Caillebotte in een museum kunnen hangen. En toch? Als een enkel onbekend werk los van de rest van het oeuvre wordt getoond, weet ik niet hoeveel mensen het kunnen herkennen en museumwaardig vinden.

Of een kunstwerk kan voldoen aan de criteria van kunst, is een lastig dilemma. Het werk van de impressionistische schilder Caillebotte werd in zijn tijd zeker niet door iedereen bewonderd. Het academisch establishment vond de impressionistische schilderijen op alle fronten te los. Het was in de tijd dat de industriële revolutie opkwam en voor een omschakeling van ambachtelijk werk naar machinale productie zorgde. De machine was de vooruitgang. Avontuurlijke impressionisten roken de vrijheid en gingen met de stoomtrein of stoomboot op reis. De wereld veranderde snel en daarmee de inzichten en verhoudingen. Een halve eeuw later, in 1941, evacueerden twee stoomlocomotieven en 22 goederenwagens de roemrijke kunststukken, waaronder de impressionistische topwerken, uit de Hermitage in Leningrad naar het Oeralgebergte. Om ze te behouden voor later.

Het kunnen duiden wat je ziet, is niet eenvoudig. Daar is afstand van tijd en ruimte voor nodig, zodat je los raakt van invloeden. Maar als we eenmaal beseffen dat we kunst in handen hebben, sluiten we

het in ons hart. We koesteren het in een museum. Vol bewondering voor de maker die zijn tijd ver vooruit was. Caillebotte heeft gewoon zijn hart gevolgd. Gelukkig maar. De tijden zijn in dat opzicht niet veel veranderd. Sterker nog, meer dan ooit volgen kunstenaars nu hun hart. De voorrondes van de ZomerExpo zijn druk bezocht. Het was dan ook moeilijk uit zoveel werk een keuze te maken. Wellicht zijn er topstukken van de toekomst over het hoofd gezien, simpelweg omdat we deze nog niet kunnen duiden.

Samen kijken en kiezen, dat is de formule van de ZomerExpo. Duizenden kunstenaars laten hun werk zien. Een jury, bestaande uit ruim 45 kunstenaars, journalisten, kunstcritici, galeriehouders en museummedewerkers, maakt een selectie voor de tentoonstelling in het Gemeentemuseum Den Haag. De keuze is snel en anoniem. Het gaat om de zeggingskracht van het werk en niet om de status van de maker. De rollen zijn inwisselbaar: kunstenaars die vorig jaar in de jury zaten, laten dit jaar hun werk zien en andersom. Dat de jury zich elk jaar vernieuwt, houdt de ZomerExpo scherp.

Dit jaar is de derde editie. We zijn goed op weg om een traditie neer te zetten. De afgelopen twee jaar heeft de ZomerExpo zich kunnen vestigen als een belangrijke speler in het kunstenveld. De deelnemende kunstenaars hebben de formule van het

project begrepen. Ze kunnen zo hun werken laten zien aan de huidige kunstwereld. De erkenning kan zoals we weten soms lang op zich laten wachten. Maar het is het proberen waard. Kunst bestaat alleen als het gezien wordt. Ik zie kunstenaars verbazingwekkend coulant reageren als het werk niet is gekozen. Hebben ze voldoende vertrouwen of inzicht in het eigen werk? Ik hoop het.

Het thema dit jaar is aarde. Vorig jaar bracht het thema liefde de menselijke relaties in beeld. Het thema aarde brengt de relatie tussen mens en omgeving aan het licht. Het thema wekt oergevoelens op. De aarde is van ons en staat voor verleden, heden en toekomst. Kunstenaars hebben zich met liefde ontfermd over het thema. Het wereldbeeld wordt op velerlei wijze uitgebeeld. Niet altijd even vrolijk, soms zelfs morbide, maar wel levendig, kleurrijk en intens. Er zijn opvallend veel nijvere werken te zien in de tentoonstelling: gedetailleerde tekeningen, vernuftige constructies en origineel materiaalgebruik. Het ambacht maakt een zichtbare comeback in de kunst.

Grappig en niet geheel toevallig waren de voorrondes van de ZomerExpo in loodsen en hallen waar decennia terug de industriële productie op volle toeren draaide. De Nederlandse handelsgeest tierde toen welig en het was een komen en gaan van mensen, spullen en koopwaar. Een voorronde van de ZomerExpo heeft in wezen een vergelijkbare mechaniek. Met dien verstande dat het niet gaat om eenvormige productie van kunst, maar juist om de diversiteit ervan.

De handel zit ons in de genen. De kunstwerken van de tentoonstelling *Aarde* worden te koop aangeboden. Er is met veel plezier en toewijding een rijk assortiment beeldende kunst samengesteld. Het publiek kan kijken, kiezen en kopen. De kunstenaars hebben de prijs van hun werk in deze catalogus vermeld. De kassa is bij de museumwinkel. De commissie, 30% van de aankoop van een kunstwerk, wordt aangewend voor de realisatie van een nieuwe editie van de ZomerExpo. Met deze financiële middelen hoopt Stichting ArtWorlds de traditie van de ZomerExpo te kunnen voortzetten.

Zonder medewerking van alle samenwerkingspartners kan dit omvangrijke project niet bestaan. Ten eerste wil de Stichting ArtWorlds alle kunstenaars bedanken die naar de voorrondes zijn gekomen en hun werk hebben laten zien. Speciale dank gaat uit naar onze partner en gastheer van de tentoonstelling, het Gemeentemuseum Den Haag, voor de prettige en ondersteunende samenwerking en naar Hans Janssen voor het componeren van de prachtige tentoonstelling. Zeer erkentelijk zijn wij het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Mondriaan Fonds en de BankGiro Loterij voor het vertrouwen en de financiële ondersteuning.

Verder bedanken wij graag: MuseumLAB voor de communicatie en de geoliede voorrondes, LP2 in Rotterdam, TAC in Eindhoven en Loods 6 in Amsterdam voor de medewerking en het beschikbaar stellen van de ruimtes, het team van Ja Natuurlijk voor de samenwerking tijdens de campagne, het team van AVRO KunstUur voor de tv-programma's, de 100 vrijwilligers die zich tijdens de voorrondes het vuur uit de sloffen hebben gelopen, de 45 juryleden voor hun tijd, aandacht en keuzes, PMS 72 voor de website, 75B voor de vormgeving, Hilko Visser en Remko Dekker voor de fotografie, en uitgeverij Bekking & Blitz voor de verzorging van deze prachtige catalogus.

Tot slot dank ik Femke, Willemijn, Jolanda, Sylvia, Caroline, Jolanda, Brigitte, Babette, Floor en Malou voor al hun werk.

Carlien Oudes
Stichting ArtWorlds

16A

BAL MASQUÉ I

HENK ABBENHUES
Amsterdam, 1957

TECHNIEK
Papier, karton, inkt,
acrylverf, hout

FORMAAT
25 x 28 cm

PRIJS
€ 640

Twee- en driedimensionale elementen assembleer ik zodanig dat het geheel een object wordt, waarbij niet alles is wat het lijkt. Door beelden uit de werkelijkheid te isoleren en op een bepaalde manier met abstracte elementen samen te voegen, ontstaat een gelaagde betekenis. In dit werk is dat gedaan met een krantenknipsel, een witte rechthoek en een zwarte cirkel. De passerpunt in het midden van de cirkel kan een impressie van een draaiing geven.

17A

THE PHOENIX IS STRUGGLING TO SURVIVE

KÉS AERTS
Appingedam, 1953

TECHNIEK
Acryl en inkt
op linnen

FORMAAT
307 x 202 cm

PRIJS
n.o.t.k.

Dit werk maakt deel uit van een serie schilderijen met de titel *The changing world order*. In mijn beleving staan we aan het begin van een nieuw tijdperk. De gevestigde orde wankelt, de verhoudingen veranderen. De huidige crisis is daar slechts één uiting van. De bestaande wereldmachten zullen een minder dominante rol gaan spelen en een flinke stap terug moeten doen. Deze veranderingen vragen om aanpassing en dat zal veel kracht gaan kosten. In de nieuwe orde krijgt alles een andere plek en vorm. De aarde overleeft.

16B

COLLECTIE TEKEN

CAROLIEN
ADRIAANSCHÉ
Den Haag, 1963

TECHNIEK
Assemblage

FORMAAT
128 x 12 x 65 cm

PRIJS
€ 900

Mijn inspiraties zijn de bijzondere collecties in natuurhistorische musea. Maar in tegenstelling tot een natuurhistorisch museum laat ik geen bestaande diersoorten zien, maar creëer ik een nieuwe biodiversiteit. Deze nieuwe biodiversiteit is uit afval ontstaan. Afval is één van de oorzaken van de huidige afname van de biodiversiteit op aarde.

Dit werk heb ik in het Jaar van de Biodiversiteit (2010) gemaakt. Speciaal voor de Kinderboekenweek, met het thema de Grote Tekententoonstelling – beeldtaal in kinderboeken.

17B

MIJN DROOMWERELD

TOM ALBERTS
Amsterdam, 1948

TECHNIEK
3D-drieluik installatie

FORMAAT
100 x 80 x 185 cm

PRIJS
€ 6.500

Een groot masker kijkt de beschouwer indringend aan. De details van deze installatie geven vorm aan een droomwereld.

Op aarde onttrekt de mens zuurstof uit de lucht om te kunnen overleven. Onder andere klimatologische omstandigheden zouden wezens van een andere planeet zuurstof kunnen onttrekken uit planten in een 'zuurstoftuin'. Uiteindelijk zullen wezens van verschillende planeten die zuurstof gebruiken om te overleven, elkaar ontmoeten en door transformatie elkaar versterken. Hierdoor zal op den duur een nieuwe wereld ontstaan.

18A

FOOD BASKET

JACK ALLICK
Amstelveen, 1944

TECHNIEK
Acryl op doek

FORMAAT
100 x 140 cm

PRIJS
€ 2.500

Mijn schilderij is onderdeel van een patchwork-serie waaraan ik het afgelopen jaar heb gewerkt. Het creatieve concept van deze serie legt de relatie vast, met de visuele samenhang, tussen een abstract en figuratief beeld. Dit wordt gerealiseerd door een herkenbaar beeld als een winkelwagentje te positioneren in een duidelijke setting. Het werk toont een basale voorwaarde van ons bestaan: voedsel. Het patchwork van blokken in verschillende kleuren staat symbool voor de producten die we wereldwijd in de supermarkt kunnen kopen.

19A

CAR ROAD

ROWAN VAN AS
Rotterdam, 1991

TECHNIEK
Acryl, hout,
auto-onderdelen

FORMAAT
102 x 40 x 130 cm

PRIJS
€ 2.500

Het beeld kwam aan mij voorbij toen ik op de snelweg onderweg naar Groningen achter in de auto zat. Mijn impressie wilde ik zo essentieel mogelijk uitbeelden. Het begon met schilderen. Later kwamen de auto-onderdelen erbij zodat het werk interactief werd. Het ziet er uit als een arcade racespel alleen veel eenvoudiger, zonder al die elektrotechniek. Het werk balanceert tussen een speeltuig en een kunstobject.

18B

UNTITLED #9

ANUTOSH
Utrecht, 1970

TECHNIEK
Acryl, olieverf,
gel-medium,
aarde op linnen

FORMAAT
160 x 120 cm

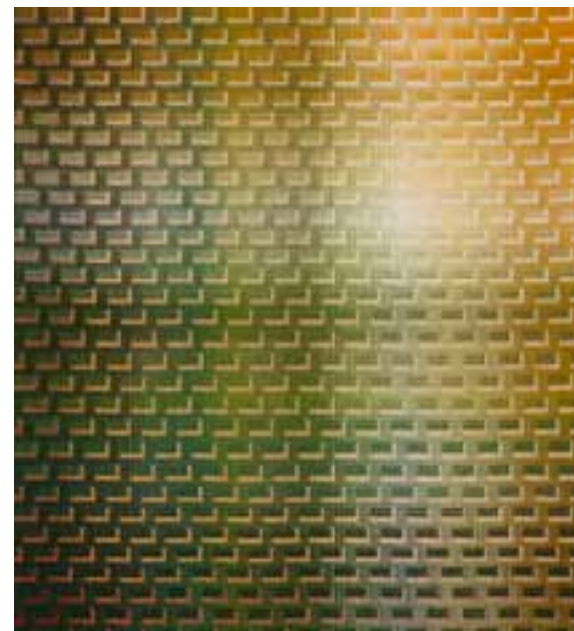
PRIJS
€ 4.000

Ik probeer met mijn kwast de kijker in een andere wereld te voeren... alsof je door een venster kijkt. Het is slechts een klein deel van een vloeibare en soms stille werkelijkheid. Een onderwaterwereld, het binnenste van de aarde of een kijkje in jezelf?

Mijn beeldtaal is suggestief. Dat probeer ik te accentueren door met een diepe gelaagdheid te werken. Via deze vormenwereld kan ik mijn fascinatie voor de natuur en de natuurlijke processen delen. Alles is op een fijnbesnaarde manier met elkaar verbonden. Het verwijst naar onze mogelijkheid om door contemplatie een dergelijke innerlijke wereld te ervaren.

19B

RILEY IN METZ

PAULIEN VAN ASPEREN
Kampen, 1967

TECHNIEK
Handgeweven
dubbelweefsel

FORMAAT
105 x 115 cm

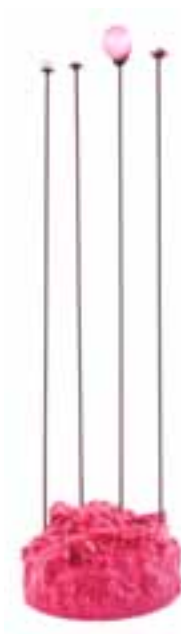
PRIJS
€ 7.500

De aarde is voor mij onlosmakelijk verbonden met de zon, de natuur en de mens. Het groen van de natuur groeit door zon en aarde, en de mens drukt zijn stempel erop in de vorm van repeterende verstedelijking. Dit beeld heb ik vertaald in mijn weefsel *Riley in Metz*.

Ik combineer in mijn werk graag meerdere inspiratiebronnen. In dit werk is het thema aarde verwerkt met de intrigerende ontwerpmethode van de Britse kunstenares Bridget Riley en met de ruwe structuur van een woonblok in aanbouw tegenover het Centre Pompidou in Metz.

20A

KAOS

DEBORAH ASUNI
Moordrecht, 1968

TECHNIEK
Metaal, kauwgom

FORMAAT
32 x 32 x 108 cm

PRIJS
€ 2.500

Mijn werk *Kaos* - Italiaans voor chaos - is een verbeelding van de wereld die wij langzaam met zijn allen aan het uitkauwen zijn.

Ik ben geboren in Nederland, maar ik heb de Italiaanse nationaliteit en begeef me tussen twee uiteenlopende culturen. Ik voel me Nederlandse maar toch prikkelt en inspireert dat andere stukje cultuur. Vooral mijn visie op het Italiaanse en in het bijzonder het Sardijnse leven, dat voor mij voornamelijk bestaat uit eten, eten en nog eens eten, is een inspiratiebron voor mijn beeldende werk.

21A

PLANETARIUM

HELMUT BECKHUIS
Zoetermeer, 1950

TECHNIEK
Olieverf op paneel

FORMAAT
63 x 53 cm

PRIJS
€ 350

Ik heb de aarde in een ruimer verband willen laten zien. Het zonnestelsel kwam als vanzelfsprekend bij me op. Daarna zag ik in onze woonkamer een bos tulpen die door de toevallige rangschikking van de witte bloemen mij als het ware uitnodigde om daar iets mee te doen. Het werd een bijzonder planetarium waarbij een tulip de aarde, waaruit hij is gegroeid, vasthoudt.

20B

WALL PORTRAITS, LANDSCAPES

GEERT BALVERS
Maastricht, 1971

TECHNIEK
Foto op dibond,
afwerking acryl

FORMAAT
40 x 60 cm

PRIJS
€ 790

Verstilde landschappen, lege pleinen en verlaten plaatsen zijn sleutelwoorden in mijn autonome werk. De schoonheid ligt in alledaagse plaatsen, dingen en situaties maar wordt genegeerd door de gebruiker. De foto is het bewijs van het bestaan en zet de toeschouwer aan tot nadenken.

Wall Portraits, Landscapes is een serie werken waarin ik muren hun verhaal laat vertellen. De foto is gemaakt in een verlaten zusterflat in Kerkrade. De laatste herinneringen hangen aan de muur. Het zijn foto's van landschappen.

21B

FOTO VAN DE DAG

BARBARA VAN BEERS
Utrecht, 1978

TECHNIEK
Mixed media: oude bad-
kuip, potloodtekeningen,
licht, fotochemicaliën,
handdoek, dvd, pinhole

FORMAAT
180 x 80 x 50 cm

PRIJS
€ 8.000

Meedoen aan het leven van alledag, of er toch een beetje achteraan hollen...

Ik heb in 2012 elke dag een foto gemaakt met een pinhole-camera (met een gaatje in plaats van een lens). 366 pinhole-foto's waarin ik mijn leven heb vastgelegd. Ik gebruik oude fotografische middelen om het contrast met de snelheid van de huidige tijd te benadrukken. Geen seconde van de huidige tijd heb ik voorbij laten gaan. De controle hebben, of juist loslaten, is een belangrijk aspect in dit werk.

22A

KEYHOLE

SARA BENHAMOU
Den Haag, 1957

TECHNIEK
Fotocollage,
c-print op dibond

FORMAAT
60 x 90 cm

PRIJS
€ 1.430

Mijn werk is als een oneindige serie dwarsdoorsneden van mijn leven. Als een film die ooit van het menselijk lichaam is gemaakt, waarin telkens een plakje van het lichaam wordt weggesneden, waardoor je duizenden inkijkjes krijgt te zien van de binnenkant. De laatste jaren projecteer ik mijn ervaringen, angsten en emoties vaak binnen de contouren van mijn eigen lichaam.

Een belangrijk thema in mijn werk is 'identiteit' en hoe deze, paradoxaal genoeg, te behouden door middel van aanpassing of door het imiteren van de natuur.

23A

AARDE_01

ROEL BERG
Driebergen, 1954

TECHNIEK
Mixed media:
hout, perspex

FORMAAT
175 x 85 x 10 cm

PRIJS
€ 3.000

Werkelijkheid en geregistreerde werkelijkheid, licht en schaduw, herhaling en ritme spelen een belangrijke rol in mijn werk. Om de zeggingskracht te vergroten werk ik met diepere lagen. Op die manier valt er voor de kijker iets te raden. In navolging van mijn geselecteerde werk in de *ZomerExpo 2012 Liefde* ontstond het werk *Aarde_01*. Het contrast tussen de lichte takken van de esdoorn en de donkere takken van de beuk vormt de basis. De takken zijn ingekort tot stukken van zeven centimeter en opnieuw gecomponeerd op een transparant veld. Door de schaduwwerking ontstaat er een diepere laag. De details van de oorspronkelijke tak worden door het perspex kader geaccentueerd.

22B

ONTAARD

FIEP VAN DEN BERG
Rotterdam, 1953

TECHNIEK
Foto op dibond

FORMAAT
200 x 75 cm

PRIJS
€ 1.635

Ik werk graag seriematig. Vaak schets ik eerst mijn ideeën op papier om ze later fotografisch uit te kunnen werken. Als ik langer aan een onderwerp werk, ontstaat er vanzelf verdieping en krijg ik nieuwe inspiratie. De serie *ONTAARD* is recent en heb ik gemaakt in 2013.

23B

DAYLIGHTDRAWING#

EMMY BERGSMA
Zwolle, 1960

TECHNIEK
Krijttekening
op papier

FORMAAT
100 x 320 cm

PRIJS
€ 2.050

Ik laat me leiden door de grilligheid, dramatiek, kracht en de schoonheid van de natuur. Mijn tekeningen maak ik met contékrijt, houtskool, inkt en gum. Deze tekening maakt deel uit van de reeks *Daylightdrawings*. Uit een droge, opengebarsten aardkorst ontstaat toch weer een nieuw leven. Het refereert aan de kracht van mangrovebomen en -struiken: op de grens van zoet en zout water geven zij het leven weer. Die inhoud en de combinatie van overlevingskracht en tegendraadsheid heb ik geprobeerd samen te laten vallen in de verschijningsvorm van deze tekening.

24A

DE AARDE TEKENT (2)

PIETER BERKHOUT
Overveen, 1951

FORMAAT
60 x 60 cm

TECHNIEK
Natuurfotografie,
inktjet print op
GoldFibreSilk

PRIJS
€ 980

Ik jaag het ultieme grafische gevoel na. Zo scherp, dat je alle zandkorrels kunt tellen. En dat het niet eens daarom gaat, dat boeit mij. Net als prachtige onscherpte. Ik zoek beeldende principes, niet in het bijzondere maar in het alledaagse. Ik fotografeer en schilder het ongewone van het gewone. In mijn serie *De Aarde Tekent* is de aarde zelf aan het woord. In deze foto bijvoorbeeld, van een natuurlijk gevormde tekening in teer en zand, onthult de aarde universele beeldende beginselen.

25A

MIJN LAND, JOUW AARDE

ESTHER DESIREE BLAUW
Rotterdam, 1968

FORMAAT
24 x 18 cm

TECHNIEK
Olieverf op doek

PRIJS
€ 850

Mijn opa Danker had een boerderij, een soort landgoed met shetlanders en paarden. Als kind gingen we er altijd naar toe.

Nog steeds laat ik mij aarden en inspireren door de natuur. Door landschappen, bossen en bomen. Ik vind kracht, inspiratie, liefde, rust en fantasie in het goddelijke deel van de schepping. Voor mij is natuur onder andere: op een stuk aarde, je land, zitten. De verf is de drager van de materie van de natuurbeleving.

24B

STILLE GETUIGE

FIEKE VAN BERKOM
Eindhoven, 1982

FORMAAT
150 x 115 cm

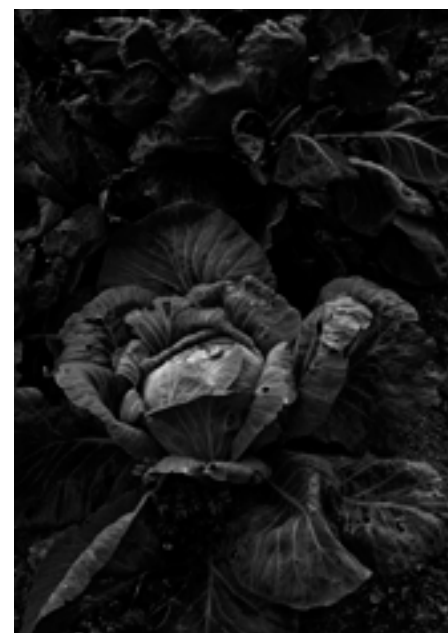
TECHNIEK
Fotografie

PRIJS
€ 1.450

Mijn moeder wees mij op het feit dat basisschool 't Maxend in Nistelrode haar deuren zou sluiten en binnenkort werd gesloopt. Als ik nog een foto wilde nemen van het geheel, moest ik dat direct doen, was de boodschap. Dus fietste ik op een aangename zomeravond naar het schooltje. Op dit uitgesleten stukje grasmat hebben kinderen jarenlang gespeeld, gehuild, gekletst, gelachen, geduwd, elkaar stiekem gekust, of zijn ze gepest, gevallen op de grond of in de armen van hun ouders. De aarde onder hen heeft nooit iets doorverteld.

25B

BRASSICA 1

WILLEM BLAUW
Ulvenhout, 1957

FORMAAT
53 x 73 cm

TECHNIEK
Fotografie, archival
inktjet print op Ilford
Baryta papier en
aluminiumplaat

PRIJS
€ 675

Het duiden van een foto is niet aan mij, de fotograaf, maar aan de beschouwer. Het plezier in het kijken naar fotografie zit in het ontdekken van wat het beeld met je doet. Bij mijn foto speelt het onderwerp een ondergeschikte rol: het is meer dan een kool in een moestuin. Het avondlicht van het blauwe uur geeft de structuur van de bladeren op een verrassende wijze prijs.

'Ogenschijnlijk is het allemaal duidelijk, een kool, maar door de foto wordt het meer dan een kool'.
Edward Weston

26A

DE DIJK

ALEXANDER BOBKIN
Wijchen, 1952

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
200 x 180 cm

PRIJS
n.o.t.k.

Een dijk is een door mensen aangelegde waterkering ter bescherming van hun leefwereld, hun aarde. De opbouw van mijn schilderij *De dijk* bestaat uit drie lagen die zowel schilderkunstig als ook betekenisvol zijn. Het horizontaal groene vlak, de dijk zelf, staat voor de onderwereld. Het horizontale blauwe vlak, de hemel, staat voor de hoge wereld. Deze twee werelden worden gevormd door de verticale vormen van een mensengroep, verbonden in de middenwereld. De piramidevorm van deze groep staat symbool voor de schepping en vormt tegelijkertijd een hemeltrap, een *stairway to heaven*.

27A

BLEEDING MUDDY WATER

TAMME DE BOER
Zwolle, 1974

TECHNIEK
Olieverf/Aerosol
op canvas

FORMAAT
155 x 130 cm

PRIJS
€ 3.420

Mijn werk is als een georganiseerde wanorde. Een schijnchaos van voortrazende ideeën in mijn hoofd over de vluchtigheid van de consumptiemaatschappij, het contrast tussen stilstand en beweging, tussen controle en improvisatie, het gevoel van dreiging en desolaatheid. Gevangen in momentopnames van verf.

26B

+ 5° C

KARIN DEN BOER
Middelburg, 1960

TECHNIEK
Fotocollage

FORMAAT
53 x 43 cm

PRIJS
€ 750

Wat kunnen de gevolgen voor Nederland zijn als de temperatuur op aarde stijgt? Hoe ziet Nederland er dan uit en hoe passen wij ons aan bij het slechtste klimaatscenario met een temperatuur van plus vijf graden Celsius? Het was voor mij een uitdaging om dit te visualiseren in mijn fotocollages. Het inspireerde mij enerzijds tot het weergeven van mediterrane sfeerbeelden zoals we die kennen uit het Middellandse Zeegebied en anderzijds tot het afbeelden van verontrustende beelden met dreigend water, hoge dijken en een vreemde flora en fauna. Mijn project *+5° C* bestaat nu uit acht fotocollages.

27B

HET BOS

RYSZARD
BOLECHOWSKI
Leeuwarden, 1968

TECHNIEK
Acryl op paneel

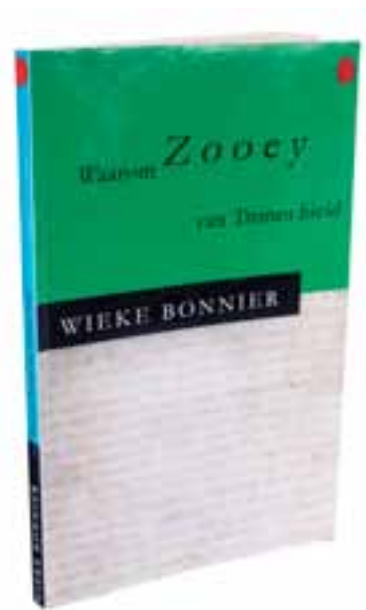
FORMAAT
180 x 120 cm

PRIJS
€ 4.800

Mijn inspiraties zijn het nieuws en de media. Ik observeer mensen. Van daaruit ontstaan mijn verhalen. De begrippen schoonheid, natuur, betrokkenheid, angst, kringloop en genieten van het heden zijn van toepassing op mijn werken.

28A

WAAROM ZOOEY VAN TREINEN HIELD

WIEKE BONNIER
Amsterdam, 1973

FORMAAT
10 x 2 x 18 cm

TECHNIEK
Boek, fotografie,
poëzie, beeldbewerking

PRIJS
€ 70

Met mijn iPod heb ik snapshots gemaakt uit het raam van de trein. Ik moest denken aan Zooey Glass, hoofdpersoon uit *Franny and Zooey* van J.D. Salinger. Zooey hield van treinen. Mijn boek is een beeldbewerking van *Franny en Zooey*. Het is mijn eigen kopie, waar aantekeningen in stonden voor mijn scriptie Literatuurwetenschap. Seymour, de broer van Zooey, werd bang van aantekeningen in bibliotheekboeken. Ik heb daarentegen alle tekst verwijderd, de aantekeningen laten staan en foto's en gedichten toegevoegd bij de Glass-verhalen. Het is een nieuw boek over dat van Salinger heen.

29A

GOING UNDERGROUND 3

KARIN BOS
Amsterdam, 1966

FORMAAT
130 x 100 cm

TECHNIEK
Olieverf op doek

PRIJS
€ 4.500

Het doek laat ontwortelde bomen zien. Wellicht hebben ze tijdens een storm elkaar meegesleurd in hun val. Op de voorgrond onthullen de in de lucht stekende boomwortels een gat waarin een meisje lijkt af te dalen via een ladder. Het meisje is niet alleen, er lichten dierenogen vanuit het duister op. Het onbekende loert terwijl ze ondergronds gaat. De verheving van de kleuren en het filmisch licht verhogen de spanning in deze geschilderde wereld van suggestie, metaforen en verhalen met een open einde.

28B

DESERT PATROL 2

CELINE VAN DEN BOORN
Amsterdam, 1978

FORMAAT
42 x 30 cm

TECHNIEK
Acryl op foto
op aluminium

PRIJS
€ 1.350

Ik creëer nieuwe versies van gefotografeerde landschappen door de mensen, in hun rol van toerist of militair, weg te schilderen. Hierdoor verschuift de focus van de mens naar het landschap. Het landschap komt los van zijn hoedanigheid als vakantie- of oorlogsgebied. Er ontstaat spanning tussen de schijnbaar ongerepte natuur en de nog zichtbare sporen van menselijke aanwezigheid. Het terugdringen van de mens in het landschap levert nieuwe beelden op die een idealere wereld suggereren.

29B

HEY DUNE

SIMON BOS
Deventer, 1951

FORMAAT
108 x 180 cm

TECHNIEK
Piezografie op dibond,
Diasac Plexi

PRIJS
€ 2.500

Pinksteren 2012. Een foto van een duinheuvel, met een steil zandpad naar een strakblauwe hemel, bleef mij intrigeren. Een venusheuvel met een mysterieuze overgang, een blauwe zweem, van helmgras naar zeelucht. Een zandpad waar naar toe? De *pixel pattern mosaic* van Ponya Ahmadi, Brice Marden, Anna Geene waren inspiratiebronnen. Ik speurde de foto minutieus af naar beeldelementen voor een nieuwe transcendente ordening. Horizontaal werd verticaal. In een caleidoscopische wereld belandde ik, toen zich uit aardse elementen als helmgras, zand en dode takjes, oriëntaalse beelden opdoemden. En daar was ze: 'Hey Dune'.

30A

GO WITH THE FLOW...

HILMA TEN BOSKE
De Glind, 1964

TECHNIEK
Fineliner, potlood,
grafiet op papier

FORMAAT
105 x 141 cm

PRIJS
€ 5.000

Go with the flow... niets is alleen maar wat het lijkt. Een kindfiguur symboliseert ieders subjectieve, naïeve waarheidsbevinding en vermogen tot vertrouwen. Wanneer we inzoomen op welke aardse stof dan ook, resulteert dit in oneindig veel prachtige combinaties van molecuulstructuren. Tegelijkertijd is er de verreikende menselijke ambitie die binnen de wetenschap, ook op dit nanoniveau, haar invloed uitoefent. Stoffen en hun molecuulstructuren kunnen worden gemanipuleerd, in voedsel en in gebruiksvorwerpen. Hoe verder we blijven inzoomen, hoe meer we verwijderd raken van de producten die ons door Moeder Aarde worden aangeboden.

31A

BETONSTAPEL - BATHORNER MOOR

BERT-RENÉ BRINKMAN
Dalfsen, 1957

TECHNIEK
Fotografie: C-print
op Hahnemühle Bright
White op 2 mm Bubond

FORMAAT
100 x 78 cm

PRIJS
€ 800

Het veen en de veenkoloniën zijn basale landschappen. Hele landschappen en landschappen die kloppen. Plaatsen waar mens en omgeving zich in een wisselwerking bevinden. Geen grote natuur, maar gewone cultuurlandschappen. Om zo'n landschap onder controle te houden, gaat de mens structureren. Hij gaat gelijke voorwerpen bij elkaar leggen, stapelen en hij trekt patronen. Zo laat hij sporen van zijn handelen achter in deze ruwe werklandschappen. Zonder bewust vorm te geven maakt hij vormen. Het zijn toevallige landschappen. Het basale in combinatie met het humane geeft een heldere schoonheid.

30B

PAGE 19

ERNIE BOSSMANN
Nijmegen, 1966

TECHNIEK
Collage

FORMAAT
26 x 34 cm

PRIJS
€ 535

Het plezier van het steeds opnieuw proberen. Een spel waarbij ik al doende de regels verzin. Ik teken naar kranten en kleurboeken, verknip familiefoto's en folders, bewerk boeken van de kringloop. Bestaande beelden worden zo van mij. Ik blaas niet op. Ik pleit voor het kleine, het stille.

Op *Page 19* heb ik een verknipte kop met gestichtsgroene achtergrond vermengd met bladzijde 19 uit een Schots reisboek. De man is doordrongen van aarde, tot aan zijn haarwortels toe. Land kleurt zijn ogen, zijn blik en zijn shirt.

31B

STROBERG - BOURTANGER MOOR

BERT-RENÉ BRINKMAN
Dalfsen, 1957

TECHNIEK
Fotografie: C-print
op Hahnemühle Bright
White op 2 mm Bubond

FORMAAT
100 x 78 cm

PRIJS
€ 800

(Zie tekst 31A)

32A

DEKBERG - FEHNDORF

BERT-RENÉ BRINKMAN
Dalfsen, 1957

FORMAAT
100 x 78 cm

(Zie tekst 31A)

TECHNIEK
Fotografie: C-print
op Hahnemühle Bright
White op 2 mm Bubond

PRIJS
€ 800

33A

CLIMATE CHANGE

ASSELIE BROEKHUIS
Zwolle, 1981

FORMAAT
36 x 36 x 50 cm

TECHNIEK
(Her)gebruikte materi-
alen: (pot)aarde, plant
(Kogelbloem, Golden
Queen), Styopor, PVC,
(glas)vaas, vulling, verf

PRIJS
€ 265

Inmiddels staat vast dat het klimaat onnatuurlijk
snel verandert door de grote hoeveelheden CO₂
die wij met ons energiegebruik in de atmosfeer
brengen. Dit heeft grote gevolgen voor het leven
op aarde.

Climate change legt de problematiek onder een
vergrootglas. Met dit werk hoop ik bewustwording
te creëren. Het is nog niet te laat...

32B

VERWONDERING

HELMA BROEKHOF
Vught, 1948

FORMAAT
80 x 100 cm

TECHNIEK
Olieverf op linnen

PRIJS
€ 1.800

Aarde

Je loopt erop, je spit erin en je ademt,
lente, zomer, volle kleurenpracht.
Handen die de aarde bewerken
en de overheerlijke, sappige vruchten dragen.

Ondergedompeld in het wonder van de levenscyclus,
aarde waarin zaadjes ontkiemen en groeien.
De rijkdom van alles wat de aarde biedt,
met liefde weergegeven op het schildersdoek.

'Verwondering' over de meesterwerken van de natuur.

33B

ZONDER TITEL

LIA BROUWER
Veendam, 1949

FORMAAT
30 x 28 x 10 cm

TECHNIEK
Mixed media:
fotografie

PRIJS
€ 275

Mijn werk ontstaat vrij intuïtief. Voor dit werk heb
ik gebruikgemaakt van fotografie en beeldhouwen.
Het werk is opgebouwd uit meerdere foto's die ik
samenvoeg tot een zelfstandig beeld. Ik isoleer een
fragment van de werkelijkheid en toon dit als een
op zichzelf staand beeld. Het kader aanbrengen is
een van de belangrijkste handelingen. We vragen
ons meteen af wat er zich buiten het beeld nog
meer afspeelt. Het onderwerp is niet het belang-
rijkste. Het gaat erom wat de foto met je doet!

34^A
TERRACOTTA BOY

HELMIE BRUGMAN
(Eindhoven, 1957)

FORMAAT
35 x 35 x 105 cm

TECHNIEK
Gemengde rode en
witte steengoedklei,
gedroogde orchidee

PRIJS
€ 3.500

Dit beeld maakt deel uit van een serie beelden die ik als artist-in-residence bij het Europees Keramisch Werkcentrum in 's-Hertogenbosch heb gemaakt. Ieder beeld heeft een eigen terracotta (gebakken aarde) tint. Ze zijn allemaal verschillend, maar komen uit dezelfde mal van een 'ideaal jongetje'. Ik maak gebruik van de mogelijkheden en de beperkingen van klei. Als metafoor voor onze maakbaarheid.

Het maakproces is duidelijk te zien, met alle imperfecties. *Terracotta Boy* is naakt, puur en kwetsbaar. Net zo kwetsbaar als de gedroogde orchidee, die zonder aarde niet verder kan leven. Samen op zoek naar Aarde!

35^A
JAPAN NR. 2

GERRIE BRUST BIJMOLT
Leiden, 1946

FORMAAT
34 x 34 cm

TECHNIEK
Foto van papier-
collage op dibond

PRIJS
€ 540

Dit is een foto van een collage. Het werk bestaat uit fragmenten van foto's van de rampen die Japan op 11 maart 2011 hebben getroffen. Maar er is ook ander materiaal in verwerkt. Bijvoorbeeld materiaal uit een oud boekje over waterkrachtcentrales. Met deze geconstrueerde voorstelling van de chaos die de aardbeving en de tsunami hebben veroorzaakt, laat ik een glimp zien van de onmetelijke krachten die schuilgaan in de aarde.

34^B
ZONDER TITEL

HINKE BRUINSMA
Amsterdam, 1946

FORMAAT
152 x 200 cm

TECHNIEK
Potlood op papier

PRIJS
€ 1.490

Mijn werk ontstaat op de grens van werkelijkheid en innerlijke wereld(en). In dit werk draait alles om de zoektocht naar licht. Een gewichtloze dans ontstaat tussen hemel en aardse lichamen. Met potlood kan ik verschillende nuances maken van wit, zilverig grijs tot (bijna) zwart. Geconcentreerd herhalend volgt mijn potlood de lijnen en maakt structuren die ik doelgericht en functioneel gebruik voor de figuratie in mijn werk.

Ik kan genieten van de soberheid van het materiaal. Het is een uitdaging om daarmee een enorme wereld op te zetten die transcendent lijkt.

35^B
PLAATS DELICT

PAULINE VAN
BURINGEN
Amsterdam, 1961

FORMAAT
60 x 80 cm

TECHNIEK
Olieverf op gesso
gelaagd doek

PRIJS
€ 3.000

Dit beeld trof me toen ik door het Amsterdamse Amstelpark liep. Niet alleen vanwege het contrast tussen de mooie, kurkachtige stam en de harde kleuren van het plastic lint. Het trof me vooral omdat er namelijk niets te zien was en ik me werkelijk afvroeg waarom hier een paar vierkante meter was afgezet. Wellicht lag het geheim onder de grond? De volgende ochtend ben ik teruggegaan met verf en ezel omdat het beeld me niet losliet. Het weer zat mee, ik kon *Plaats delict* in één keer afmaken. Hopelijk zonder sporen na te laten...

36A

STILLEVEN MET FRUIT

IRENE CECILE
Leiden, 1981

TECHNIEK
Foto op dibond

FORMAAT
45 x 30 cm

PRIJS
€ 877

Ik heb een grote liefde voor de kleine dagelijkse dingen. De dingen die onbelangrijk en onbenullig lijken. Datgene wat vanwege banaliteit bijna onopgemerkt blijft, wil ik accentueren. Soms door kleine veranderingen aan te brengen en soms door een verfrissende blik. Zodat het 'niet zien' verandert in 'hé!', en met enthousiasme voor het onopgemerkte wordt gezien. Het zijn de visjes van de markt, een gevonden veer of een hondje in het stof.

37A

LAPILLI

ARLAQUE DE CLERQUE
Sint Odiliënberg, 1948

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
160 x 200 cm

PRIJS
€ 4.000

Ik ben aards. Sta met mijn beide benen op de grond en voel me verwant. Gedreven door rusteloze krachten uit de diepte van het gemoed, met innerlijke verdeeldheid tussen verstand en gevoel. In mijn werk verbeeld ik een stroom van onophoudelijke energie getransformeerd in velerlei abstracties. De complexe texturen en subtiële schakeringen worden verwezenlijkt door de vele aangebrachte pasteuze lagen waarin leegte en volheid elkaar afwisselen. De zeggingskracht is onontkoombaar waardoor de werken op zichzelf staand een ware uitbarsting zijn, gelijk een vulkaan.

36B

BOAR

CHAOS & OSCART
Groningen, 1968, 1971

TECHNIEK
Mixed media: fotografie en verf op hout

FORMAAT
140 x 200 cm

PRIJS
€ 6.750

De kop van de ever symboliseerde vroeger gezondheid en gaf bescherming tegen gevaar. Men dacht dat alle eigenschappen in het hoofd zetelden en van daaruit zich in het lichaam verspreidden. Men beschouwde het everzwijn als een heilig dier; het belichaamde het bovennatuurlijke, het goddelijke en het magische. De voorliefde van Sus scrofa (zwart wild) voor drassige grond werd in verband gebracht met de vrouwelijke vruchtbaarheid.

37B

NIEUW LAND OP AARDE, MAASVLAKTE II

COLLE
Rotterdam

TECHNIEK
Bewerkte foto's

FORMAAT
120 x 38 cm

PRIJS
€ 750

In mijn industriële landschappen laat ik zien hoe mensen op impliciete wijze vormgeven aan hun cultuur. De industriegebieden fascineren me. Hun functionaliteit is onbedoeld en onomstotelijk de cultuur van het moment. Op abstract niveau biedt het industriegebied mijn werk een rijkdom aan lichtval, kleur, vorm en compositie. Concreet tref ik er het ontzagwekkende van Star Wars, de opgetogen gekleurde voer-, vaar- en werktuigjes uit de Donald Duck. Ik tref er ook de desolaatheid van Hopper, de verstilde tinten en composities van Morandi. Ik zie het allemaal.

38A IMME UND EWIG

KYRA CRAMER
Amsterdam, 1964

FORMAAT
61 x 84 cm

TECHNIEK
Hergebruikte
scheepspaneeldeuren,
krijtgrond, bladgoud
22 karaats, eitempera

PRIJS
€ 4.800

Ik durfde de uitdaging aan: met kunde, respect en liefde voor het oude ambacht van de Griekse iconenschilderkunst maakte ik een bijzonder eerbetoon: een icoon voor alle bijen op aarde. Een mythisch dier met een onmisbare sleutelfunctie voor een florerende natuur. De bij, in iedere cultuur een voorbeeld en veel ouder dan de mensheid zelf, sterft langzaam uit. Oude paneeldeurtjes, krijtgrond, vergulde honingraat, eitempera. Ik worstelde met ieder klein detail. Nu ben je er: 'Imme und ewig', stralend als de zon, voor eeuwig verbonden met het aardse.

39A NA DE STORM

LIES VAN DAM
Deventer, 1981

FORMAAT
140 x 100 cm

TECHNIEK
Houtskool, pastel,
potlood op papier

PRIJS
€ 1.175

Ik kan mijn tekeningen vooraf niet bedenken. Ze ontstaan, simpelweg door de ene potloodlijn na de andere te zetten. Vlekken, structuren, rasters en lijnen volgen elkaar op in een natuurlijke handeling. Ik zie het oppervlak van het papier als een huid die leeft en verandert. Mijn tekeningen ontstaan op een spontane, losse manier. Mijn werkwijze is heel direct. Ingevingen komen meestal pas als ik teken. Door te tekenen maak ik mijn eigen verbeelding zichtbaar.

38B NAP (DEN HAAG 2012)

DAVID VAN DAM
Den Haag, 1978

FORMAAT
33 x 27 cm

TECHNIEK
Polaroid 52

PRIJS
€ 1.250

Ter gelegenheid van het ruimen van de roooste zeemijn heb ik voor mijn werk als fotojournalist meegevaren op een mijnenjager op de Noordzee. Een paar kilometer uit de kust heb ik deze foto van de skyline van Den Haag gemaakt. De stad lijkt uit het water te verrijzen. Hoewel Nederland zich voor een groot gedeelte onder zeeniveau bevindt, ligt Den Haag boven NAP. Bij een skyline denkt iedereen aan New York of misschien aan Rotterdam. Maar dit beeld laat zien dat ook Den Haag zich vanaf zee indrukwekkend aftekent.

39B OP AARDE 1: GROUNDING (CROSS SECTION)

PETER DAMMERS
Amsterdam, 1969

FORMAAT
19 x 25 cm

TECHNIEK
Fotocollage in lijst

PRIJS
€ 300

Als kind groef ik vaak in zwarte aarde. Zo zocht ik naar wormen voor het vissen. Ook bouwde ik met vriendjes hutten die bestonden uit grote kuilen afgedekt met hout en zeil. Daarna moest ik naar school. Ik ging steeds meer in mijn hoofd leven, met als gevolg dat ik als volwassene een tijd lang slecht 'geaard' was. Dankzij het kunstenaarschap en in het bijzonder deze ZomerExpo ben ik nu weer meer in contact met de aarde, de grond, gekomen.

40A

SURVIVAL OF THE FITTEST, HET GELIJK VAN DARWIN!

JOS DEENEN
Venlo, 1956

TECHNIEK
Collage: foto's uit
tijdschriften, lijm

FORMAAT
70 x 73 cm

PRIJS
€ 900

Ik werk graag met collages. Deze techniek leent zich bijzonder goed om thema's vorm te geven door middel van een retorische vraagstelling en beeldende dialectiek. Alleen al een gracieus zwemmende zwaan, geplaatst in een door olie sterk vervuild meer, stemt menigeen tot nadenken. Volgens Darwin overleven alleen de soorten die zich het beste kunnen aanpassen aan de veranderde omstandigheden. De mens verandert juist de omstandigheden en dit gebeurt niet altijd in zijn of haar voordeel. In deze collage is de leguaan de metafoor van Darwins theorie.

41A

AOKIGAHARA: KUROI JUKAI

ARTURO DENGAH
Den Haag, 1985

TECHNIEK
Acryl op linnen

FORMAAT
140 x 160 cm

PRIJS
€ 7.199

Volgens de Japanse *suicide manual* is de 'zwarte zee van bomen' de mooiste plek om jezelf permanent één te laten worden met Moeder Aarde. Mijn schilderij staat voor hoop, zelfreflectie, lijden en verlossing. De bezoekers zien linten die vastzitten aan een boom, maar ze weten nooit wat ze zullen aantreffen als ze besluiten een lint te volgen. Is er aan het eind een tent met een lijk of met iemand in vertwijfeling? Is er verlossing of redding? Uiteindelijk ziet de kijker wat hij wenst te zien. De reflectie van zijn eigen ziel.

40B

GALVESTON, 1900

DEMIAK
Den Haag, 1967

TECHNIEK
Hout, karton, lijm,
aarde

FORMAAT
32 x 36 x 30 cm

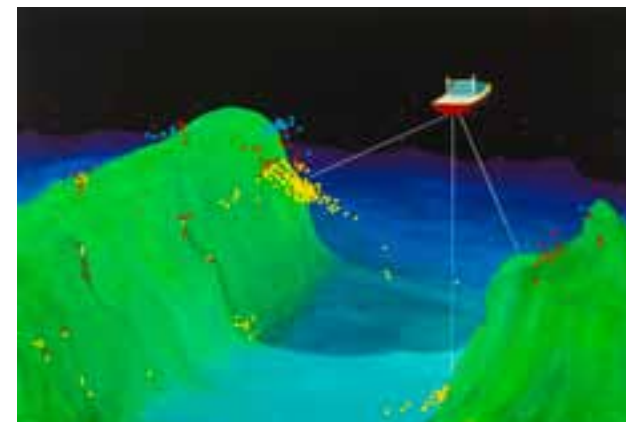
PRIJS
€ 1.600

De laatste jaren maak ik schilderijen, geësceneerde foto's en beelden van huizen die zijn getroffen door overstromingen, orkanen en aardbevingen. De titels verwijzen naar specifieke rampen en plaatsen, maar je kunt deze huizen overal ter wereld aantreffen.

Soms lijken mijn huizen zich te bevinden in een stadium van opbouw. Vaker is het een strijd tegen de verloren elementen en ogen mijn huizen verlaten, uitgewoond en opgeslokt door de natuur.

41B

NOORDZEE

WIM VAN DENSEN
Wageningen, 1948

TECHNIEK
Acryl op doek

FORMAAT
120 x 80 cm

PRIJS
€ 850

Het schilderij geeft een suggestie van de onderwaterwereld van de Noordzee. Die zee is diep en troebel. Met het blote oog is er niets te zien. Dankzij de modernste sonartechnieken zijn er tegenwoordig ruimtelijke beelden samen te stellen van het bodemreliëf en van de rondzwemmende vissen. Als kunstenaar vind ik de computerbeelden suggestief en inspirerend vanwege hun ruimtelijkheid. Ik probeer deze ruimtelijkheid te accentueren. Als visserijbioloog heb ik belangstelling voor de manier waarop de percepties van de onzichtbare wereld worden geleid door de grafische voorstellingen ervan.

42A

SPOREN

PIET DEUNHOUWER
Lippenhuizen, 1928

TECHNIEK
Olieverf op paneel

FORMAAT
155 x 85 cm

PRIJS
€ 5.000

Als ik schilder, vertel ik. Als ik schrijf, laat ik zien. Als schilderende schrijver en als schrijvende schilder werk ik beurtelings op het paneel en op de laptop. In beide gevallen is het gevoel en denk- en handwerk. In beide gevallen is het de suggestie van realiteit. Het een beïnvloedt het ander. Het andere inspireert het ene. Kleur, compositie, de grote lijn, stofuitdrukking en het verhaal zijn voor de schilder en schrijver in mij essentieel en even belangrijk.

43A

WEETJIJUT?

HIELKE DIJK
Nieuwehorne, 1947

TECHNIEK
IJzer, roestvaststaal, giethars

FORMAAT
34 x 30 x 100 cm

PRIJS
€ 950

Sommigen vragen zich af hoe het de aarde vergaat wanneer we op de huidige manier doorgaan met het gebruik ervan. Verdwijnt de aarde in de afvalbak? Het is niet eenvoudig om onze richting te veranderen.

Waar gaan we naar toe? Weet jijut? Het zal mijn tijd wel duren!

42B

ZONDER TITEL

ANNE-MIE DEVOLDER
Den Haag, 1952

TECHNIEK
Houtskool, Siberisch krijt, grafiet op papier

FORMAAT
200 x 150 cm

PRIJS
€ 2.600

Mijn werk gaat over de doorgaande verandering en vergankelijkheid als essentie van de menselijke conditie. Ik teken met gestolde bewegingen en werk schilderachtig van wit naar hermetisch zwart. In een poging de wereld zowel in verdichte als oneindige ruimte vast te leggen, roep ik de suggestie van beweging en energie op in het tweedimensionale vlak. Ik teken 'een steeds uitdijende wereld van licht en donker, vast en vloeibaar, micro- en makrokosmos, middelpuntvliedende en middelpuntzoekende krachten, waar alles draait en valt. Een wereld van tegenstrijdigheden waarin de mens zijn spoor moet trekken'.*

* Philip Peters, kunsthistoricus/publicist

43B

IM WALD, DIE WILDE FRAU

DINDI
Gouda, 1976

TECHNIEK
Studio- en onderwaterfotografie op C-print plexiglas

FORMAAT
200 x 100 cm

PRIJS
€ 4.400

Ik ben al jaren gefascineerd door de dualiteit in de mens. De verborgen schoonheden en kwetsbaarheden. Maar ook het masker dat de kwetsbare binnenkant van de mens verhuult. Verleiding versus misleiding, verhullen versus onthullen. De oermoeder als archetype vrouw, als symbool voor de diepste innerlijke kern. Met mijn geësceneerde onderwaterfotografie ben ik op zoek naar een tweedeling en balans van de innerlijke tegenstrijdigheid in de vrouwelijke psyche. Waterspiegelingen en reflecties zijn hierbij een belangrijke basis geworden. Er is altijd een keerzijde. Dat wat eerst sprookjesachtig esthetisch lijkt, krijgt een gedaante waarin frustratie en destructie de overhand krijgen.

44A
NOCTURNE

DINDI
Gouda, 1976

FORMAAT
120 x 150 cm

TECHNIEK
Studio- en onderwater-
fotografie op C-print
plexiglas

PRIJS
€ 4.300

(Zie tekst 43B)

45A
ZONDER TITEL

ANGÉLIQUE DON
Groningen, 1966

FORMAAT
53 x 39 cm

TECHNIEK
Digitale fotocollage

PRIJS
€ 445

Waar kijkt u naar en wat ziet u dan? Zoekt u zichzelf, of een reflectie van u in de wereld? Wat is de wereld, waar is hij, welke kleur heeft hij? Welke kleur heeft u, wat denkt u...? We geloven in clichés terwijl de realiteit ons elke dag opnieuw confronteert met het feit dat het allemaal nog niet zo eenduidig is.

Dit werk is een digitale fotocollage, wat u ziet heeft nooit plaatsgevonden. Maar het had gekund. Een soort 'ongeluk'. Het is het gevolg van een aarde in vreugdeloze beweging.

44B
2B NOT 2B?

HENRIËTTE DINGEMANS
Huizen, 1961

FORMAAT
160 x 56 cm

TECHNIEK
Foto op diabond

PRIJS
€ 900

Kinderen in een schoolwerktuin. Met hun ingespannen aandacht en de kleine bewegingen die ze maken, lijken ze op bijen die hun onmisbare rol in de natuur vervullen. Wetende dat de bijenpopulatie sterk achteruit gaat, is dit een wonderlijke ervaring. Speciaal voor deze foto dragen de kinderen dunne gele regenjasjes met daarop een QR-code. De QR-codes roepen associaties op met informatie en marketing. In beide gevallen is het een link tussen de virtuele en de echte wereld, tussen de digitale cultuur en de natuur. Met dank aan de Dr. Alma Tuin in Amsterdam en aan Ellen Houtman.

45B
VUUR EN AARDE

JETTIE DOOPER
Nijmegen, 1947

FORMAAT
60 x 50 cm

TECHNIEK
Acryl op doek

PRIJS
€ 300

Mijn schilderij is een inhoudelijk beeld van een wegrennende figuur in een woestijnachtig landschap, een auto en links een explosie. Net zo belangrijk als de inhoud vind ik de schilderkunstige opdracht die ik aan mezelf stel: door de ruimte en beweging zo zintuigelijk mogelijk te schilderen. Ik werk zowel figuratief als abstract.

46A

AMSTERDAMSE BOS 1

ASTRID VAN DORT
Amsterdam, 1962

FORMAAT
58 x 58 cm

TECHNIEK
Zwart-wit negatief
op Fine-art print op
aluminium

PRIJS
€ 525

Op zoek naar verstilling? Het Amsterdamse Bos. Een romantische en nostalgische plek, een plek waar ik in mijn jeugd veel heb rondgewandeld en waar de tijd lijkt stil te hebben gestaan. De natuur is hier mijn inspiratiebron. Ik transformeer de natuur met mijn plastic analoge jaren 60-camera in trage landschappelijke beelden, van vroeger naar nu.

Ik voel een grote verwantschap met de oude landschaps- en stillevenschilders. Details en structuur vormen in mijn natuurlijke of geësceneerde stills een belangrijke onderdeel.

47A

LA PERRUQUE

LOES VAN DUN
Breda, 1978

FORMAAT
42 x 32 cm

TECHNIEK
Fotografie

PRIJS
€ 500

Wat steekt daar boven de grond, ja daar, en nog één en nog één. Wacht ik zal het kammen, ik zal het kammen en opsteken. Groene graspolen als haar gekamd, en ingevlochten.

De graspolen zijn als koppen die boven de grond uitsteken. Het wekt de suggestie dat er onder de aarde nog een wezen zit, waarvan alleen het haar boven de grond uitsteekt. Door de Franse eigenaresse van het weiland benoemd als 'la perruque', de pruik.

46B

GA MAAR, WIJ REDDEN ONS WEL

VÉRONIQUE
DRIEDONKS
Eindhoven, 1971

FORMAAT
190 x 150 cm

TECHNIEK
Tweeluik: collage-
etsen van 51 en 18
zinkplaten

PRIJS
€ 1.200

Afgelopen zomer had ik voor het eerst een moestuin. Boontjes, courgettes en pompoenen schóten de grond uit. Een kleine wereld, qua sfeer en vorm verwant aan het decor van mijn grafiek: landschappen waarin vreemde elementen en figuren hun weg zoeken.

In mijn werk is een krachtenveld te zien tussen wetmatigheden, ritmes en toeval. Zoals de groei van een plant. De beheersing van het grillige etsproces past daar bij. Mijn prenten zijn afgedrukt van tientallen uitgezaagde zinkplaten die samen één beeld gaan vormen. Daarom noem ik ze 'collage-etsen'.

47B

3013 - ONCE THERE WAS...

LISETTE DURINCK
Breda, 1972

FORMAAT
180 x 115 cm

TECHNIEK
Mixed media

PRIJS
€ 2.300

Dit werk gaat over de relatie tussen de mens en de aarde en de invloeden die we op elkaar uitoefenen. Bijna alles wat je op het schilderij ziet, heeft een symbolische betekenis. Hierdoor waan je je in een soort van 'toekomstige' bijbelse vertelling. De mens is een onuitputtelijke bron van inspiratie. In mijn schilderijen beeld ik met name kinderen af met attributen voor volwassenen zoals een geweer, een flesje bier of tatoeages. Het is een paradox in beeld en geeft een vervreemdend effect waardoor mensen geprikkeld worden en gaan nadenken.

48A
DAPHNE

EDRIDGE & KENNIS
Hilversum, Almere,
1966, 1965

FORMAAT
70 x 100 cm

TECHNIEK
Foto op dibond

PRIJS
€ 1.657

Dit werk is ontstaan uit onze samenwerking als fotograaf en keramist. We hebben samen psychologie gestudeerd en zijn beiden geïnteresseerd in de mogelijkheden van transformatie en de vergankelijkheid van materialen. Voor deze foto werd het model bedekt met zwarte slib en met bladeren gemaakt van klei. Het beeld dat zo ontstaat is tijdelijk, vergankelijk en wordt door de manier van fotograferen een bijna abstract beeld van een levensvorm uit klei.

48B
**GRONDWERKERS:
LOFLIED OP DE PISSEBED**

INEKE EKKERS
Nes Dongeradeel

FORMAAT
85 x 45 x 2 cm

TECHNIEK
Gietcement

PRIJS
€ 1.850

De *Pissebedden* maken deel uit een serie laag-bij-de-grondse beelden die, met hun ritmes en herhalingspatronen, focussen op wat de aarde voortbrengt. De pissebed, één van onze minst geliefde huisdieren, verdient wat opwaardering. Al sinds de prehistorie transformeert in het verborgene, deze grondwerker, als een echte kunstenaar, afval voor ons in vruchtbare aarde. Van levensbelang voor ons, daarom dank en hulde aan de pissebed: ons nationale oerbeest, van grote schoonheid, onverwoestbaar, onuitroeibaar en mede door deze eigenschappen een perfect ontwerp voor de eeuwigheid. Ga zo voort!

49A
**IN HET HOLLANDSCHE MAAIVELD
WORDT HET GRAS EEN SLANG**

INEKE EKKERS
Nes Dongeradeel

FORMAAT
41 x 41 x 71 cm

TECHNIEK
Gewapende tuinslang,
aarde, hout

PRIJS
€ 1.250

De onzichtbare werkelijkheid. Dat wat gevoeld en ervaren wordt door de beelden die zich opdringen. In dit werk draait het om de voortdurende druk je aan te passen en binnen de regels te blijven. Gelijke monniken, gelijke kappen: het spanningsveld tussen uniformiteit en individuele eigenheid. Hoe overleef je het pijnlijke mechanisme waarbij alles wat uitsteekt, moet worden afgemaaid? Doe als het gras: word listig als een slang, rol je op, houd je laag, en ontsnap!

49B
BACK

MANJA ELAND
Nijmegen, 1980

FORMAAT
157 x 120 cm

TECHNIEK
Grafiet, Siberisch
krijt, houtskool, Oost-
Indische inkt, gouache,
acryl op papier

PRIJS
€ 2.150

Ondanks dat de verbinding met de natuur in onze huidige maatschappij niet sterk is, speelt ze wel een rol in onze taal en ons collectief bewustzijn. De natuur als spiegel.

In deze tekening wil ik iets zeggen over zelfkritiek, verantwoordelijkheid en uitgestelde verplichtingen. De aapjes op mijn schouder, die onophoudelijk in mijn oor fluisteren, sissen en schreeuwen. Een constante stroom van intern commentaar die je beletten gewoon, hier en nu, te zijn. Daarom is de vrouwenfiguur uitgespaard en tegen een zwartgekleurde achtergrond gezet. Dit isoleert haar van haar omgeving.

50A

TIJ

TOM VAN ERP
Amsterdam, 1950

TECHNIEK
Acryl op papier

FORMAAT
115 x 145 cm

PRIJS
€ 5.000

uit verf
wil ik losmaken
materie
uit licht gehouwen

51A

ZONDER TITEL

SYLVIA EVERS
Arnhem, 1971

TECHNIEK
Keramik

FORMAAT
37 x 24 x 110 cm

PRIJS
€ 4.500

In mijn werk reflecteer ik op de wisselwerking tussen twijfel en overtuiging en op de scheidslijn tussen kwetsbaarheid en weerbaarheid. Er ontstaan poëtische, stille beelden van keramiek: van mensfiguren, dieren of hybride vormen. Schoonheid ligt voor mij in het menselijk onvermogen, want daarin schuilt de intrinsieke en existentiële strijd waaraan niemand ontkomt. Het 'onvermogen' maak ik zichtbaar. Ik wil de kwetsbaarheid die er in schuilt, blootleggen en ontdoen van poses en maskers. Het laten zien van het onvermogen levert beelden op die ontwapenen en ontroeren en daardoor krachtig zijn.

50B

JOLLY TREE

ALYKE EVERS
Gouda, 1965

TECHNIEK
Pastel op papier

FORMAAT
124 x 94 cm

PRIJS
€ 2.500

Aarde en zand verstikten jou. Ze klonterden aan je buitenkant vast en van binnen was je er mee verstopt. Niet meer dan achttien centimeter groot was je. Je kwam op mijn pad en ik heb je gered. De zon droogde jou. Zand en aarde lieten je gaan. Ik heb je in pastel weergegeven en in een nieuwe ruimte gezet. Vergroot op papier kan iedereen je goed zien. Wie kan er nog om je heen? Mijn *Jolly tree*...

51B

DIEPTE

JONATHAN GAARTHUIS
Rotterdam, 1987

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
103 x 133 cm

PRIJS
€ 500

Licht en schaduw zijn momenten die aan ons voorbij gaan. Licht en schaduw spelen zich af tussen tijd en ruimte. Het zijn natuurverschijnselen die zich op de aarde voordoen en aan ons voorbij gaan. Ik probeer een moment uit dit natuurverschijnsel te pakken en vast te leggen. Ook al is dat maar een fractie van een seconde. Fotografie is het medium wat ons in staat stelt om een moment tussen tijd en ruimte te grijpen en het natuurverschijnsel in beeld te brengen.

52A

VERTEREND VUUR

GUIDO GANZEMAN
Watergang, 1950

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
100 x 31 cm

PRIJS
€ 450

Als beschouwer sta je veilig voor 'een landschapje'... Niemand kijkt je aan. Prettige kunst en al eeuwen populair bij schilders en publiek. Mijn foto's moeten meer laten zien dan alleen een mooi plaatje. Het gaat mij onder andere om het zoeken naar de compositorische en grafische kwaliteiten van een landschap. Verbazen. Niet alles in een keer prijsgeven en altijd een sterke vlakverdeling. Een leven lang heb ik gekeken, gekeken naar het licht en de vorm. En gezocht naar het ultieme standpunt en moment voor dé foto.

53A

PLANTS LIVE ON A DIFFERENT TIMESCALE

ARIKE GILL
Den Haag, 1983

TECHNIEK
Houtskool, pastelskrijt, Siberisch krijt, ecoline op papier

FORMAAT
170 x 136 cm

PRIJS
€ 600

Al het leven op aarde, van mensen, dieren en planten, is onderworpen aan de tijd. In de oude foto's die ik als inspiratiebron gebruik, zijn de mensen gevangen in de luwte van de tijd. Ik probeer ze weer voor een klein ogenblik te laten ademen. In kunstwerken gelden andere natuurwetten dan in de realiteit. Hierdoor wordt het mogelijk de tijd zichtbaar te maken.

52B

SPINAZIEPLUKKERS

WIM VAN GESSEL
Haulerwijk, 1949

TECHNIEK
Acryl op canvas

FORMAAT
70 x 90 cm

PRIJS
€ 1.500

Lutke & Bram werkten bijna een leven lang op hun boerderij Sinneskyn.

Toen dat niet meer ging, werkte hij in de volkstuin en toen dat ook niet meer ging, deden ze het samen.

53B

52

WILLEM JAN VAN GINKEL
Tilburg, 1989

TECHNIEK
Aan elkaar gestreken plastic tassen

FORMAAT
44 x 44 x 80 cm

PRIJS
€ 52

Van de week zag ik het weer gebeuren. De klanten voor mij in de rij pakte stuk voor stuk een plastic tas onder de kassa vandaan. Elke week doen wij boodschappen en elke week kopen wij een plastic tas. Mijn stoel is opgebouwd uit 52 tassen. Met behulp van een oud strijkijzer en wat bakpapier smelten de tassen gemakkelijk aan elkaar. Op deze manier wordt de plastic tas voor 100% gerecycled in een 'low budget' meubelstuk dat altijd weer te recyclen is.

54A
ZONDER TITEL

EVA GONGGRIJP
Amsterdam, 1960

TECHNIEK
Pigmentdruk op 320
grs. Hahnemule papier

FORMAAT
150 x 95 cm

PRIJS
€ 875

[...] en de Aarde sprak tot Eva: 'Wie ben jij om *mij* te citeren? Ik spreek wel voor mezelf.' 'Natuurlijk..', fluisterde Eva (terwijl ze het klokhuis tussen haar vingers liet ronddraaien), 'zal ik uw monologen, zonder enig aanvaardbaar plot, over leegte en mysterie uitzitten...' 'Zwijg!', brulde de Aarde, 'en ruim je rotzooi op! Je kan mijn bloemen plukken, mijn beweging bevrozen en mijn grond bewerken, pixel voor pixel, zwart over zwart, maar van *jou* is dadelijk geen spoor meer te bekennen.' En daarin had de Aarde natuurlijk wel een beetje gelijk.

55A
M(Y) E(NVIRONMENT)

CAROLINE GRIJSEN
Den Haag, 1974

TECHNIEK
Alumount met epoxy

FORMAAT
120 x 40 cm

PRIJS
€ 1.500

Ik gebruik mijn camera om de wisselwerking tussen mens en omgeving vast te leggen. De thema's identiteit en tijd spelen hierbij een centrale rol. Een gevoelsleven is zo persoonlijk dat het zich niet van buitenaf zomaar laat vastleggen. Zelfportretten zijn een mogelijkheid om emoties aan een nadere inspectie te onderwerpen. In deze serie pure zelfportretten, bekleed door de nacht, heb ik het spanningsveld tussen mijn gemoedstoestand en de nachtelijke omgeving opgezocht.

54B
WE ARE STARTDUST #2

CATHELIJN VAN GOOR
Amsterdam, 1976

TECHNIEK
Acrylverf, -spuitbus,
spiegelfolie op papier

FORMAAT
230 x 195 cm

PRIJS
€ 3.200

In dit werk heb ik een abstract landschappelijke ruimte met atomen geschilderd. Een deel van de atomen heb ik verbeeld in spiegelverf en folie. Doordat de toeschouwers zichzelf weerspiegeld zien, worden zij ook onderdeel van mijn gecreëerde wereld. Dit schilderij is uit de serie werken waarin ik wil laten zien dat alles is opgebouwd uit dezelfde atomen. Daarmee is alles in zekere zin met elkaar verbonden.

55B
RETURN TO SENDER

JOB VAN DE GROEP
Vianen (Ut), 1944

TECHNIEK
Houten 3D-kijkkast
met RVS-binnenwerk,
externe viewer met
carrousel, 19 stereodia's,
lichtnetaansluiting

FORMAAT
35 x 44 x 46 cm

PRIJS
€ 1.250

Bij het thema aarde moest ik sterk denken aan '... en tot stof zult gij wederkeren'. De aarde als bron en verzamelplaats van gemeenschappelijke stof-felijkheid. De stereofoto's, die ik met 3D-camera's op begraafplaatsen in verschillende landen heb gemaakt, zijn visualisaties van deze associatie. Dergelijke opnamen versterken de ruimtelijkheid van zulke verstilde omgevingen. Mijn fascinatie is om, indien relevant, onze driedimensionale wereld fotografisch vast te leggen in realistische, driedimensionale beelden. De 3D-dia's in deze kijkkast bieden een blik op een onontkoombare werkelijkheid en geven de kijker het gevoel er zelf bij te zijn.

56A

THE CONSCIOUS EARTH I

ERIC HAGE
Weesp, 1964

FORMAAT
50 x 50 x 20 cm

TECHNIEK
120 reageerbuisjes met
diverse materialen
van persoonlijke
betekenis, plexiglazen
plaat, staaldraad

PRIJS
€ 1.700

Alles is van of uit de aarde ontstaan en keert er ooit naar terug. Dit werk is een herinneringsplateau met 120 buisjes, vier elementen, vier windrichtingen en pigmenten uit de kleurencirkel. Herinneringen aan mijn leven en de band met de aarde. Zand en kiezel van het tuinpad uit mijn moeders jeugd in Indonesië, klei en zeewater uit het Zeeuwse land van mijn vader, een geluksdubbeltje, korenaren voor de wuivende korenvelden van mijn opa, haar van de hond die mijn beste maatje is, auto-olie voor iedere afgelegde kilometer, as van wat verbrand werd...

57A

KUNST-MATIGE AARDE

MIA VAN HASSELT-
VROEGOP
Giessenburg, 1956

FORMAAT
75 x 85 x 75 cm

TECHNIEK
Hout, Acrylic-one,
plastic

PRIJS
€ 1.000

Mijn omgeving, de natuur, mens, religie en het milieu sporen mij aan tot het maken van mijn werk. De hypocrisie van de mens maakt dat wij een kunstmatige wereld creëren en alles naar onze hand willen zetten. Met mijn materiaalkeuzes en vormgebruik wil ik het publiek prikkelen om hierover na te denken. De aarde wordt leeggezogen en getrokken, de natuur verkwanseld en de wortels van ons bestaan worden geïnsemineerd door de chemische en medische industrie. Zodat de mens vooral LANG en met VEEL gerief kan leven.

56B

HET GAAT NIET OVER ROZEN

KIEK HAKET
Pijnacker, 1974

FORMAAT
102 x 130 cm

TECHNIEK
Acryl, houtskool op
ongespannen katoen

PRIJS
€ 1.350

Het gaat niet over rozen, maar over de obstakels in ons leven. Hoe onschuldig en aandoenlijk het leven soms ook lijkt. In mijn werk verbeeld ik de mens. Het is altijd weer de homo sapiens die mij inspireert. Die mij kietelt en verleidt tot nieuw werk. Dit is wat ik doe, dit is wat ik ben. In mijn schilderijen zie ik mijzelf weer terug. Mijn streken, mijn ongeduld, mijn impulsiviteit, mijn humor, mijn kleur, mijn zoektocht, mijn kracht, mijn tekortkomingen...

57B

MORENE

THEO TEN HAVE
Den Haag, 1958

FORMAAT
25 x 21 x 10 cm

TECHNIEK
Gefused glas
over keramiek

PRIJS
€ 650

In dit werk lijkt het glas langzaam over een onderliggende vorm te vloeien. Dynamische natuurkrachten die in beelden hun weerklink vinden, kunnen symbool staan voor de nietigheid van de mens versus de grootsheid van de natuur. In mijn recente werk is het landschap een grote inspiratiebron. Fenomenen als vulkanen, gletsjers en morenen hebben mijn bijzondere belangstelling.

58A

NATURE IS ART ENOUGH!

MARIANNE VAN
HEESWIJK
Den Bosch, 1961

FORMAAT
200 x 200 cm

TECHNIEK
Textiel: geprint glad
velours op basis van
bewerkte papiercol-
lage

PRIJS
€ 2.500

Wow, it's a wonderful, wonderful world. Deze rijkdom aan kleuren en vormen maakt me haast draaierig van geluk. *Nature is Art Enough!* laat op krachtige en kleurrijke wijze zien wat Moeder Aarde in huis heeft. Flora en fauna. Door het werk als vloerkleed te printen, krijgt het de kwetsbaarheid die de natuur ook heeft. Maar let op, net als schrijfster Marjan Berk zegt ook de aarde: 'Ik laat wel over me lopen, maar niet heen en weer!' Wie de aarde niet respecteert, komt van een koude kermis thuis.

59A

ZONDER TITEL

HENRIETTE HEIDSTRA
Den Bosch, 1957

FORMAAT
120 x 240 cm

TECHNIEK
Acryl op karton, hout

PRIJS
€ 990

Sinds 2003 schilder ik waterspiegelingen. Door de gelaagdheid van de complexe, geïsoleerde watervoorstelling verliest de waarnemer grip op de grond. Deze wordt gewichtloos, deel uitmakend van een omgekeerde waterwereld. Het liefste zou ik de zwaartekracht buiten werking willen stellen!

Het hier getoonde werk is geen spiegeling maar is oorspronkelijk bedoeld als een onderwaterschildering. Een titel ontbreekt omdat ik na voltooiing zag, en waardeerde, dat het werk op meerdere wijzen te duiden zou zijn als een landschap,

58B

TEACH ME!

MARIANNE VAN
HEESWIJK
Den Bosch, 1961

FORMAAT
157 x 187 cm

TECHNIEK
Geweven wandtapijt:
katoen, linnen, mohair,
wol, lurex

PRIJS
€ 2.750

Teach Me luidt het appèl van het kind aan Moeder Aarde. Het kind zoekt houvast en duidelijkheid in een vertroebelde wereld. Maar deze moeder koestert niet en vertroetelt evenmin. Ze onderwijst ook niet, maar ze laat je door ervaring leren: intens en dramatisch. Alles heeft zijn tijd, neemt zijn tijd. Voor wie wil leren en geduld heeft, is Moeder Aarde een barmhartig aanspreekpunt, een luis-terend oor, een spiegel die wijsheid als antwoord reflecteert. Ik gun alle mensen dat ze zich kunnen overgeven aan de leerzame levenslessen die Moeder Aarde ons aanreikt.

59B

ZONDER TITEL

IVOR HELBERG-DITTRICH
Blaricum, 1990

FORMAAT
100 x 80 cm

TECHNIEK
Olieverf op doek

PRIJS
€ 1.800

'Dit is niet mijn wereld.' Dit stelde ik vast bij het zien van de keurig geknpte heggetjes en de huizen met rieten daken. Een dorp afgezonderd van het leven. Er is hier geen spoor te bekennen van de chaos en de ongerijmdheid die men in de stad aantreft. Hier heeft iedereen het goed. Dit is een plek met karakter, één specifiek karakter. Dat rijmt niet met mijn wereldbeeld. Het leven is onsamenhangend, idioot: een mozaïek van culturele frictie. Ik wantrouw harmonie.

6oA

PEEK-A-BOO PEEK-A-BOO, LITTLE EARTH

ANITA HELMY
Rotterdam, 1958

FORMAAT
60 x 20 cm

TECHNIEK
Drieluik: digital painting, fotobewerking op dibond

PRIJS
€ 799

De afgelopen veertig jaar is onze kijk op de aarde veranderd. Dit was voor mij aanleiding tot het maken van dit beeld. De maanreis (links), het leven (midden) en Google Earth (rechts). Ik werk ruimtelijk en bewerk mijn foto's regelmatig. Ik speel met de nieuwe mogelijkheden zoals digitaal schilderen en het gebruik van collagetechnieken. Vaak heeft het werk een filmisch karakter. In 1989 had ik mijn eerste computer gerelateerde tentoonstelling in Leiden (De Waag): *De imaginaire ruimte*.

61A

EARTH LAUGHS IN FLOWERS

HENDRIEKJE
Rotterdam, 1974

FORMAAT
110 x 110 x 200 cm

TECHNIEK
Mixed media: patroonpapier, inkt, acryl, ijzerdraad, crêpepapier

PRIJS
€ 2.145

Na grote stillevens van boeketten op papier te hebben geschilderd, wilde ik graag een ruimtelijk stilleven maken van papier. Mijn inspiratie is een kruisbestuiving tussen klassieke stillevens, Mexicaanse patronen en de bloemsierkunst. Dit werk is uit verschillende lagen opgebouwd. Eerst beschilder ik vellen papier en daarna maak ik de vorm van de bloem. Vervolgens ga ik de bloemen rangschikken tot een boeket. Ik plaats het boeket op een sokkel van gerecycleerd hout. Het leven wordt gevierd zonder de angst dat het maar tijdelijk is.

6oB

VICUÑA RENCOROSO

ITEKE HEMKES EN MARC DE LEEUW
Den Haag, Amsterdam, 1984, 1977

FORMAAT
nvt

TECHNIEK
Animatie

PRIJS
€ 20

Vicuña Rencoroso vertelt het verhaal van een ogenschijnlijk onontdekte Aarde die zich door een volledig toevallige, maar zeer onwaarschijnlijke gebeurtenis tegen haar bewoners keert. Geïnspireerd door de ongepolijste en speelse creativiteit van de sciencefictionfilms uit de jaren '60 gebruikten we illustraties, fotografie, film en stopmotion-technieken door elkaar. Wat ons zo aantrekt in dit genre is de mogelijkheid om een volledig eigen wereld te creëren. Wij hebben dit geprobeerd te doen door hele normale voorwerpen en geluiden een volledig andere betekenis te geven.

61B

REPAIRING THE EARTH

RAPHAEL HERMANS
Eemnes, 1974

FORMAAT
73 x 73 cm

TECHNIEK
Olieverf op doek

PRIJS
€ 4.800

Mijn schilderij suggereert gedeelde verantwoordelijkheid van de mensheid voor de zorg van de aarde en voor het oplossen van sociale disharmonie.

62A

GEDEKT GEWAS

JOHANNE HIEMSTRA
Breezand, 1982

TECHNIEK
Mixed media

FORMAAT
66 x 46 x 97 cm

PRIJS
€ 1.650

De kracht van natuurlijke fenomenen blijft mij fascineren. Zoals het zaadje dat kiemt. Hoe bar de omstandigheden soms ook zijn, er zijn altijd zaadjes die triomferen en zich op een plekje gaan vestigen. Om vervolgens uit te kunnen groeien tot volwassen planten. Dat moet ook wel, want vele planten zijn een bron van voedsel voor wat er verder allemaal op aarde leeft. Zaadjes zijn het begin van al het leven op aarde.

63A

IN GESPREK MET MOEDER AARDE

HIJNSTEIN
Den Bosch, sinds 2011

TECHNIEK
Hout, glas, metaal,
kunststof, goud, verf,
dvd

FORMAAT
120 x 60 x 70 cm

PRIJS
n.o.t.k.

Spanning oproepen, de aanschouwer tot interactie bewegen en rekeninghoudend met de expositie-ruimte: met *In gesprek met Moeder Aarde* wil het kunstenaarsduo Hein van den Heuvel & Stijn van Kessel de schoonheid van de wisselwerking tussen ruimte, object en publiek in de openbare ruimte zichtbaar maken. Het onbewust bewust laten worden van ritme, stilte en beweging, brengt dit alles samen tot een geheel.

62B

VERDWIJNEND LANDSCHAP

WYBE R. HIETBRINK
Rotterdam, 1958

TECHNIEK
Foto, pigmentinkt op
premium fotopapier
op foam en MDF

FORMAAT
120 x 30 cm

PRIJS
€ 1.200

Ten koste van een prachtig stukje oud Hollands rivierlandschap rukt in het stroomgebied van het riviertje de Linge de nieuwbouw op. Op de foto's die gemaakt zijn tussen Leerdam en Geldermalsen, is de rivier niet te zien, maar de spanning des te meer voelbaar. Het is een oude strijd.

63B

ZONDER TITEL

INGE HOEFNAGEL
Rotterdam, 1966

TECHNIEK
Sloop hout, verf

FORMAAT
26 x 27 x 40 cm

PRIJS
€ 450

Ik schets veel als ik op reis ben. Dit is een 3D-uitvoering van een schets die ik in de bergen van Nepal heb gemaakt. Het onderwerp was een vervallen tempeltje. Achter mij kwam een Nepalees zitten om te kijken wat ik deed. Hij begon te zingen. Toen ik klaar was, stond ik op, we groetten elkaar en gingen elk ons eigen weg. Een prachtig moment. In Nederland heb ik materialen gesloopt uit mijn toenmalige atelier in een voormalig hotel. Hiermee heb ik het vervallen tempeltje willen koppelen aan het vervallen hotel.

64A

ZONDER TITEL

INGE HOEFNAGEL
Rotterdam, 1966

TECHNIEK
Polyester, glasmattjes,
gaas, gips

FORMAAT
190 x 25 x 60 cm

PRIJS
€ 850

Schetsen zijn regelmatig de basis voor mijn ruimtelijk werk. Voor het experimenteren met een aantal grafiekwerken heb ik steeds hetzelfde uitgangspunt gebruikt: een plant met een zaaddoos. Daarna heb ik de vorm driedimensionaal uitgevoerd. Ik wil dat het object in de ruimte anders of intensiever wordt gezien en misschien zelfs anders wordt beleefd. Het object en de omgeving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De essentie is dat de kijker er een eigen invulling aan kan geven.

65A

LANDESCAPE

ANDRÉ HOPPZAK
Den Haag, 1951

TECHNIEK
Olieverf op canvas

FORMAAT
190 x 200 cm

PRIJS
€ 8.500

‘Escape – een gedachteverplaatsing’
Ik werk vanuit mijn geheugen en herinnering. Vanachter een stedelijke horizon, waarbij ik op doek weergeef wat mij in de natuur heeft gefascineerd en emotioneel heeft bewogen. Ik verwerk de indrukken in landschappelijke lijnen, contrasten, kleurvelden en lichtintenties. Van bijna fotografisch tot in stemmingsvelden uitgevoerd.

Aan dit werk liggen vooral indrukken van de Ria Formosa, het zuiden van Portugal, en de westkust van Ierland ten grondslag. Het diepe zwart van aarde, dat zich laat zien op het moment dat het water (de zee) zich terugtrekt, met het oneindige in de verten.

64B

MUDPARTY 2

TON OF HOLLAND
Den Haag, 1956

TECHNIEK
Schilder- en borduur-
werk: linnen, acryl,
wol, zilverdraad

FORMAAT
200 x 130 cm

PRIJS
€ 7.900

Volgens de astrologie komen we uit een aardeteken en stappen in het waterteken Aquarius. Aarde en water vermengen zich langzaam tot modder. En we ‘modderen’ wat aan op dit moment!

Mudparty 2 is een zelfportret, geïnspireerd op het schilderij van *De liggende Christus in het graf* van Hans Holbein de Jonge. De maatvoering binnen het groene kader is gelijk aan het origineel uit 1521. De strekking is volkomen anders. Leven (ei) en dood, beklemming en eenzaamheid, maar vooral lust en genot. Dit alles vanuit een zelf gekozen situatie.

65B

GEZIEN

MARION VAN
DER HORST
Boekel, 1964

TECHNIEK
Video

FORMAAT
nvt

PRIJS
€ 400

Mijn beleving van de aarde. Abstracte bewegende vormen vermengd met realistische beelden, een mysterieuze sfeer waarbij je blik gevangen wordt, je wordt meegenomen door de beelden. Het geluid versterkt het geheel: onheilspellende abstracte muziek en realistische geluiden. Ik heb altijd een fascinatie gehad voor de mens en zijn gevoelens. In de video's die ik maak is dat zichtbaar maar vooral voelbaar.

66A

EARTH.D.UNDER

LUUK HUISKES
De Bilt, 1950

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
120 x 96 cm

PRIJS
€ 1.500

Op het eerste gezicht lijken de afbeeldingen van mijn foto's op landschappen. Ze doen wel vreemd aan. Is het de werkelijkheid? Of is het fotografie? Het zijn geen landschappen, het beeld is vooral decor voor iets. Dat iets is niet fysiek bepaald, het is ook geen verhaal of een boodschap, het is eerder een metafysisch gegeven. Of een metafoor misschien? De locatie en de fysieke werkelijkheid zijn ongewis. De nieuwsgierigheid daarnaar verstoort de kracht van het beeld.

67A

VANITAS VII

ROSALINDE VAN INGEN
SCHENAU
Zonnemaire, 1978

TECHNIEK
Olieverf, linnen
op roestvrijstaal

FORMAAT
100 x 135 cm

PRIJS
€ 2.600

Voortbordurend op de bloemstillevens uit de zeventiende eeuw geef ik op een hedendaagse manier invulling aan het thema vanitas. Mijn werken zijn volledig opgebouwd uit kleuren die hier en daar nog doorschemeren als een herinnering aan wat geweest is. Het dunne lijntje van het roestvrijstaal symboliseert de scheidslijn tussen leven en dood. Het relativeren van de tijdelijkheid van het leven geeft ruimte voor het 'hier en nu'. Leef! Want het gaat eens voorbij en wat rest zijn slechts herinneringen.

66B

HEMELBOOG

RASIM HUSEINOV
Boxtel, 1964

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
50 x 65 cm

PRIJS
€ 4.350

Dit schilderij is geschilderd met de gevoelens die ik kreeg van onze Moeder Aarde. Met mijn schilderijen probeer ik tegen het geweld en de oorlogen in te gaan. Het is een weergave van mijn gedachten. Ik wil ook de lichtheid van het leven weergeven. Met mijn kleurengamma hoop ik mensen rust te kunnen geven en er gelijktijdig over na te laten denken.

67B

AAN DE SNELWEG

BART JANSEN
Arnhem, 1979

TECHNIEK
Polyester, epoxy,
siliconen, skai, veren

FORMAAT
255 x 200 x 45 cm

PRIJS
€ 7.148

Ik zie de tendens dat een nationaal park pas meetelt in de publieke opinie als het bedreigd wordt. Hierin past natuurlijk de ontsluiting van zo'n achtergestelde gebied voor recreatie. Een beetje modern natuurreservaat heeft nu eenmaal een eigen snelweg. In dit werk is de enige vogel ter wereld die van een verschrikkelijk einde gevrijwaard wordt geacht, zojuist gesneuveld op de vluchtstrook van de oprukkende beschaving.

68A

NATURAL PRESUMPTION / EXOTICORUM

MATHILDE JANSEN
Amsterdam, 1981

FORMAAT
174 x 63 cm

TECHNIEK
Drie C-prints op 1 recyclebaar honingraat karton met aluminium hangframes

PRIJS
€ 1.500

Wat is het effect van grondstofwinning? Consumentenproducten gaan op in exotische landschappen. Schenden of herscheppen wij de aarde? In drie geschakelde beelden leg ik verbanden tussen mens, natuur en wereldhandel. *Natural presumption* behandelt de grondstoffenschaarste. Internationale bedrijven winnen gas en olie in Tanzania. De bevolking zoekt een nieuwe balans tussen leven en werken. In het andere beeld, het Amsterdamse Rembrandtpark, zijn plantaardige coffee-to-gobekers weggesmolt in een donkere waterpoel. Bioplastic als alternatief voor aardolie.

(Once) Wildflowers are cemented...: vergaat de wereld tot steengruis, wanneer gebouwen afbreken? Bloemen en cementpoeder: 'Stof zijt gij, tot stof zult gij wederkeren'.

68B

HEMEL OP AARDE

GREETJE DE JEZUS
Nijmegen, 1983

FORMAAT
103 x 73 cm

TECHNIEK
Fotografie

PRIJS
€ 955

Het was er niet, maar is voor mij wel zichtbaar. Of misschien zie ik het omdat ik het zichtbaar wil maken? Mooie woorden zeggen niet genoeg, het zijn mijn daden die troosteloosheid verbinden met schoonheid en de potentie zichtbaar maken. Rotzooi is enkel stof maar dat is al het geschapene sowieso, misschien gaat het om de verbindingen? Samensmeltingen die leiden tot nieuwe mogelijkheden, waar boven naar beneden komt om mijn pad te verlichten. Waar vreemde combinaties bevestigen dat hoop verliezen zinloos is, omdat wat ik niet zie, altijd zichtbaar kan worden.

69A

WERELDORIËNTATIE (ARGENTINA - EGYPTE)

BO DE JONG
Middelburg, 1964

FORMAAT
103 x 73 cm

TECHNIEK
Fotografie, fotomontage, print

PRIJS
€ 550

In mijn gedachten bevind ik me in Zuid-Amerika, het volgende moment in Afrika en binnen een duizendste seconde ben ik in de bergen van Zwitserland. Alles is mogelijk.

In dit werk breng ik verschillende beelden van mijn reizen rond de wereld bij elkaar. Ook mijn eigen werkruimte is daarbij betrokken. Lagen liggen over elkaar heen. Een foto zie je niet alleen, het beeld is niet geïsoleerd. Er is altijd een omgeving of omlijsting aanwezig die het kijken naar de wereld beïnvloedt. Net zoals een stemming die je gedachten beïnvloedt.

69B

NEVELSTAD

JEHUDA DE JONG
Utrecht, 1975

FORMAAT
139 x 10 x 39 cm

TECHNIEK
Snijwerk, collage, grafiettekening, papier, licht

PRIJS
€ 3.000

Dit werk bestaat uit ragfijne lijnen in grafiet, minutieus snijwerk, flinterdunne lagen papier én licht. De titel verwijst naar de periode in Europa rond 1900, waarin de stad in nevel gehuld werd door de stoom van treinen, boten, slecht werkende kachels en grote fabrieken. Maar ook de nevel van onwetendheid, van het wel niet bewust opmerken van de barre leefomstandigheden van de arbeider. Prenten uit die tijd hebben mij geïnspireerd om nieuwe beelden te maken. De onopgemerkte en schijnbaar niet belangrijke momenten krijgen in mijn werk een nieuwe betekenis.

70A

KOLONIALE FABRIEK

JEHUDA DE JONG
Utrecht, 1975

FORMAAT
139 x 10 x 39 cm

TECHNIEK
Snijwerk, collage,
grafiettekening,
papier, licht

PRIJS
€ 3.000

Dit werk bestaat uit ragfijne lijnen in grafiet, garen, minutieus snijwerk, flinterdunne lagen papier én licht. Het licht geeft het bestaansrecht. Het doorvallende daglicht maakt dat het werk wisselend beleefd kan worden. De lichtbak is een praktische keuze maar levert een meer statisch beeld. De titel verwijst naar de periode waar de kolonialisering en de industrialisatie hoogtij vierden. Bestaande prenten uit die tijd zijn voor mij een grote inspiratiebron om nieuwe beelden te maken. De onderdrukte mens, dier of bijzondere industriële vormen en lijnen krijgen een nieuwe plaats in mijn werk.

71A

MOEDER U WORDT UITGEKLEED

KEES JUFFERMANS
Heemstede, 1956

FORMAAT
30 x 70 x 90 cm

TECHNIEK
Assemblage

PRIJS
€ 2.000

Dit werk is mijn verbeelding van een snelle, vluchtige wereld met problemen rond de energievoorraad en afvalverwerking. Met daarin mijn bijna onbewuste omgang met de faciliteiten van onze moderne wereld.

Ik hoop dat ik de enige ben.

70B

BETWEEN TIME

MARIJN DE JONG
Rotterdam, 1975

FORMAAT
43 x 56 cm

TECHNIEK
Fotografie: zilvergelatinedruk op aluminium

PRIJS
€ 750

Bij de gebeurtenis zelf is alles duidelijk, na herstel is er niks meer te zien. De tijd daartussen spreekt tot mijn verbeelding.

71B

LOOM

SANNE KABALT
Amsterdam, 1989

FORMAAT
nvt

TECHNIEK
Video-installatie

PRIJS
€ 500

Ik vervaardig foto's, videoprojecten en -installaties die psychologische thema's zichtbaar en voelbaar maken. Ik onderzoek in hoeverre je emoties kunt overdragen.

72A

PEAS ON EARTH

KATHARINA P.
VAN DE KERKHOFF
Oude Tonge, 1946

FORMAAT
129 x 73 cm

TECHNIEK
Collage: papier, knipsels, kleurpotlood op houten paneel

PRIJS
€ 1.500

Bij het thema aarde kwam bij mij onmiddellijk de gedachte op van: aarde...de aarde...de grond... een rare ronde bol die ergens in de ruimte hangt. De aarde waarop wij leven, wonen, doen en laten en waar alles tot stand is gekomen en is geworden tot wat en wie we nu zijn.

Het lijkt zó simpel, maar hoe moeilijk is het om in peace te leven. Daarom: *Peas on earth*. Ik heb het werk met heel veel plezier gemaakt.

73A

LAND EN LUCHT

JESSICA KNOOT
Den Bosch, 1962

FORMAAT
29 x 12 cm

TECHNIEK
Eitempera, olieverf op hout

PRIJS
€ 250

Land, Lucht en Water.

Door mijn kleurgebruik en zichtbare kwaststreken speel ik met beeldelementen waardoor ik in mijn schilderijen een landschappelijke ruimte oproep. Veelal werk ik laag over laag. Ik hecht er waarde aan dat de handelingen van het schilderproces zichtbaar zijn in het werk.

72B

ANAHID

KHERADPICHEH
Rotterdam, 1963

FORMAAT
60 x 90 cm

TECHNIEK
Mixed media: foto op dibond, plexiglas

PRIJS
€ 1.450

Anahid is de Perzische godin van rivieren en open wateren. Deze wateren werden de bruidsschat voor Hazrat Fatima. De hand van Fatima symboliseert op het westelijke halfrond ook bescherming. Daarom liet ik in een installatie haar klassieke afbeelding verschijnen in een gestileerde handvorm. Deze installatie heb ik opnieuw gefotografeerd, vergroot en gevat in dibond en plexiglas. *Anahid* is een amulet ter bescherming van ons aller Moeder Aarde.

73B

REINCARNATION SERIES #6

YOSHIYUKI KOINUMA
Rotterdam, 1982

FORMAAT
93 x 134 cm

TECHNIEK
Mixed media op canvas

PRIJS
€ 2.750

Mijn werk is samengesteld uit diverse materialen en technieken als acryl- en olieverf, collage en tekenen. Het toont de invloed van computerspeltjes, biologie, sciencefiction en Japanse komieken. De schilderijen verbeelden een surrealistische wereld die zich in het heelal of ver onder water lijkt te bevinden. Het prikkelt de fantasie van de kijker en nodigt uit tot vermaak.

74^A
ENKEL

ALDA KONING
Emmeloord, 1957

TECHNIEK
Acryl op linnen

FORMAAT
110 x 100 cm

PRIJS
€ 2.700

Schoenen beschermen onze voeten, terwijl we rondlopen op aarde. Kleding beschermt ons lichaam tegen allerlei weersinvloeden. Daartussen bevindt zich een heel kwetsbaar stuk bloot been met een gewricht dat essentieel is om ons voort te kunnen bewegen. Door de verf in vele dunne lagen over elkaar aan te brengen, maak ik de structuur van de aderen, het vlees, de botten en de tere huid voelbaar.

75^A
IN DE RUIMTE

SUUS KOOIJMAN
Amersfoort, 1960

TECHNIEK
Bijenwas, pigmenten
op paneel

FORMAAT
30 x 5 x 40 cm

PRIJS
€ 750

Meestal begin ik met niks, geen voorstelling en geen kleur. De materie vraagt mij wat ik moet doen. De warme bijenwas, de pigmenten en de lagen bouwen zich op. Het duurt even tot de voorstelling zich laat zien. Alles verstopt zich in een achtergrond die, wanneer ik de lagen afschraap, een beeld naar voren brengt. Verschijnt er een landschap, een veld, een mens? Ik probeer de onbekende betekenissen te onderzoeken. Wat zich uiteindelijk in de onderste laag van deze beelden afspeelt, weet ik zelf alleen. Ik ben gefascineerd door de mystieke lagen van de werkelijkheid.

74^B
JEANSSCAPE III (DAARACHTER IS DE ZEE)

CAROLINE VAN KOOIJ
Hellevoetsluis, 1962

TECHNIEK
Mixed media: (spijker)
broeken, acrylverf,
bewerkte fotografie,
pastelkrijt

FORMAAT
200 x 90 cm

PRIJS
€ 2.200

Natuur, milieu en landschap zijn mijn inspiratiebronnen. Ik hergebruik oud materiaal zoals versleten broeken. Voor de serie *Jeansscape* torn ik spijkerbroeken uit elkaar en naai ik de onderdelen weer aan elkaar, zodat er een landschap ontstaat. *Jeansscape III* is een duinlandschap geworden van hoge duinen. Dit is nu mijn 'doek' waarop ik verder werk. Foto's van duinen zijn bewerkt, zodat het beeld wat onwerkelijk wordt. Het helmgras op de voorgrond is vrijwel onherkenbaar en bewerkt met druipende verf. Duinen zijn kwetsbaar.

75^B
EEMLAND

SUUS KOOIJMAN
Amersfoort, 1960

TECHNIEK
Bijenwas, pigmenten
op paneel

FORMAAT
20 x 4 x 17 cm

PRIJS
€ 250

(Zie tekst 75A)

76A

EEMLAND NO. 3

SUUS KOOIJMAN
Amersfoort, 1960

TECHNIEK
Bijenwas, pigmenten
op paneel

FORMAAT
20 x 4 x 17 cm

PRIJS
€ 250

(Zie tekst 75A)

77A

NINE SECONDS (PART 2)

REMKO KOOPMAN
Den Haag, 1974

TECHNIEK
Acryl, inkt, spuitbus
op canvas

FORMAAT
100 x 150 cm

PRIJS
€ 2.500

Negen seconden om een beslissing te nemen. Het schemergebied tussen een catastrofe of de ontsnapping. Denk aan Tsjernobyl, Chemie-Pack of Fukushima.

Wat mij boeit, is de behoefte van de mens om controle te hebben (en te houden) over processen die vaak oncontroleerbaar blijken te zijn. Ik wil dat mijn werk fascineert door een bepaalde schoonheid en tegelijkertijd een gevoel van onbehagen oproept.

76B

DIVE DEEPLY

FLEUR KOOIMAN
Barendrecht, 1979

TECHNIEK
Foto gelamineerd
op dibond

FORMAAT
90 x 60 cm

PRIJS
€ 500

Ik tracht een eigen werkelijkheid te creëren en te balanceren tussen fictie en realiteit. Mijn voorkeur gaat uit naar vervreemdende, licht ironische situaties. Soms registreer ik en soms enscener ik het beeld. Dit valt niet altijd na te gaan en die verwarring vind ik prettig.

Het is mijn streven de verbeeldingskracht van de toeschouwer aan te spreken. Om hem op subtiële wijze na te laten denken over interpretatie en keuzes die mensen maken en hem daarmee even af te leiden van de dagelijkse beslommeringen.

Ik hoop dat mijn opgewekte blik aanstekelijk werkt.

77B

BLACK MILK

JAN KOREVAAR
Abcoude, 1951

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
160 x 100 cm

PRIJS
€ 2.500

De inspiratie voor dit schilderij komt voort uit mijn visie op de wereld, een jeugd tussen de koeien, een interesse in de kunsthistorie en een bepaalde kijk op de mens van nu. De hoofdpersonen bevinden zich in een omgeving van waaruit ze ons observeren en een spiegel voorhouden. De melk is zwart en alle moeite is voor niks geweest.

78A

ONVERZEKERD

JAN KOREVAAR
Abcoude, 1951

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
160 x 115 cm

PRIJS
€ 2.400

Een ongeluk zit in een klein hoekje en als je niet verzekerd bent, kan de wanhoop toeslaan. Schrill van kleur vanwege deze ellendige toestand die vast weer vlot getrokken wordt.

79A

VANITAS/SKULL

DIEDERICK
KRAAIJEVELD
Hilversum, 1963

TECHNIEK
Assemblage van
origineel geverfd
sloophout

FORMAAT
109 x 146 cm

PRIJS
€ 12.000

Het hout dat ik zoek en vind in leegstaande gebouwen, op vuilnishopen en langs verre kusten, leent zich verschrikkelijk goed als materiaal voor een vanitas. Net als een uit de aarde opgegraven schedel is het hout door vocht, insecten en gewoon verval aangetast door de tand des tijds. Uiteindelijk zal ook dit werk tot stof vergaan...

Ik wil begerenswaardige objecten maken van materiaal dat al dan niet achteloos is weggeworpen. Ik vind schedels prachtig. Ze staan niet voor de dood, maar voor kracht.

78B

BLACK VENUS

DIEDERICK
KRAAIJEVELD
Hilversum, 1963

TECHNIEK
Assemblage van
origineel geverfd
sloophout

FORMAAT
94 x 116 cm

PRIJS
n.o.t.k.

Black Venus is Moeder Aarde, de Oermoeder. Ze is zelfbewust, zelfverzekerd, krachtig en bloedmooi. Haar 'haar' lijkt verbrand...maar dat is het niet. Het hout heeft decennia lang onder een bitumen dak gezeten. De teer is in het hout gesijpeld. De overgebleven stukken teer geven het haar een kristalliserend kroeseffect. Haar huid is voor een deel opgebouwd uit de voormalige receptiebalie van mijn oude werkgever RTL Nederland. Het roze hout van haar lippen heb ik meegenomen uit Brazilië. Over de hele wereld zoek en vind ik hout...

79B

UNTER

MAAIKE KRAMER
Zeist, 1986

TECHNIEK
Fotoprint, 270gr
tekenpapier op MDF

FORMAAT
82 x 128 cm

PRIJS
€ 650

Ik maak installaties die een relatie aangaan met de ruimte. Soms neemt zo'n installatie de hele ruimte in. Maar in dit werk is dat niet het geval en is het slechts een kleine ingreep. De ontwikkeling van het kunstwerk is het belangrijkste element. Tijdens het maakproces is niet duidelijk hoe het werk zich uiteindelijk vormt. Ik maak meerdere foto's van het proces en van de situatie zoals hier te zien is. Ook maak ik foto's van mijn interactie met die constellatie. Het eindresultaat kan de foto zijn, de installatie of beide.

8oA

UNTER

MAAIKE KRAMER
Zeist, 1986

FORMAAT
128 x 78 cm

(Zie tekst 79B)

TECHNIEK
Fotoprint, 270gr
tekenpapier op MDF

PRIJS
€ 650

81A

SCHATGRAVEN

PETER DE KROM
Hoek van Holland, 1981

FORMAAT
123 x 164 cm

TECHNIEK
Fotografie: Lambda
afdruk op dibond in
baklijst

PRIJS
€ 2.600

Wedstrijden schatgraven vonden vroeger wel vaker plaats in Nederland. Een groot gemis in het huidige financiële klimaat, vind ik. En daarom besloot ik er zelf een te organiseren en bovenal te fotograferen. Voor *Schatgraven* begroef ik 1000 euromunten in een schatkist op een stuk strand van 30 vierkante meter. Vervolgens verzamelden zich 150 mensen om hier gratis en met de hand naar te graven. Mijn investering als kunstenaar hoop ik terug te verdienen door tien opnames van het graafproces te verkopen, in een unieke oplage van slechts één foto.

8oB

EL NIÑO

RONNIE KREPEL
Rotterdam, 1959

FORMAAT
68 x 53 cm

TECHNIEK
Tekenen op
transparant papier

PRIJS
€ 450

Ik zie hoe het objectieve beeld van een oude foto verandert op het moment dat ik het nateken. Het onderwerp blijft herkenbaar, maar er gebeurt iets. Een gebeurtenis uit het verleden wordt fictie. Er ontstaat ruimte voor symboliek, ik kan er betekenis in zien. Ik probeer me die voorbij wereld van de foto eigen te maken door de afbeelding te fermenteren, te verteren, door de grijze vlekken te vertalen in zwarte stippen op een wit vlak. Het geheel vormt een nieuwe voorstelling, waarop *El Niño* uitgebeeld wordt.

81B

ZONDER TITEL

CONNY KRUIHOF
Benthuizen, 1960

FORMAAT
48 x 19 x 72 cm

TECHNIEK
Klei, papier, was,
textiel, hout, olieverf

PRIJS
€ 625

Het begon met een boom in een bos in Duitsland. Ik fotografeerde de boom omdat een deel van het wortelstelsel zo prachtig boven de grond uitstak. Bomen zijn vanaf die tijd regelmatig een onderwerp in mijn werk. De twee delen van de boom, boven en onder de grond, vertegenwoordigen beide 'groei'. De celdeling van waaruit het leven van alle organismen op aarde zich ontwikkelt, zijn de 'wortels'. Het gedeelte dat wij zien van de boom, boven de aarde, is onlosmakelijk verbonden met deze ontwikkeling.

82A

DE WOUDKAMER

ERNA KUIK
Steenderen, 1967

TECHNIEK
Foto op alu-dibond

FORMAAT
160 x 40 cm

PRIJS
€ 1.400

De woudkamer is een van de ruimtes waarin ik de rol van de verbeelding onderzoek. Ik publiceer teksten en beelden over mijn waarnemingen. Doesja Wundering is mijn alter ego. Ze is geboren op de voormalige zeebodem. Ze verbaast zich over de mathematische precisie waarmee bomen in de polder worden gepland, alsof het heipalen zijn. Als kind verlangt ze naar oude bomen, als volwassene ziet ze de schoonheid van de polderbossen. Oh, wispelturig verlangen! Mijn boxcamera toont de werkelijkheid spiegelbeeldig en ontregelt mijn standpunt. De zoeker in de kleine verbeeldingskamer verrast me.

82B

9161

DORINE LATENSTEIN
Den Haag, 1959

TECHNIEK
Fotografie: Durst
Lambda op 3mm
dibond, afgewerkt
met Liquid Gloss

FORMAAT
120 x 60 cm

PRIJS
€ 2.044

Mijn werken zijn momentopnames die ik in de natuur heb gefotografeerd. Ik streef er naar om een ogenblik van de steeds veranderende natuur vast te leggen. Een moment van schoonheid, die met een windvlaag voorbij kan zijn. Mijn stijl is direct, natuurlijk en ongedwongen. Bijna achteloos. Bloemen belichamen voor mij de ultieme schoonheid en die ligt letterlijk voor het oprapen. Alle natuur is mooi, de pracht ervan niet te evenaren.

83A

TENT

SASKIA LAURANT
Den Haag, 1977

TECHNIEK
Foto op dibond

FORMAAT
150 x 100 cm

PRIJS
€ 1.300

Deze tent bestaat uit kleding die ik niet meer droeg, maar die ik vanwege de herinneringen niet kon weggooien. De opengeknipte en aan elkaar genaaide kledingstukken vormen tezamen een tijdelijke plek. Mijn werk bestaat vaak uit archiverende bouwwerken en interieurs, waarbij de archivering tegelijk een afscheid is. Het fascineert me hoe mensen hun eigen plek zoeken, bouwen en creëren, op zoek naar veiligheid en zekerheid. In mijn installaties breng ik een drang tot bouwen en een verlangen tot behouden in beeld, waarbij afbraak en onttakeling echter altijd aanwezig zijn.

83B

ZONDER TITEL

JULY LEESBERG
Wageningen, 1957

TECHNIEK
Acryl en olieverf
op linnen

FORMAAT
200 x 80 cm

PRIJS
€ 3.900

De Afsluitdijk stond model voor dit Nederlandse landschap. Tijdens de realisatie van het schilderij heb ik van donker naar licht gewerkt. Het licht wordt daardoor bijna grijpbaar. Het is de weg naar helderheid.

84A

ZUIDWALVULKAAN

SABINE LIEDTKE
Oudega Smallingerland, 1971

FORMAAT
150 x 81 cm

TECHNIEK
Mixed media: acryl, krijt op doek

PRIJS
€ 1.400

Mijn tekeningen zijn zichtbare gedachten. De afgelopen jaren is het dementeringsproces van mijn moeder het vertrekpunt geweest van mijn tekeningen. Ze is een Friezin en het Friese landschap komt regelmatig terug in mijn werk. Een in rust verkerende vulkaan, de Zuidwalvulkaan, en Gullivers reizen zijn onderwerpen van dit werk. De Zuidwalvulkaan ligt onder de bodem van de Waddenzee, tussen Harlingen en Vlieland.

85A

NACHT 1

WIM VAN LOON
Gouda, 1963

FORMAAT
32 x 42 cm

TECHNIEK
Acryl op doek

PRIJS
€ 450

De aarde wordt gedefinieerd door het leven dat erop beweegt, groeit, bloeit en sterft. Dit leven kan groots en meeslepend zijn maar ook klein en intiem. Dat laatste had ik in gedachten toen ik dit schilderij maakte. Zo kan ik de schoonheid van iets eenvoudigs, als een bloeiende boomtak in het licht van een lantaarnpaal, met u delen.

84B

ZONDER TITEL

TANYA LONG
Eindhoven, 1981

FORMAAT
61 x 50 cm

TECHNIEK
Analoge C-print op dibond, Anti-Reflex plexiglas

PRIJS
€ 1.500

Ik onderzoek wat een foto nog meer kan zijn dan alleen een mechanische weergave. Dit werk is onderdeel van een reeks in de donkere kamer gemaakte foto's zonder negatief. Op basis van de fundamentele elementen van het donkere kamerproces ben ik met licht, tijd, kleur- en filterinstellingen aan het werk gegaan. Met deze gecontroleerde variabelen maak ik een eenvoudige afdruk op fotopapier. Het resultaat benadrukt de unieke mogelijkheden van fotografie, het materiaal en de relatie tot andere kunstvormen.

85B

FROM HOME HOLIDAYS

ROSANNE VAN DER LUGT
Amersfoort, 1984

FORMAAT
68 x 160 cm

TECHNIEK
Foto op dibond

PRIJS
€ 1.950

Duurzaam reizen is de schoonheid ontdekken van de aarde op kleine afstand van mijn huis. In *From Home Holidays* ga ik op zoek naar de schoonheid van mijn directe woonomgeving. Ik benoem expres niet waar de foto's precies zijn genomen. Het is niet de bedoeling dat deze plekken worden bezocht. De kijker wordt verleid de schoonheid van de eigen woonomgeving zelf te ontdekken. Ik ben ervan overtuigd dat ieder mens de toeristische esthetiek kan vinden in de nabije omgeving. Zelfs de vuilnisbelt in de buurt kent zijn uitkijkpunten.

86A

NO SHAME

SANNE MAES
Den Haag, 1974

FORMAAT
40 x 5 x 62 cm

TECHNIEK
Video, HD, loop 0'25,
kalkpapier, houtskool,
21 LCD tv, houten lijst

PRIJS
€ 1.450

Ik ben gefascineerd door de mens. Mijn werk is een onderzoek naar de plek van de mens in relatie tot zijn omgeving. Het achterliggende idee is dat alles verband houdt met elkaar, van micro tot macro. We zijn uit dezelfde delen opgebouwd als de natuur.

Als mens zijn we constant onszelf aan het spiegelen aan onze omgeving, aan het zoeken naar identiteit. Door mezelf te projecteren, identificeer ik mezelf met hetgeen waarmee ik samen val in de projectie. Het gaat me om de gelijkenis en om de verschillen.

87A

ZONDER TITEL

HENNY VAN DER MEER
Culemborg, 1951

FORMAAT
100 x 80 x 25 cm

TECHNIEK
Plastisch oppervlak
van aan elkaar gelast
plaatstaal

PRIJS
€ 12.000

Het wortelstelsel is verankerd in de aarde met onzichtbare vertakkingen. Door in mijn werk een stuk van het stelsel te isoleren, wil ik de verbindingen zichtbaar maken. Mijn beelden gaan over de beteugeling en wat zich niet beteugelen laat. Ik vertaal dit in groeiprincipes. Ik knip, snoei en duw het werk in vormen en geef het vrijheid om te kunnen groeien. Het is een voortdurend aftasten van grenzen en het verleggen ervan. Groei en ontwikkeling laten zich niet vastleggen. Ze worden bepaald door de keuzes van het moment.

86B

ZO BOVEN, ZO BENEDEN

KOEN MARKS
Utrecht, 1990

FORMAAT
165 x 125 cm

TECHNIEK
Sepia-inkt, spuitverf,
potlood op papier

PRIJS
€ 850

Dit werk ontstond uit vlekken die ik met water en inkt heb aangebracht. Meestal start ik door af te gaan op mijn intuïtie. Ik vertrouw op wat ik zoek en vind. Ditmaal ontstond er een atmosfeer, waar ik met honderden lijnen overheen heb getekend. Het is een onderzoek naar het ongrijpbare, het universum: zo ver weg en zo dichtbij. Tekenen zie ik ook als 'iets in kaart brengen'. Een manier om dichterbij iets te komen dat ik niet kan bevatten.

87B

SKÖGSRA

TIM VAN DER MEER
Utrecht, 1987

FORMAAT
60 x 40 cm

TECHNIEK
Foto op aluminium

PRIJS
€ 550

De relatie tussen mens en natuur, de onthechting en vervreemding van onze oorsprong, dat is de basis van mijn werk. Door het gebruik van verschillende media wil ik de kijker meenemen naar een wereld van primaire behoeften en emoties. Mijn werk is een manier om de banden te herstellen die mij verbinden met mijn oorsprong, mijn omgeving en identiteit. Om fysiek contact te maken met het landschap gebruik ik vaak mijn lichaam. Zoals in het werk *Skögsra*.

88A

OVERWOEKERDE KEUKEN VAN MIJN OUDERS

EDITH MEIJERING
Zutphen, 1962

FORMAAT
200 x 150 cm

TECHNIEK
Acryl en olieverf
op doek

PRIJS
€ 4.500

‘Van stof tot stof’

Dit schilderij is gemaakt naar aanleiding van het overlijden van mijn ouders. Hun huis, voorheen met liefde onderhouden, veranderde snel door hun afwezigheid. Ik zag het onkruid razendsnel toenemen tussen de kieren van de terrastegels. De kilte in huis was voelbaar. De keuken staat als architectonische vorm model voor de mens die tijdens zijn leven van alles bedenkt, maakt en construeert. Door deze vorm te laten verweven met de natuur, krijgt het een schilderkunstige metamorfose. Een metafoor voor het leven dat er altijd is en altijd doorgaat.

89A

NAMIBIË 1 / SOSSUSVLEI

DOLF MIDDELHOFF
Amstelveen, 1950

FORMAAT
81 x 61 cm

TECHNIEK
Fotografie: inkjetprint
op papier, afgewerkt
met helder acryl op
aluminium

PRIJS
€ 750

Hill 45, Sossusvlei, Namibië, vroeg in de ochtend, bij lage zon, gefotografeerd op het snijvlak van de licht- en schaduwzijde. De drie heren zijn net langs de kam van het duin omlaag komen lopen (vandaar de voetstappen op de duinkam). Door het lage en felle licht slaat de schaduwzijde van het duin helemaal dicht. Dit geeft, mede door het gebruik van een telelens, extra drama aan het beeld.

88B

ZONDER TITEL

GEORGE MEIJERS
Stein, 1954

FORMAAT
80 x 62 cm

TECHNIEK
Fotografie met
archival pigment

PRIJS
€ 775

Deze bomen waren eeuwen uit het zicht. Bij grindwinning in het Maasdal zijn ze boven de aarde gekomen. Na lange tijd onder water te hebben gelegen waren ze maar langzaam aangetast.

Een bomenmonument, bestaande uit fossiele woudreuzen die rechtop met een bepaalde betekenis zijn geplaatst, een kalender vormend en de windrichting aangevend. Zelfs de sneeuw kan de bomen niet opnieuw voor onze ogen laten verdwijnen.

89B

TERUG NAAR MOEDER AARDE

REMCO MOLKENBOER
/ P27
Breda, 1964

FORMAAT
210 x 30 cm

TECHNIEK
Fotografie: transparant
vinyl op plexiglas

PRIJS
€ 1.500

Sluit mijn ogen en ik zweef
Over weiden en velden
over oceanen, o zo blauw

Hoger en hoger
Uw kracht
trekt aan me

En kijk neer
Op uw ronde
kleurrijke vorm

Maak me klein
maar bang ben ik niet
Want O, ik ben een kind
van u ... Moeder Aarde.

‘Een Kind’

90A

LANDSCHAP

EVELINE MOOIBROEK
Amsterdam, 1970

TECHNIEK
Acryl op doek

FORMAAT
130 x 70 cm

PRIJS
€ 3.660

Mijn werk gaat over onze waarneming, over de werking van zintuigen en over de schijn en de werkelijkheid. De vlinder is een clichésymbool voor vergankelijkheid, maar in dit schilderij wordt vergankelijkheid op een onverwachte wijze gekoppeld aan de verf als druipende materie. Mijn werk gaat over het gevoel niet helemaal gerust of thuis te zijn in de wereld die we hebben geschapen, over het ongemak dat we van binnen allemaal kunnen voelen.

91A

ONTHAAS(T)JE

JOHN MOSTERT
Rhoon, 1959

TECHNIEK
Brons, textiel

FORMAAT
27 x 19 x 17 cm

PRIJS
€ 650

Kunst met een knipoog

Ik wil met mijn 'verbeelding' tot uiting brengen, dat ik het belangrijk vind om in onze hectische maatschappij met enige regelmaat te 'onthaasten'. Om contact met ons 'zijn' te zoeken en om te aarden.

Het haasje in de lotushouding op een Oosters tapijtje is een knipoog naar deze essentie.

90B

BOERDERIJ

EVELINE MOOIBROEK
Amsterdam, 1970

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
100 x 77 cm

PRIJS
€ 2.200

Ik ben geïnspireerd door de gecultiveerde en gemanipuleerde omgeving. Vlinders, planten, het landschap en het menselijk lichaam trekken mijn aandacht. Dieren of voorwerpen waar al gauw romantische gevoelens op worden geprojecteerd. Mijn werk is een in scène gezette ontmoeting die surreële verwarring creëert over wat we goed of slecht, onschuldig of schuldig, mooi of lelijk vinden. In deze foto is het leven bevroren en stilgezet op een vervreemdende manier. We weten niet meteen wat we zien.

91B

LE RÉCHAUFFEMENT NÉCESSAIRE

BERNARD MULDER
Assen, 1959

TECHNIEK
Fotografie: Lustre op Gatorfoam

FORMAAT
90 x 60 cm

PRIJS
€ 150

Om mijn leven gemakkelijk, veilig en aangenaam te maken, heb ik elke dag energie nodig. Sinds het begin van de mensheid is licht een belangrijke energiebron. Licht is noodzakelijk om te kunnen overleven. Om licht te kunnen opwekken, gebruiken we onze aardse grondstoffen. Dit proces gaat gepaard met vormen van uitstoot die schadelijk zijn voor ons milieu. In mijn foto's maak ik regelmatig gebruik van weerspiegelingen. Voor het thema aarde heb ik een weerspiegeling van ijs in het water van een omringende landschap gefotografeerd.

92A

FLOATING WATER BOTTLES

GERT DE MULDER
Den Bosch, 1961

TECHNIEK
Gerecycled plastic
afval

FORMAAT
120 x 180 cm

PRIJS
€ 3.500

Decoreren en hergebruik zijn de drijfveren voor mijn werk. Ik maak kleurrijke *Recy-blocks*, -scheidingswanden, -lichtobjecten, -zitelementen, -vazen en -schalen. Het is méér dan de wereld mooier maken. Charles Moore verwoordde het treffend: 'We have no place to throw away our waste. Away is no longer a place'.

Dus zolang we plastic afval blijven produceren, verzamel ik het. Het is mijn basismateriaal voor mijn decoraties. Een mooiere wereld. Plastic afval is decoratief op zichzelf en tegelijk onderdeel van een veel groter geheel. De aarde ligt er vol mee!

93A

BALI

BAS NEERING
Haarlem, 1969

TECHNIEK
Olieverf, hoogglans
urethan lak, spuitverf
op doek

FORMAAT
160 x 120 cm

PRIJS
€ 2.400

Dit werk is het eerste uit een serie waarin ik experimenteer met nieuwe materialen en verschillende technieken op hetzelfde doek. In de onderlagen laat ik het materiaal min of meer vrij om zijn eigen vorm aan te nemen, terwijl de rasters strak en duidelijk op het doek zijn geplaatst. De balans die ik op het eiland Bali vond, heeft me geïnspireerd. De natuur, die tegelijkertijd spannend en rustgevend is, heb ik getracht te verbeelden in dit doek.

92B

HET ONTSTAAN VAN SOORTEN, VRIJ NAAR DARWIN, DEEL B

HIL VAN NEER
Echt, 1957

TECHNIEK
Mixed media:
(beschilderd) papier,
vitrinekastje

FORMAAT
67 x 47 x 10 cm

PRIJS
€ 8.000

Ik heb appels, peren en citroenen geschild, gedeeld, geproefd, gekruist, gemanipuleerd, vergeleken en bestudeerd. Als een bioloog heb ik de vruchten gedetermineerd. Als een kunstenaar heb ik 'grote en kleine' vragen gesteld, conclusies getrokken en deze hervormd en vertaald op allerlei manieren in verschillende soorten papier. Dit werk gaat over het ontstaan van soorten. Het zijn geselecteerde vormen in een vitrinekastje. Al proberend en zoekend is daar een variatie en natuurlijke selectie van vormen uit voortgekomen. Zoals de natuurlijke wording, chaos en orde zelve. Mijn onderzoek is nog steeds gaande...

93B

INTO THE VOID

ESTHER NIENHUIS
Den Haag, 1977

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
140 x 200 cm

PRIJS
€ 4.200

De menselijke neiging te verlangen naar een andere realiteit dan de eigen is het uitgangspunt van mijn werk. Ik bevraag de ogenschijnlijke tegenstelling tussen *Fernweh* (verlangen naar het onbekende) en *Heimweh* (verlangen naar het bekende) door de subtiliteit van de grens tussen beide te benadrukken.

In het schilderij *Into The Void* trekken opgluoiende bergtoppen de blik naar de oneindigheid. Dit door de sneeuw weerschenen roodachtige licht kan enkel vanaf een afstand worden waargenomen. Elke poging om dichterbij te komen gaat ten koste van de sensatie die van veraf wordt beleefd.

94A

DE AARDAPPELVROUW

PAULINE M.M.
NIJENHUIS
Zutphen, 1962

TECHNIEK
Acryl, garen, aarde op
onbehandeld linnen

FORMAAT
110 x 110 cm

PRIJS
€ 1.850

Dit werk gaat over de relatie van de moderne mens met de aarde. Over de mens in zijn zoektocht naar evenwicht tussen aarde en technologische ontwikkelingen.

Tegenover de huidige snelle en afstandelijke virtuele waarneming plaats ik de traditie van de schilderkunst. In de schilderkunst komen beelden langzaam en vanuit een handeling tot stand. De houding van de vrouw komt voort uit mijn onderzoek naar lichaamstaal (dansimprovisatie). Ik werk vanuit een brede opvatting over de schilderkunst. Daarin is ook ruimte voor borduur- en collagetechniek.

95A

CHAOS

NOK&T/ART
Amsterdam, 1961, 1953

TECHNIEK
Foto op Bubond met
aluminium frame

FORMAAT
133 x 100 cm

PRIJS
€ 2.400

In de Griekse mythologie ontstond uit het begin der dingen de CHAOS. De CHAOS bevatte alle basisbestanddelen, de vier elementen Aarde, Water, Lucht en Vuur. De Aarde zelf werd door de oude Grieken gezien als een platte schijf.

94B

A MAN DIGGING

ASTRID VAN NIMWEGEN
Dirksland, 1985

TECHNIEK
Video

FORMAAT
nvt

PRIJS
€ 4.500

Ik woon in het midden van de Nederlandse polders. Mijn werk is erg beïnvloed door dit geïsoleerde landschap. In *A Man digging* zien we een corpulente naakte man, slechts gekleed in witte onderbroek, in het midden van een veld van tarwe een graf graven.

95B

GENAAIDE BOSSCHETS

MARIJKE VAN
OOSTRUM
Amsterdam, 1959

TECHNIEK
Garen en katoen,
genaaid en geappli-
ceerd op katoen

FORMAAT
200 x 20 cm

PRIJS
€ 3.500

Elke dag wandel ik met mijn honden door het Amsterdams Bos. Onderweg maak ik snelle bosschetsen met een Japanse inktpenseel. Thuis zet ik deze om in genaaide bosschetsen. Elk vlekje trek ik over, knip het uit katoen en naai het vast. Ieder streepje verandert in een naaimachinelijntje. Een vluchtig moment werk ik minutieus uit.

96A

POËZIE VAN HET ALLEDAAGSE: EEN ODE AAN MONET

WIM VAN OPHEM
Den Haag, 1964

FORMAAT
96 x 79 cm

TECHNIEK
Fotografie: C-print
op dibond

PRIJS
€ 680

Een bos bloemen, in een sloot met kroos gegoooid. Je zou de foto als iets surrealistisch kunnen beschouwen. Het kan overal en nergens zijn. Door iets alledaags uit te lichten, wil ik uitdrukking geven aan gevoelens en gedachten die niet goed onder woorden te brengen zijn. Ik weet dat dit een erg rekbaar begrip is waar je in principe weinig mee kan. Maar ik denk juist dat een foto een goede foto wordt als het meer doet dan het zichtbare benoemen.

97A

ZONDER TITEL

MAARTJE OVERMARS
Haarlem, 1979

FORMAAT
75 x 65 cm

TECHNIEK
Olieverf op paneel

PRIJS
€ 1.820

Dit werk gaat over kracht. Mijn inspiratiebron was een foto van een vulkaanuitbarsting in zee. De enorme energie die dan vrijkomt, wilde ik vangen door de verf met krachtige bewegingen van het paneel af te halen. Mijn schilderproces is namelijk omgekeerd. Ik spuit lagen olieverf op een drager, waar ik vervolgens in schilder. Ik haal verf weg. Als een tweedimensionale beeldhouwer die door krassen, vegen en poetsen een beeld uit de verf bevrijdt. Dit benadrukt de materialiteit van het schilderen; het is als een platte sculptuur.

96B

VLINDER-IN-DOOS

LÉON VAN OPSTAL
Leidschendam, 1981

FORMAAT
22 x 22 x 154 cm

TECHNIEK
Staal, messing,
kunststof, elektronica,
taxidermie

PRIJS
€ 8.000

Mens en natuur, natuur en mens: onlosmakelijk verbonden, doch de een is blind voor de ander. De mens slaapt met open ogen terwijl er een 'verborgen oorlog' woedt om het voortbestaan van velen.

In mijn werk probeer ik de steeds meer in vergeetelheid rakende mechanische technieken terug te geven aan de steeds meer consumerende en van de natuur vervreemde mens. Hierbij onderzoek ik het grensgebied tussen techniek en de natuurlijke evolutiesystemen...en zet ik vraagtekens bij de 'technologische vooruitgang' van de mensheid.

97B

UNTITLED (A / CUT ABOVE THE REST)

MARDOE PAINTER
Amersfoort, 1971

FORMAAT
31 x 6 x 22 cm

TECHNIEK
Mixed media: garen,
archiefdoo's, karton

PRIJS
€ 1.067

Karton
+
vochtige lauwe aarde
+
micro-organismen
=
(na drie maanden)
teelaarde!

Tenzij...
een bezielde koper
mijn werk
wil koesteren
(langer dan drie maanden)

en
de ondermaans warme vochtige uitnodiging
weet
te weerstaan

98A

SKYLIGHT (CUBIC EARTH)

23-05-2009, 12:27:03 - MAASTRICHT - NEDERLAND

RUBEN PHILIPSEN
Neerharen (België),
1969

TECHNIEK
Inktjet Print op
Hahnemühle Photo
Rag Ultra Smooth

FORMAAT
96 x 96 cm

PRIJS
€ 2.100

Een vierkante aarde, zwevend in het oneindige, lijkt door Google Maps te zijn waargenomen. Op een ontdekkingsreis buiten onze dampkring wordt een nieuwe werkelijkheid gecreëerd. Het onbegrensd vertrouwen in de maakbaarheid der dingen is een scheppende kracht voor hen die haar met wijsheid weten in te zetten, maar kan ons bestaan ook geweld aan doen.

99A

UNIDENTIFIED FLYING OBJECTS,

29-07-2012, 15:31:16 - NÎMES - FRANKRIJK

RUBEN PHILIPSEN
Neerharen (België),
1969

TECHNIEK
Inktjet Print op
Hahnemühle Photo
Rag Ultra Smooth

FORMAAT
140 x 97 cm

PRIJS
€ 2.500

Ufo's bewegen zich niet alleen boven onze hoofden maar ook direct onder onze voeten: op het oppervlak van de aarde waarop wij lopen. Kauwgomplakken op het trottoir zijn als zwevende meteorieten in een onmetelijke ruimte en dreigen ongeïdentificeerde vliegende objecten te vermorzelen, zoals ook de mens door vervuiling zijn eigen habitat ruïneert.

98B

EARTHQUAKE,

24-07-2008, 21:08:25 - NABIJ DIJON - FRANKRIJK

RUBEN PHILIPSEN
Neerharen (België),
1969

TECHNIEK
Inktjet Print op
Hahnemühle Photo
Rag Ultra Smooth

FORMAAT
140 x 97 cm

PRIJS
€ 2.500

In dit bestaan is dood het antwoord op leven en doet destructie ontwikkeling teniet. Wat zo fier werd gebouwd, dondert schaamteloos in elkaar. De hand van de mens wikt maar de aarde beschikt, altijd.

99B

ON AARDIG

HENDRINA POLMAN
Den Haag, 1959

TECHNIEK
Pastelkrijt, conté krijt,
pastelpotloden, col-
lage op papier

FORMAAT
100 x 130 cm

PRIJS
€ 1.250

Mensen boeien mij, vooral in bepaalde situaties. Niet in extreme, maar juist in alledaagse, wat vreemde situaties. Het werk is geënceneerd. Vaak gebruik ik mezelf als model. Toch zijn mijn tekeningen geen zelfportretten. Ik speel een rol zoals een actrice een rol speelt. Net als velen maak ik mij zorgen om de manier waarop wij met de aarde omgaan. En net als de meesten van ons doe ik hier niet veel aan. Met dit werk beeld ik deze onverschilligheid uit.

100A

RENAISSANCE, ARBOL MARIPOSA

LIEVE PRINS
Amsterdam, 1948

FORMAAT
150 x 170 cm

TECHNIEK
Fotografie: piezografie
druk in Liquid Gloss

PRIJS
€ 9.204

Ik heb een metamorfose ondergaan en werd een reizende vlinder, een monarchvlinder van de laatste generatie. Ik vloog 3200 kilometer naar Mexico om de winter te overleven. De dood wou mij grijpen, maar op blote voeten liep ik door het vuur en ging hem met een zwaard te lijf. Eenmaal de dood overwonnen, stroomden heldere rivieren door mijn aderen. De zon verwarmt mijn hart weer. Een nieuw leven is begonnen.

Het oude heb ik opgeslagen in een boek, een souvenir onder mijn arm. Nu heb ik vlinders in mijn buik.

101A

FORBIDDEN BREEDING GROUND

ANS REPKES
Bunde, 1954

FORMAAT
80 x 80 x 180 cm

TECHNIEK
Mixed media

PRIJS
€ 4.500

Dit werk verwijst naar onderdrukking, ongelijkheid, onvrijheid in meningsuiting en naar anders denken of anders zijn. Het heeft zowel betrekking op macro- als microniveau en gaat over communicatie. In de uitvoering streef ik naar het gebruik van natuurlijke en gebruikte materialen. Hierdoor maak ik gebruik van de extra gelaagdheid. Eenvoud en ritme zijn beeldende kenmerken van mijn werken...

100B

EVAPOTRANSPIRATIE

SUSAN REIJNDERS
Den Bosch, 1968

FORMAAT
150 x 95 cm

TECHNIEK
Chinese inkt
op Xuan-papier

PRIJS
€ 3.600

Dit schilderij is in de hitte van het subtropische China gemaakt. Ik heb daar als gastkunstenaar gewerkt. In grijstonen verbeeld ik de overgang van vloeibaar water naar damp in de atmosfeer. Die vluchtigheid staat in fel contrast met de aangebrachte scherpe en harde lijnen. Deze lijnen heb ik waargenomen op het bladweefsel van planten. Mijn liefde voor de schoonheid, de essentie en de kracht die ik waarneem en ervaar in de natuur, vormen de grootste bron van inspiratie voor mijn kunstwerken. Mijn werken bestaan uit combinaties van traditionele Chinese inkschildertechnieken en mijn eigen westerse georiënteerde artistieke visie.

101B

PERPETUUM MOBILE, WROETEN

HELMIE VAN DE RIET
Hegelsom, 1961

FORMAAT
44 x 62 cm

TECHNIEK
Mixed media: papier,
hout, glas, metaal,
zand, lijm, plastic,
textiel

PRIJS
€ 1.000

Dit werk gaat over wroeten. Het geeft weer wat er momenteel op de aarde gebeurt en wat ik rondom me heen, op fysiek als mentaal gebied, op aarde zie gebeuren. Het gaat over mollen die tevens symbool staan voor ons mensen. Mijn fascinatie zit daarin dat mollen in een ecologisch evenwicht zitten. Wij als mensen daarentegen niet.

Mollen maken gangen, woelen de aarde om, voeden zichzelf en voeden ook de aarde. De mens daarentegen is (nog) niet in staat om dit evenwicht te bewaren, vandaar ook dit 'perpetuum mobile'...

102A
WATER

MARIJ ROEX
Wageningen, 1957

FORMAAT
157 x 67 cm

TECHNIEK
Matte kleurenprint
op dun polyester film,
hout en verflak

PRIJS
€ 2.000

Een landschap bestaat uit een opeenstapeling van natuurlijke processen en menselijke activiteiten. Hierdoor ontstaat er een gelaagdheid van beelden. Deze gelaagdheid wordt extra onderstreept door het moment dat de foto wordt gemaakt. Op een namiddag in de maand januari. De vochtige koude lucht weerkaatst het licht van de ondergaande zon. Hierdoor ontstaat er een enigszins mistige gelaagde sfeer in zwartbruine en oranje tinten. In mijn werk zijn licht, ruimte en tijd belangrijke elementen. Ze zijn direct of indirect zichtbaar. Water, in al zijn substanties, speelt vaak een rol.

103A
TORSO

JEANNE ROMBOUTS
Rotterdam, 1954

FORMAAT
150 x 200 cm

TECHNIEK
Houtskool, krijt,
grafiet op papier

PRIJS
€ 3.500

De torso zonder omhulsel. Organische lijnen wortelen in het licht van het papier. Verbonden met het hart, de oerkracht van de zwarte aarde.

102B
A CASE OF UNEARTHLY POSSESSION

NADINE ROL
Baarn, 1975

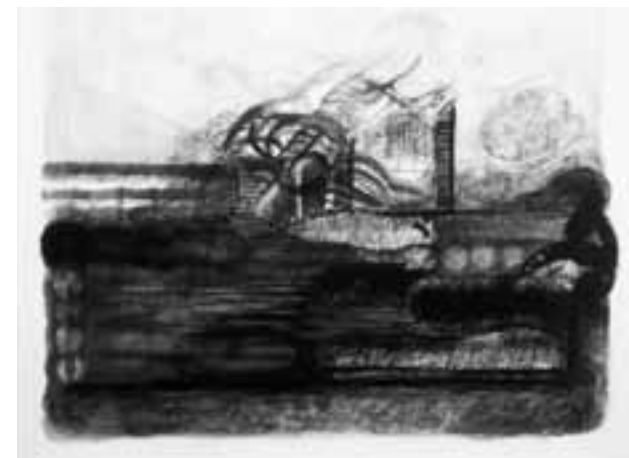
FORMAAT
54 x 18 x 35 cm

TECHNIEK
Mixed media: geprepareerde zonnebloemen, licht, geluid

PRIJS
€ 6.750

Een landschap is voor mij: de wind door je haren, de geuren, de bloemen, de kleuren, de vogels in de lucht, de insecten, de geluiden en het zonlicht op je gezicht. Ik kan het schilderen, maar geen penseelstreek kan alles vatten. Waarom zou ik het dan proberen, zoals vele kunstenaars al eerder hebben gedaan? Als ik de herinnering niet oppak en meeneem, verdwijnt voor mij het landschap langzaam.

103B
CIRKELPLOEGBODEM

JEANNE ROMBOUTS
Rotterdam, 1954

FORMAAT
150 x 100 cm

TECHNIEK
Houtskool, krijt,
grafiet op papier

PRIJS
€ 2.500

Ik maak monumentale tekeningen met houtskool en krijt. Door mijn directe betrokkenheid is de kleigrond van de IJsselmeerpolders mijn inspiratie. Mijn vader was één van eerste agrariërs in Oostelijk Flevoland. De herinnering aan dit landschap speelt een grote rol in mijn werk. De kracht van de enorme kleivlakte, de uitgestrektheid, de ruimte, het licht, de lucht die de aarde raakt en tekent, en de wortelende gewassen in de vette kleigrond. Het landschap wordt als het ware een zelfportret.

104A
VERIOMOSE

CARINA DE ROOIJ
Oud Gastel, 1963

FORMAAT
163 x 200 cm

TECHNIEK
Olieverf en acryl
op linnen

PRIJS
n.o.t.k.

Ik maak abstract werk dat is opgebouwd uit realistische vormen. Als je naar mijn werk kijkt, herken je deze dan ook. Daardoor krijg je het gevoel dat je elk moment kan gaan zien wat het voorstelt. Dat veroorzaakt een bepaalde spanning. Maar dat moment komt niet omdat het schilderij helemaal abstract is. Die spanning probeer ik op te roepen en vast te houden.

105A
ZONDER TITEL

MYRTHE ROOTSAERT
Oss, 1975

FORMAAT
20 x 20 x 22 cm

TECHNIEK
Assemblage van
diverse materialen

PRIJS
€ 1.100

De aandacht die ik in mijn werk heb voor detail en schoonheid komt voort uit de natuur. De vorm waarin die zich als kunst manifesteert, draagt echter ook een (besef van) broosheid in zich. De poëtische beeldtaal herbergt iets van een dreiging, alsof de idylle zomaar opeens kan omslaan in het tegendeel. De spanning is heel subtiel aanwezig, niet nadrukkelijk als een groot gebaar, maar desondanks goed voelbaar.

104B
ZONDER TITEL

INGRID ROOS
Krommenie, 1968

FORMAAT
30 x 7 x 30 cm

TECHNIEK
Mixed media: hout,
kunststof, acryl,
ledverlichting

PRIJS
€ 580

Ik werk met licht, kleur en (de) ruimte. Het gaat mij niet om de lichtbron, of deze natuurlijk is of niet, maar om het effect dat het licht geeft in combinatie met de verschillende materialen. Hierdoor ontstaan effecten als schaduw, reflectie en, zoals in dit object, diffuus licht. Het dag- of kunstlicht en de plaatsing in de ruimte bepalen het effect van het lichtobject. Net als het natuurlijk licht op ieder moment van de dag en op iedere plaats op aarde een andere beleving geeft.

105B
DE MOOIE MENSCH 7

ROB RUIMERS
Elshout, 1960

FORMAAT
40 x 55 x 100 cm

TECHNIEK
Keramiek, staal

PRIJS
€ 3.600

De zwaartekracht trekt aan dit tegendraadse beeld dat op het eerste gezicht zo vlezig en aards is. Tegelijkertijd heeft het een opstandig karakter: de veer weerstaat de druk van bovenaf en houdt zijn belofte van ontspanning. Terwijl de inzakkende elementen zich elk moment weer in volle glorie kunnen verheffen. Ik maakte *De Mooie Mensch 7* als een opblaasbaar pleidooi voor het afschaffen van valse schaamte – is de mens niet mooier zonder de sociale maskerade? – en zag tot mijn verbazing hoe het een tederheid krijgt die alle bravoure doet zwijgen.

106A

LOOKING FOR SOMETHING?

HANNA SALONEN
Amersfoort, 1968

FORMAAT
30 x 30 cm

TECHNIEK
Print, olieverf op paneel

PRIJS
€ 950

Dit werk is de eerste in een serie schilderijen waarin ik fotografie, fotobewerking en schilderen combineer om een gemanipuleerde werkelijkheid te creëren. De combinatie van technieken gebruik ik om het verhalende karakter van het schilderij te versterken en de inhoud een extra lading te geven. Oude geësceneerde en ingekleurde foto's zijn mijn inspiratiebron en zijn daarmee mede bepalend voor het formaat van het kunstwerk. Door metaforen en symboliek in mijn werk te gebruiken, geef ik associatief gebeurtenissen en menselijke emoties weer.

107A

THE CHINA SYNDROME

PETER SCHUDDE
Tjuchem, 1973

FORMAAT
40 x 40 x 60 cm

TECHNIEK
Mixed recycled

media: printplaten, aandrijfmechanieken uit videorecorders, aluminiumcomponenten uit electronica, ledverlichting

PRIJS
€ 3.000

The China Syndrome is een term voor een nucleaire meltdown die door de reactorbuis heen de grond in smelt en in theorie aan de andere kant van de aarde zou kunnen uitkomen. Anno 2013 krijgt de term *The China Syndrome* een hele andere betekenis: China maakt, evenals een aantal andere Aziatische landen, een spectaculaire economische groei door en is 's werelds grootste energieverbruiker geworden. Dit werk gaat over een totale ecologische meltdown die de aarde te wachten staat als de gehele mensheid ons westerse consumptiepatroon zou volgen.

106B

FROM CONACHAIR – ST KILDA

FRED SCHLEY
Rosmalen, 1957

FORMAAT
160 x 140 cm

TECHNIEK
Olieverf op doek

PRIJS
n.o.t.k.

Ik ben gefascineerd door landschappen, waar de menselijke invloed beperkt of afwezig is. De rotsen, wolken en het water zijn de persoonlijkheden die mijn schilderijen bevolken. *From Conachair – St Kilda* verbeeldt de ervaring van een bijna oneindige ruimte, waarin de mens als het ware is opgelost.

107B

TOUCH DOWN

SUZAN SCHUTTELAAR
Gouda, 1974

FORMAAT
200 x 170 cm

TECHNIEK
Acryl, olieverf op katoen

PRIJS
€ 4.400

Ik hijg, steun en kreun. Ik strijd tussen het toegeven aan het aardse en het ontsijgen hiervan. Ik ben nog net niet naakt of ik ben net niet naakt meer. Ik kom bij zinnen of verlies deze... Ik vlucht.

108A

FLAT ON A HILL

SEE ANCHOR SEVEN
Rotterdam, 1988

FORMAAT
60 x 60 cm

TECHNIEK
Overgeschilderd
schilderij: canvas, acryl,
Oost-Indische inkt, verf-
stiften, drawing inkt

PRIJS
€ 777

De verschillende mensen met al hun uiteenlopende ideeën maken het leven op aarde zo ontzettend moeilijk, maar tegelijkertijd ook ontzettend leuk en onwijs grappig.

Flat on a Hill is een zin die letterlijk verwoordt hoe ik de wereld beleef. Ik zie veel tegenstellingen. Gelukkig kan ik mijn verbazing kwijt in mijn werk. Ik hoop mijn grote dromen te kunnen verwezenlijken zoals een solo-expositie in het Gemeentemuseum Den Haag of een albumcover te mogen ontwerpen voor Sir Paul McCartney. Of de brutaalste droom: 'leven' van mijn kunst. *Give the world a chance!* –x- *See Anchor Seven*.

109A

MADEIRA (TUNNEL IN DE ROTSSEN)

WALTER SIMON
Utrecht, 1962

FORMAAT
117 x 21 x 42 cm

TECHNIEK
Acryl, olieverf op een
constructie van hout en
acrylhars

PRIJS
€ 2.400

Tijdens een wandeltocht zit mijn reisgezelschap te lunchen tegen een zonnige bergwand. Ik ben door een tunnel naar de schaduwkant van de berg teruggelopen om foto's te maken en even alleen te zijn.

Ik maak al geruime tijd beschilderde reliëfs, met landschappen uit mijn eigen omgeving. Maar dat jaar was ik afgereisd naar een exotischer bestemming. Later in mijn atelier besluit ik het schilderij zo te buigen dat ik die tunnel letterlijk kan construeren. Zo is dit schilderij tot stand gekomen.

108B

DE VERZAMELDE WERKEN

JOHN SIKKING
Culemborg, 1955

FORMAAT
180 x 150 cm

TECHNIEK
Acryl op linnen

PRIJS
€ 4.500

Ik wil nietig verklaren

In mijn werk wil ik gedachten vormgeven die onder mijn handen ontstaan en rijpen. Wat valt er te doorgronden aan die voedingsbodem met het bederfproces die ons omgeeft. Ik leg bloot door toe te dekken en stel samen door af te pellen. Net zolang totdat er een beduimeld en verkruimeld speelveld ligt, vol sporen van gebruik. Ik rust niet toe op wat rest, een kudde gedachten gedijt. Hierop gestoeld vindt, in het kijken naar al het restmateriaal, de wederopbouw van de verzamelde werken plaats.

Neemt u toch plaats!

109B

ELISA & CLAIRE

SASKIA SIPKEMA
Aerdenhout, 1963

FORMAAT
134 x 196 cm

TECHNIEK
Olieverf op ondertapijt

PRIJS
€ 2.200

Mijn werk gaat over de kwetsbaarheid van kinderen in de puberteit, in relatie tot elkaar en hun omgeving. Ik heb me als schilder uitgedrukt in olieverf op een drager van ondertapijt.

IIoA

HANGING AROUND

NIELS SMITS VAN BURGST
Rotterdam, 1970

FORMAAT
100 x 200 cm

TECHNIEK
Olieverf op linnen

PRIJS
€ 7.000

Eigenlijk gebeurt er niet veel bijzonders in mijn taferelen. In ieder geval niet aan de oppervlakte. De personages lijken verveeld; zij wachten op iets dat mogelijk komen gaat. Tegelijkertijd, op zoek naar affirmatie van de leegte, delen ze hun verveling met veel enthousiasme. Mijn modellen presenteren hun identiteit zonder zich om de mogelijke omschrijving daarvan te bekommeren. Ik schets een beeld van een, vaak wat onbeholpen ogende, zoektocht naar zelfbevestiging.

III A

ONVERSCHILLIGE AARDE

JANWILLEM SNIEDER
Alkmaar, 1956

FORMAAT
90 x 116 cm

TECHNIEK
Tekening: lucifers, inkt, acryl, aan elkaar genaaide stroken golfkarton

PRIJS
€ 1.200

Voor mij was dit werk dit een soort 'uilenbal'. Meestal zoek ik de harmonie en werk ik volgens een duidelijk concept. Soms is het anders en moet er een ongevormde zwarte klont lelijkheid naar buiten. Toen ik aan dit werk begon, had ik geen idee waar ik terecht zou komen. Het materiaal kapot maken viel samen met de gruwelijkheid van de plaatjes. Vreemd genoeg ontstond daaruit toch een bepaalde esthetiek. Gelukkig. Misschien is de aarde onverschillig. Hoe hartverscheurend de gebeurtenissen ook zijn, de volgende morgen gaat de zon gewoon weer op.

IIoB

UNEARTHED 1

IKE SMITSKAMP
Bilthoven, 1949

FORMAAT
85 x 45 x 137 cm

TECHNIEK
Mixed media: plexiglas, hout, plastic, aarde, staal, foto op dibond

PRIJS
€ 1.900

Unearthed 1 is een ode aan mijn schop. De samples uit alle windstreken, jarenlang verzameld en bijeengebracht in de steel, zijn een hommage aan haar inspanningen. De schop zweeft boven een bewerkte foto van beton. In mijn cross-overs tussen verf en foto, tussen twee- en driedimensionaal, laat ik de vorm open. In dit werk komen drie lijnen samen: het verzamelen, het thema aarde en de schoonheid van een alledaags gebruiksvoorwerp. Het resultaat is dat de ijle vormen van grondplaat en schop contrasteren met de oorspronkelijke robuuste functie van beiden.

III B

COMMON GROUND [37°C]

VICTOR SONNA
Eindhoven, 1977

FORMAAT
180 x 110 x 30 cm

TECHNIEK
Metalen messing onderdelen in een serie van urnen

PRIJS
n.o.t.k.

Al weet je niet waar je heengaat, weet dan tenminste waar je vandaan komt.

De transformatieve kracht van vernietiging is mijn stimulans om te leven. Op momenten van intense confrontatie ervaar ik spanning tussen zijn en worden. Mijn werk komt voort uit dit soort spanning. Door contrast ontstaat zichtbaarheid. Het vervreemden van manieren en materialen is voor mij overleven. Ik eet natuur om te leven en de natuur eet mij om te leven. De natuur noch ik sterven. Enkel onze positie vervloeit wederzijds.

112A

GREEN FINGERS

JOHN SPAN
Heemstede, 1965

FORMAAT
105 x 70 cm

TECHNIEK
Mixed media: bister,
acryl, olieverf op
linnen

PRIJS
€ 1.250

Dit schilderij gaat over mensen die handelingen verrichten. Ik vond een oude foto van mijn vader aan het werk. Door de slechte kwaliteit van het beeld, weet ik niet wat hij en de anderen doen. Met dit beeld als uitgangspunt schilder ik meerdere doeken. Het resultaat maak ik 'stuk', door spetteren en wegvegen, om het vervolgens weer terug te schilderen. Het is voor mij een spel van experimenteren en variëren met compositie, zoeken naar balans en ritme, om tot de aandacht voor de handeling te komen.

113A

ZONDER TITEL

MARIE ANNE STEENHUIZEN
Den Haag, 1943

FORMAAT
40 x 50 cm

TECHNIEK
Aquarel

PRIJS
€ 3.200

(Zie tekst 112B)

112B

ZONDER TITEL

MARIE ANNE STEENHUIZEN
Den Haag, 1943

FORMAAT
40 x 50 cm

TECHNIEK
Aquarel

PRIJS
€ 3.200

Ik hou van het kleine, het onaanzienlijke. In mijn werk plaats ik minuscule deeltjes bij elkaar. Het zijn deeltjes van de aarde. In al hun kleurigheid en verscheidenheid geven de aan papier toevertrouwde tere vormen een indruk van een wereld, waarin iedereen tot zijn of haar recht komt. In sommige werken lijken microscopisch kleine organismen een voorstelling te geven om hiermee hun uitzonderlijke kenmerken te tonen.

113B

ZONDER TITEL

MARIE ANNE STEENHUIZEN
Den Haag, 1943

FORMAAT
40 x 50 cm

TECHNIEK
Aquarel

PRIJS
€ 3.200

(Zie tekst 112B)

114A

AANGESPOELD

ANNELIES VAN
STERKENBURG
Culemborg, 1953

FORMAAT
200 x 200 x 20 cm

TECHNIEK
Mixed media: mat,
rubber, kunstbont,
vulling, draad

PRIJS
€ 1.500

Oude binnenbanden met achtergelaten sporen vind ik een enorme zeggingskracht hebben. Het is krachtig, aards en erotisch, en de sporen en stem-pels geven het rubber een doorleefd karakter. Dit beeld is ontstaan vanuit de bestaande bandenvorm. Kunstbont in combinatie met rubber geeft de spanning weer. De eerste bollen naaide ik met de machine. Later naaide ik ze handmatig met naald en draad, wat een nieuw spoor aan het beeld toevoegde. Deze werkwijze heb ik niet meer verlaten. Het maakt mijn werk persoonlijker en ik ben er intensiever bij verbonden.

114B

AARDKLOOT

ANNELIES VAN
STERKENBURG
Culemborg, 1953

FORMAAT
120 x 100 x 85 cm

TECHNIEK
Mixed media, mat,
papier-maché, pur, jute,
latex handschoenen,
aarde, draad

PRIJS
€ 1.500

Als kind op de boerderij raakte ik gefascineerd door natuurprocessen als groei, verval, ontbinding, woekering of slacht. Inmiddels zijn deze processen thema's van mijn werk. Mijn materiaalkeuze is aards. De zeggingskracht van rubber, touw, jute, hout of bont inspireert me. Soms is het de huid, soms de kleur of de vorm, die een beeld oproept. De andere keren zijn het de sporen ervan. Zo is ook de *Aardkloot* ontstaan. Opgevulde vingers van roze latex huishoudhandschoenen bleken opeens knollen, poliepen, uiers en kloten. Daarmee was de aardkloot een feit.

115A

AANGEKNAAGD

ANNELIES VAN
STERKENBURG
Culemborg, 1953

FORMAAT
100 x 50 x 35 cm

TECHNIEK
Mixed media: mat,
rubber, dakleer,
vulling, draad

PRIJS
€ 950

Deze zaaddoos of peul gaat over het proces van tot wasdom komen tot in verval raken. Ik gebruik diverse bandensoorten. Met hun oorspronkelijke en uiteenlopende vormen creëer ik een beeld dat refereert aan de oerkracht van de natuur. De kleuren zijn bepalend: het krachtige rood en het aardse zwart versterken elkaars uitstraling. Vervolgens verbind ik met naald en draad alle onderdelen met grote grove steken. Om op die manier de innerlijke spanning van het beeld te benadrukken, te versterken en te vergroten.

115B

STOFMEELMENDE SLAAN EEN MODDERFIGUUR, ZELFPORTRET

STOFMEELMENDE
Rotterdam, Den Haag,
1967, 1966

FORMAAT
90 x 120 cm

TECHNIEK
Lambda fotoprint
op dibond

PRIJS
€ 3.000

Wij zijn twee vrienden en kennen elkaar uit onze jonge jaren op de kunstacademie in Tilburg. Sinds 2006 zijn we weer bij elkaar. Inmiddels hebben we grijze haren, een buik die gezien mag worden en elk een kinderschare. Veertigers in een midlife-crisis. Dit uit zich niet in een dure sportauto, geheime minnares of tweede huisje. Voor ons is de tijd angebroken om tot bloei te komen. Zo zijn we weer terug bij het begin: dingen maken. Om te bekijken, te beluisteren, te bewonderen of aan te raken. Dingen die we leuk vinden. Dingen die gezien mogen worden.

116A

BEYOND BORDERS

LIZ STRICK
Den Haag, 1953

TECHNIEK
Olieverf op linnen

FORMAAT
68 x 58 cm

PRIJS
€ 925

Beyond borders strekt zich als een lappendeken over onze aarde uit en komt voort uit mijn fascinatie voor het Hollandse landschap. In dit geval de uiterwaarden van de IJssel nabij Deventer. Ik heb 25 jaar in het buitenland gewoond en miste toen vaak de Hollandse waterlandschappen. Tegenwoordig is dit met regelmaat een terugkerend onderwerp in mijn werk. Dit schilderij is in mijn atelier gemaakt. Het observeren op locatie en het opnemen van de essentie van het land zijn belangrijk voor het werk.

117A

LANDSCAPE

POL TAVERNE
Hornhuizen, 1969

TECHNIEK
Grafiek

FORMAAT
178 x 89 cm

PRIJS
€ 2.357

Dit beeld is een afspiegeling van het kwelderlandschap in Noord-Groningen waar ik woon. Het is weids en uitgestrekt. De techniek die ik gebruik is diepdruk. De basis van mijn werk is de combinatie van het, door het hele drukproces en in spiegelbeeld, trage en omslachtige van grafiek met het directe van de droge naald en modelleerpasta. Dit geeft mij de afstand om een beeld te kunnen maken van het landschap. Het beeld dat achterblijft op je netvlies als je je ogen sluit.

116B

EVA

MO SWILLENS
Eindhoven, 1969

TECHNIEK
Fotografie: Fine Art
Print op Hahnemühle
German Etching Paper
op hout

FORMAAT
65 x 157 cm

PRIJS
€ 1.250

In dit werk breng ik met beeldende stijlmiddelen als standpunt, compositie en de specifieke houding, de vroege schilderkunst in herinnering. De fotografie brengt de oude beeldtaal naar het heden en laat de kijker met zijn huidige referentiekader nadenken over wat hij ziet.

Mijn werk bestaat voornamelijk uit fotografie, vaak in combinatie met verschillende grafische technieken. De mens is mijn belangrijkste onderwerp. Mijn werk wordt vaak omschreven als integer, tijdloos en schilderkunstig.

117B

ZONDER TITEL

AIMÉE TERBURG
Groningen, 1971

TECHNIEK
Acryl op gewoven
polyester

FORMAAT
45 x 65 cm

PRIJS
€ 1.600

Binnen de abstracte schilderkunst houd ik mij bezig met ruimte en met het schilderij als concreet gegeven. Ik werk met sneldrogende acrylverf omdat de tijdsdruk voor mij gekoppeld is aan controle en het onbedwingbare van de kwast. Ik wil in verf een zogenaamd snapshot maken dat om langzaam kijken vraagt.

Dit schilderij is uit een serie waar het waarnemen van diepte centraal staat. Ik werk met rauwe omber, een aardepigment. Met twee contrasterende vlakken suggereer ik diepteverval. Verwijst het naar de horizon, onze aarde of is het primair een ontmoeting tussen verflakken?

118A

TERUG NAAR DE OORSPRONG

PEET TEUNISSEN
Haps, 1951

FORMAAT
180 x 50 x 20 cm

TECHNIEK
Mixed media: boom-
stam met uitgefreesde
gleuf, gel medium,
papier

PRIJS
€ 900

Bij het thema aarde dacht ik aan de boom. Mijn beeld bestaat uit twee stukken boom, omdat de een niet zonder de andere kan. Hierin heb ik de misboekjes (rooms-katholieke boeken met missen en gebeden) van mijn vader verwerkt. Hij had ze bewaard en ik kon ze niet weggooien. De boekjes zijn in de boomstronk in een gleuf van het hout aangebracht. Op die manier hebben ze een mooie bewaarplaats. Terug naar de oorsprong. De cirkel is rond, zoals geboorte en dood; het overkomt ons allemaal.

118B

FULL CIRCLE

TOM VARISCO,
ELIZABETH KLEINVELD,
DIMITRIS KRITSILIS,
ERIK WINKOWSKI
New Orleans,
Amsterdam,
Amsterdam,
New Orleans,
1983, 1967, 1983

FORMAAT
nvt

TECHNIEK
Video

PRIJS
€ 3.200

Het uitgangspunt van deze film is dat de vorm van de aarde overal is. De aarde is driedimensionaal, een bol, maar wordt in schilderijen, animaties en kindertekeningen vaak versimpeld weergegeven als een cirkel. In de film eren we de planeet door voorbeelden van cirkels en bollen in ons dagelijks leven te laten zien. We willen een subtiel, humoristisch, doch waarschuwend beeld schetsen van hoe kwetsbaar onze aarde is. En we hopen haar niet op te blazen.

119A

UNTITLED #9

WYKE VALKEMA
Amsterdam, 1987

FORMAAT
64 x 49 cm

TECHNIEK
Fotografie: archival
pigment print

PRIJS
€ 800

Het landschap is mijn inspiratiebron. Daarmee creëer ik een wereld zonder definieerbare geografische locatie. Ik onderzoek wat een plaats kan betekenen en hoe het herkenbare kan worden vervormd tot iets nieuws met behulp van licht, schaduw en kleur.

Het is de interactie tussen licht en schaduw die ik verder wil onderzoeken en laten zien in mijn werk. Kleur speelt daarbij een belangrijke rol omdat het mij interesseert hoe het emoties kan opwekken. Door deze elementen te combineren, wordt onze gewaarwording herschapen.

119B

GROENTEN

TINA VANDERWERF
Rosmalen, 1951

FORMAAT
30 x 30 x 30 cm

TECHNIEK
Mixed media

PRIJS
€ 500

De emmer is gevuld met vulkanisch zand afkomstig uit het binnenste der aarde. Uit het fijne zwarte zand lijken witte bolletjes op te komen. Op de emmer staat het woord GROENTEN. Is de aarde in de toekomst zó uitgeput dat groenten niet meer in de grond zullen groeien maar noodgedwongen in een emmer? En wat zijn dat dan voor groenten?

120A

THE PARTY IS OVER

TINA VANDERWERF
Rosmalen, 1951

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
135 x 135 cm

PRIJS
€ 4.200

De glazen doen me denken aan de aardbol. In de glazen sporen van wijn. Maar de wijn is op. Zoals de aarde opraakt en steeds meer vervuilt. Dat een tweedehandswinkel vuile glazen te koop aanbiedt, is tot daaraan toe. Ik deed er zelfs mijn voordeel mee, kocht ze en fotografeerde ze. Maar dat wij volgende generaties opzadelen met de afwas, zonder dat zij op ons feestje zijn geweest, is veel erger.

121A

MY CORNER OF THE WORLD

JOEL VEGA
Nijmegen, 1963

TECHNIEK
Mixed media: lava-steen, klei, acryl, kunstgras, kunsthars, mos, sigarendoos

FORMAAT
25 x 5 x 21 cm

PRIJS
€ 300

In 2011 nam ik van de top van de Vesuvius lavastenen als aandenken mee. De grootste steen is de basis van dit werk, gecombineerd met klei, kunstgras en oud mos. De menselijke figuur heb ik later toegevoegd. De sigarendoos is altijd deel van het werk geweest. Ik wilde bestaande en imaginaire werelden verbeelden, een gevoel van tijdloosheid en isolement. Ik gebruik gevonden voorwerpen voor assemblages, diorama's en collages. Het fascineert me hoe de snijpunten van verbeelding en gevoelens, ruimte en herinnering, emoties oproepen.

120B

VANITAS 9

EIZE VAN DER VEEN
Amsterdam, 1966

TECHNIEK
Piezografische druk op papier

FORMAAT
140 x 100 cm

PRIJS
€ 395

De vanitas-bloemstillevens uit de 17e eeuw hebben mij geïnspireerd tot thema's van mijn werk. Vanuit de vanitas-gedachte: *'Dat alles hier op aarde vergankelijk is'* heb ik een serie collages gemaakt waarvan dit werk het eerste is. Ik bewerk handmatig bestaand beeldmateriaal door gelaagdheid, schaalvergrotingen en afsnijdingen in het beeld aan te brengen.

121B

MO(NU)MENT

NINA VELUWENKAMP
Giethoorn, 1965

gegoten steengoed-klei, geschreven pers, metaaldraad, gevouwen plaatmetaal

FORMAAT
30 x 30 x 22 cm

TECHNIEK
Mixed media:

PRIJS
€ 500

Ik werk intuïtief en laat me inspireren door de natuur. Ik blijf mij verwonderen over hoe de mens met de natuur omgaat. Het gaat in mijn werk vaak over de mens en wie hij denkt te zijn.

Is dit het moment waarop hij staat te juichen om zijn triomfen te vieren? Of dringt de werkelijkheid tot hem door en schreeuwt hij om hulp? De mens loopt steeds meer tegen de grenzen aan van het maakbare. Hij stuit op de muren van zijn schepping.

122A

WELCOME TO THE LONELY PLANET

ISOLDE VENROOY
Rotterdam, 1977

TECHNIEK
Papier, acryl op doek

FORMAAT
160 x 120 cm

PRIJS
€ 5.500

Ik verzamel, snijd, beschilder en plaats papier op schilderdoek. Soms is het papier met een specifieke herkomst zoals reisbrochures. Door eroverheen te schilderen met monochrome acrylvlakken, ontstaan er landschappen. Wanneer het licht valt op het doek, zie je de ordening van het papier in reliëf. Ik ben geïnteresseerd in de wijze waarop informatie wordt afgedekt. Het schilderij geeft informatie prijs, maar dekt ook informatie af.

123A

ZONDER TITEL

PETER VERDONK
Zaandam, 1959

TECHNIEK
Olieverf, pigment
op linnen

FORMAAT
200 x 60 cm

PRIJS
€ 4.650

(Zie tekst 122B)

122B

ZONDER TITEL

PETER VERDONK
Zaandam, 1959

TECHNIEK
Olieverf, pigment
op linnen

FORMAAT
70 x 80 cm

PRIJS
€ 2.350

Voor mijn werk heb ik de groeven door middel van touw in de olie verf aangebracht. Het ritme van de lijnstructuur, het open krassen en weer aanbrengen van verf en droge pigment zorgen voor een lichtweerskaatsing als strijklucht op zwarte aarde. Het landschap is mijn inspiratie. De relatie met het landschap is verder zuiver formeel. Mijn getoonde werken laten dat zien.

123B

WAITING FOR THE FLOOD

EDGAR VERHOEVEN
Dordrecht, 1970

TECHNIEK
Fotografie en beeld-
bewerking op dibond
met zijdeglans
beschermfolie

FORMAAT
86 x 65 cm

PRIJS
€ 800

Door een hyperrealiteit te fabriceren, plaats ik de werkelijkheid in een ander perspectief. Een plek die realistisch aandoet maar waar verwondering nog geoorloofd is.

De beelden die ik bewerkstellig, bevinden zich op het snijvlak van fotografie en 3D- computer-graphics. Het een gaat naadloos over in het ander. Hierdoor ontstaat een paradox. Enerzijds maak ik gebruik van de laatste technologische ontwikkelingen op het gebied van beeldmanipulatie, anderzijds zet ik mijn vraagtekens bij het nut van een immer toenemende kunstmatigheid in ons leven.

124A

BELOW THE SURFACE

TIRZA VERRIPS
Apeldoorn, 1945

FORMAAT
100 x 100 cm

TECHNIEK
Mixed media:
formica, hout, cement

PRIJS
€ 4.500

Alles wat niet rechtstreeks uit de aarde komt of groeit, is door de mens bedacht!

Het vierkant is het thema als metafoor voor mijn lichaam waarin ik woon. Emoties, belevenissen, waarnemingen, en wat al niet meer, worden binnen dit kader verbeeld. De vierkanten kunnen als het ware gezien worden als bladzijden uit mijn persoonlijk dagboek.

125A

GAIA'S DOCHTER

MITZIE VERSTEEG
Utrecht, 1948

FORMAAT
104 x 185 cm

TECHNIEK
Mixed media: papier,
potlood op papier

PRIJS
€ 2.300

Een naakte vrouw op haar hoofd in de natuur roept vragen op.
Is ze uit de aarde ontsproten of keert ze terug?
Ontwikkelt zij zich tot boom of andersom?
Voelt zij zich één met de natuur?
Wie is zij?
Wat wil ze?
Wat doet ze?
Is dit een dochter van Gaia?
En al die namen, nemen zij de natuur over?
Zorgen ze goed voor de natuur of vernietigen ze haar?

124B

BEGANE GROND

INGE VERSLUIS & JEROEN NEUS
Breda, Meerle, 1964, 1964

FORMAAT
nvt

TECHNIEK
Video

PRIJS
€ 2.000

Hoe zijn we verbonden met de aarde en met onszelf als deel van het geheel? Hoe gaan we om met onze uniciteit binnen dat geheel?

Mijn inspiratiebron is de animus en anima (integratie van het mannelijke in de vrouw en het vrouwelijke in de man) ofwel het yin-yang principe. In deze film wil ik de archetypische mannelijke en vrouwelijke krachten weergeven. Binnen één persoon, in de relatie tussen twee mensen en als hetgeen wat zich mondiaal afspeelt ten aanzien hoe we met de aarde en onze plek op aarde omgaan.

125B

THE EDGE OF THE WOODS / A GYPSY CAMP

REGGIE VOIGTLÄNDER
Helmond, 1966

FORMAAT
70 x 50 cm

TECHNIEK
Fotografie

PRIJS
€ 1.200

Deze foto is de eerste *Nightview*, uit een serie van zes fotowerken. Foto's die een brug slaan tussen heden en verleden en die refereren aan de manier waarop zich de menselijke aspecten in relatie tot het aardse bestaan manifesteren. De titel verwijst naar schilderijen van Vincent van Gogh en William Turner. Onderliggende elementen van het menselijke bestaan presenteren zich heden ten dage op gelijkwaardige wijze als voorheen. Ik maak dit zichtbaar en voelbaar via de fotografie, binnen het alles omvattende aardse kader, onlosmakelijk verbonden met het leven.

126A

GLOBAL VILLAGE EARTH

HENK VAN DER VORST
Maarn, 1944

TECHNIEK
Print van digitaal
bewerkte aquarel

FORMAAT
84 x 130 cm

PRIJS
€ 200

Onze planeet wordt één grote stad en in die stad begint alles steeds meer op elkaar te lijken: winkelcentra, luchthavens, kantoorgebouwen, hotelketens et cetera. We koesteren graag het beeld van een interessante wereld. De vervuilende industrieën en de afvalhopen zien we liever niet. In de prent is het *Grote Dorp Aarde* opgedeeld in een aantal vierkanten die vrijwel allemaal exact hetzelfde zijn. Ze zijn alleen ten opzichte van elkaar geroteerd. Ik heb een landkaart gemaakt die aansluit bij de Nederlandse tegeltraditie. Een grappige kaart van een in wezen saai toekomstbeeld.

127A

AARD-SCHOK

KOEN DE VRIES
Leiden, 1966

TECHNIEK
Afgietsel: was en gips

FORMAAT
48 x 48 x 60 cm

PRIJS
€ 5.700

Dat de mens beweeglijk is, is in de traditionele portretkunst nauwelijks te zien. In mijn beelden laat ik die beweging juist wél zien, zowel fysiek als mentaal. Dit beeld is de eerste uit een serie met het thema *Love is the master plan*, vrij naar Prince. Het laat in opeenvolgende fases de reactie zien van een vrouw die van achteren wordt benaderd. Wat gaat door haar heen? Is het schrik, angst, een hunkering of wordt het lust...

126B

MIGRATION-THE STORY OF MANKIND. DE EEUWIGE MARS VAN DE MENSHEID OVER DE AARDE

ANGELIEK DE VRIES
Tilburg, 1954

TECHNIEK
Mixed media:
bestaand voorwerp,
zaaddozen, verf,
kunsthars

FORMAAT
53 x 35 x 82 cm

PRIJS
€ 2.000

De mensheid groeit, bevolkt de aarde en zoekt een plek om te leven. Chaos is de natuurlijke neiging van alles wat er is. De mens leeft met de noodzaak om constant die neiging tegen te gaan en gaat vervolgens orde scheppen, om zo de chaos in banen te leiden.

Overvloed van de natuur – de zaaddozen die onder de boom belanden – en die van onze maatschappij, zijnde de rommel die wij afdanken, vormen een symbiose in dit werk. Het is een weerslag van die overvloed. Ritme door herhaling van vormen is het hoofdthema in mijn werk.

127B

MET DE VOETEN OP DE AARDE

CORNELIA VROLIJK
Amsterdam, 1944

TECHNIEK
Olieverf op doek

FORMAAT
51 x 71 cm

PRIJS
€ 7.500

De inspiratiebron voor dit schilderij is mijn kleindochter die een leeftijd heeft waarop fantasie en werkelijkheid nog voor kinderen door elkaar lopen. Het doet me denken aan de sprookjes van Grimm. Ze kijkt ons vol scepsis aan in haar donkere bomenbos. Grimmig en griezelig is de wereld!

128A

SPIRITS

M.L. WASIELA
Den Bosch, 1984

TECHNIEK
Olieverf op doek

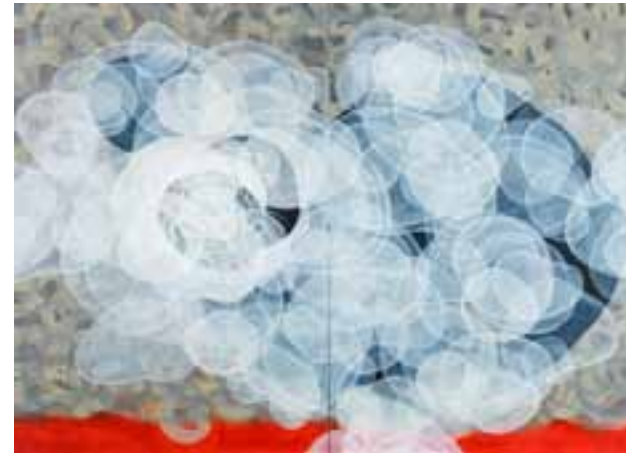
FORMAAT
130 x 180 cm

PRIJS
€ 3.220

Ik schilder de natuur op de rand van de werkelijkheid. Met een schetsende en vloeibare penseelvoering zijn het scènes tussen het groteske en de schoonheid, die abstract noch figuratief zijn. Dit werk toont een zwarte zwaan die niet lieflijk is, maar juist verontrustend in een weelderige plantrijke omgeving. Op de achtergrond staan de contouren van een gebouw. Meest in het oog springend is de donkere bewaker die de scène gade slaat, ondersteboven hangend aan een boomtak. Het zorgt voor een intrigerend beeld dat voorbij het vanzelfsprekende gaat.

129A

ONDERSTROOM 2012

RINA VAN DER WEIJ
Asperen, 1966

TECHNIEK
Acryl op katoen

FORMAAT
140 x 100 cm

PRIJS
€ 2.850

Onderstroom is ontstaan uit de serie *Siphonophoor*. Dit is een kwalensoort die zich mee laat voeren met het getij en de stroming van het moment zonder te weten waar die naar toe leidt. Ook refereren de vormen naar de cellen waaruit elk organisme op deze aarde is opgebouwd.

Deze ideeën heb ik vrij geïnterpreteerd en vereenvoudigd, zodat er een dromerige en transparante sfeer ontstaat die rust uitstraalt op een ondoorgroendelijke ondergrond. Rust versus dynamiek; daar waar de kunst van het leven op aarde uit bestaat.

128B

ZONDER TITEL

WEIDEJANSEN
Acht, 1967

TECHNIEK
Olieverf op geprepareerd linnen

FORMAAT
125 x 125 cm

PRIJS
€ 3.000

'Ik zie in de ruimte waarin ik mij beweeg en ik beweeg mij in de ruimte waarin ik zie' (naar Maurice Merleau-Ponty). Op een namiddag, einde herfst, zag ik de bomen van Pompeï.

129B

STREETCOMBING / PAD VAN VIRULY, KORFTLAAN, HOFLAAN IN DELFT

WEIJER&VANLEEUVEN
Delft, Amsterdam, 1968

TECHNIEK
Fotografie: collage van gerecycled materiaal

FORMAAT
85 x 100 cm

PRIJS
€ 1.250

Het zwerfafval komt van de straat. De kleur, vorm en structuur trekken onze aandacht. In de combinaties van afval ontstaat er een nieuw verhaal. Waar komt het voorwerp vandaan? Wie heeft het verloren of weggegooid? Wat voor functie heeft het gehad? Hoe komt het op die plek?

Met fotografie wordt het project in beeld vastgelegd. Door compositie, combinatie en fotografie van de diverse voorwerpen willen we laten zien dat vergankelijkheid uitdaagt om naar te kijken.

130A

AARDSE VAL (PIECE #307)

ROBIN P. WEIJERS
Kockengen, 1964

TECHNIEK
Video

FORMAAT
nvt

PRIJS
€ 3.500

Deze korte videoloop laat het spel van de zwaartekracht zien. In een Nederlands polderlandschap komen niets vermoedende fietsers voorbij. Auto's en motoren rijden snel langs maar ontkomen niet aan de circulaire krachten. Alleen fietsers halen hun bestemming. De zwaartekracht fungeert als rechter. Mijn videokunst kenmerkt zich door het spel met beweging. Vaak zijn de mensen of hun objecten hierin mijn onwetende protagonisten. Ook in deze rondgaande videoloop, waarin ik alledaagse krachten zichtbaar maak. Het circulaire shot, soms trillend, heb ik gemaakt vanaf een molenwiek.

130B

ALS GAIA ROEPT!

MARIE-JOSÉ WERNERS
Eindhoven, 1948

TECHNIEK
Fotografie

FORMAAT
43 x 34 cm

PRIJS
€ 475

De foto is van een man in zijn laatste levensfase. Hij is dement en zal binnenkort de aarde verlaten... Met mijn beelden wil ik de strijd, de pijn, de emotie, de liefde en de afhankelijkheid laten zien.

Ik ben betrokken bij de onderwerpen die ik fotografeer. Mijn foto's gaan voornamelijk over leven en dood. Ik maak beelden rechtstreeks uit het leven en fotografeer met natuurlijk licht. Fotograferen is voor mij een manier om mijn gevoelens te delen en grenzen te verleggen. Ik wil de beschouwers van mijn beelden anders naar het leven laten kijken en ze emotioneel raken.

131A

BROKEN LANDSCAPES

ORNA WERTMAN
Amsterdam, 1957

TECHNIEK
Fotomontage

FORMAAT
100 x 64 cm

PRIJS
€ 3.500

De foto is daadwerkelijk in situ genomen. Er is geen fotoshop aan te pas gekomen. Ik was op die plaats. Het landschap heeft toen en op die plek de lichtgevoelige film geraakt. In dat opzicht hebben de beelden een indexicale kwaliteit: ze verwijzen naar de plaats waar de foto is gemaakt. Die letterlijke verwijzing verdwijnt echter volledig naar de achtergrond wanneer het met het andere landschap wordt verenigd.

131B

SOUP

MARGRIET WESTERHOF
Groningen, 1966

TECHNIEK
Stopmotion animatie
met decors en objecten
van modder, zand
en water

FORMAAT
nvt

PRIJS
€ 20

Soup is een metafoor voor de uitputting en opwarming van de aarde. Aan deze vijf minuten durende stopmotion animatie heb ik drie jaar gewerkt. De figuren en decors zijn beeldje voor beeldje met de hand gevormd van natte aarde en zand.

In de film kookt een moeder soep voor haar hongerige kind. Haar soeppan is haar universum. Dus alles wat ze toevoegt, ziet ze later terug in haar eigen leefomgeving. Het kind wordt aan het eind een aandoenlijk monster, dat zijn eigen verschraalde planeet op een lepelkje krijgt toegediend.

132A
T.Z.T.

LEO WIJNHOVEN
Amsterdam, 1960

TECHNIEK
Olieverf op doek

FORMAAT
100 x 70 cm

PRIJS
€ 4.200

En tot stof zult ge wederkeren.

133A
FULICA AVES MUNIERA

ALETTE WTTewaALL
Den Haag, 1983

TECHNIEK
Mixed media: taxi-
dermie, riet, hout,
staal, glas

FORMAAT
65 x 45 x 55 cm

PRIJS
€ 3.500

Complexe en onverklaarbare natuurlijke fenomenen zijn mijn inspiratiebron. Ze geven aanleiding tot verbeelding en vragen. Mijn artistieke praktijk is gericht op het onderzoeken en verbeelden van een mogelijke wereld. Deze wereld, waarvan ik zowel schepper als ontdekker ben, wordt met elk werk geherdefinieerd, uitgebreid en krijgt zo meer vorm. Al werkend schep ik de randvoorwaarden, verzamel als het ware het 'bewijsmateriaal' voor haar bestaan. Gepresenteerd als een overlevering uit een andere tijd vormt *Fulica Aves Muniera* een mogelijke aanvulling op de bestaande biodiversiteit.

132B
NOUVEAU ROCOCO

PRETA WOLZAK
Amsterdam, 1976

TECHNIEK
Borduurtechnieken
op canvas

FORMAAT
150 x 100 cm

PRIJS
n.o.t.k.

Ik teken ruimtes waar jij en ik in willen wonen en nooit meer weggaan. Ik maak ze eerst op doek. Vervolgens ga ik de 'droomruimtes' borduren en borduren en borduren, zoals in dit werk *Nouveau RoCoCo*. Ik heb vijftien maanden aan een serie gewerkt alsof er geen tijd meer bestond. Borduren gaat traag en daardoor verschijnt het beeld traag. Madame du Broderie.

133B
UNNAMED / THE FAB FOUR

ZERO
Amsterdam, 1962

TECHNIEK
Digitale fotocollage,
tape, alkydverf op
papier

FORMAAT
86 x 112 cm

PRIJS
€ 2.250

Door het combineren van bekende beelden uit heden en verleden schep ik een geheel nieuwe wereld. In dit werk heb ik een afbeelding van The Beatles op een oude ansichtkaart gecombineerd met tekstblokken uit hedendaagse gezichtsherkenningsssoftware op de smartphone: The Fab Four worden niet herkend. Hiermee wil ik aangeven dat op deze manier zelfs iconen in de vergetelheid kunnen raken. Dergelijke transitie houden me bezig: een veranderende kijk op het leven, niet zelden ingefluisterd door (het gebruik van) een computer of een smartphone.

^{134A}
ZONDER TITEL

ROMAN ZHUK
Amsterdam, 1955

TECHNIEK
Olieverf op canvas

FORMAAT
200 x 145 cm

PRIJS
€ 8.000

Ik praat niet graag over de betekenissen in mijn werk, maar enfin. Onze Aarde zit vol verwachtingen. Ze creëert wonderbaarlijke vormen die mij inspireren. De Aarde is waar ik leef, waar wij allemaal leven, waar alles groeit, waar alles gebeurt. De Aarde kent vele geheimen, ik ben er zelf een van. Ik wil mij verbinden met de Aarde en datgene begrijpen wat onbekend is.

^{135A}
HET GROTE VELD 2012

MARJA ZOMER
Amsterdam, 1961

TECHNIEK
Aquarel, kleurpotlood,
krijtgrond op paneel

FORMAAT
34 x 24 cm

PRIJS
€ 950

Het Grote Veld is een bosgebied bij Lochem, bedekt met grove dennen, lariksen, eikenbomen en heidevelden. Het grenst aan de Zutphenseweg die ik afgelopen herfst en winter ontelbare keren nam en die misschien wel één van de mooiste van Nederland is.

Ik laat me door mijn onmiddellijke omgeving inspireren. Een industriegebied, een rivierenlandschap, een bos, mijn eigen interieur of uitzicht. Deze winter waren het de bossen tussen Zutphen en Lochem. Dat zachte licht, een vleug mist, de gele lariks verloor nog net niet zijn naalden. De winter is niet ver.

^{134B}
'T WALIËN 2012

MARJA ZOMER
Amsterdam, 1961

TECHNIEK
Aquarel, kleurpotlood,
krijtgrond op paneel

FORMAAT
34 x 24 cm

PRIJS
€ 950

't Waliën is een landgoed tussen Lochem en Zutphen. Geheel bebost en doorkruist door beuken- en eikenlanen. Ik beschouw alle bossen rond Lochem als de mijne. Het is mijn geboortegrond; daar zwierf ik rond als kind, als puber en kwam er later weer terug. Ik ken ze, de bomen, en wil ze laten zien zoals ze daar staan in het late middaglicht van september.

Cultuur maakt je rijker

De BankGiro Loterij is de cultuurloterij van Nederland. De deelnemers van de BankGiro Loterij maken maandelijks kans op ruim 250.000 prijzen en steunen organisaties op het gebied van cultuur in Nederland. Dankzij al haar deelnemers heeft de BankGiro Loterij in 2013 tientallen musea, monumenten en molens gesteund met ruim 64 miljoen euro.

Ga naar www.bankgiroloterij.nl

COLOFON

ZOMEREXPO 2013 IS EEN INITIATIEF VAN HET
GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG EN STICHTING ARTWORLDS

BESTUUR ARTWORLDS

Benno Tempel, voorzitter
Hans Muideman, penningmeester
Simone van den Ende
Appie Alferink

ARTWORLDS ONTWIKKELING EN REALISATIE

Carlien Oudes, projectleider
Caroline van der Riet, financieel controleur
Femke Hameetman, productie voorrondes
Willemijn van Drunen, productie voorrondes
Sylvia Hagers, publieksprogramma Rotterdam
Floor van den Elsen, medewerker catalogus
Babette Oudes, klantenservice
Malou te Wierik, stagiaire

MEDIA PARTNER

AVRO

FOTOGRAFIE

Hilko Visser
Remko Dekker, BlueWine Producties

PARTNERS VOORRONDES

TAC, Eindhoven
LP2, Rotterdam
Loods 6, Amsterdam

AVONDJURY TENTOONSTELLING

Wim van Sinderen
Caroline Vos
Barbara Broekman
Diana Stigter
Juliette Jongma
Zeger Reyers
Ine Gevers

TENTOONSTELLING GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG

Benno Tempel, directeur
Hans Janssen, conservator tentoonstelling
Jolanda van Zijl, publieksprogramma
Brigitte Timmermans, publiciteit
Lyske van der Brug, vormgeving

CATALOGUS

Uitgever: Bekking & Blitz
Redactie: Hans Janssen, Carlien Oudes, Saskia Bekke-Proost
Fotografie: Hilko Visser, Remko Dekker
Vormgeving en identiteit: 75B, Rotterdam

Wij danken alle deelnemers en vrijwilligers

kunstenars K-Z

Fleur Kooiman	76B	Mardoe Painter	97B	Tom Varisco, Elizabeth Kleinveld,	
Remko Koopman	77A	Ruben Philipsen	98A	Dimitris Kritsilis, Erik Winkowski	118B
Jan Korevaar	77B	Ruben Philipsen	98B	Wyke Valkema	119A
Jan Korevaar	78A	Ruben Philipsen	99A	Tina Vanderwerf	119B
Diederick Kraaijeveld	78B	Hendrina Polman	99B	Tina Vanderwerf	120A
Diederick Kraaijeveld	79A	Lieve Prins	100A	Eize van der Veen	120B
Maaike Kramer	79B	Susan Reijnders	100B	Joel Vega	121A
Maaike Kramer	80A	Ans Repkes	101A	Nina Veluwenkamp	121B
Ronnie Krepel	80B	Helmie van de Riet	101B	Isolde Venrooy	122A
Peter de Krom	81A	Marij Roex	102A	Peter Verdonk	122B
Conny Kruihof	81B	Nadine Rol	102B	Peter Verdonk	123A
Erna Kuik	82A	Jeanne Rombouts	103A	Edgar Verhoeven	123B
Dorine Latenstein	82B	Jeanne Rombouts	103B	Tirza Verrips	124A
Saskia Laurant	83A	Carina de Rooij	104A	Inge Versluis & Jeroen Neus	124B
July Leesberg	83B	Ingrid Roos	104B	Mitzie Versteeg	125A
Sabine Liedtke	84A	Myrthe Rootsart	105A	Reggie Voigtlander	125B
Tanya Long	84B	Rob Ruimers	105B	Henk van der Vorst	126A
Wim van Loon	85A	Hanna Salonen	106A	Angeliek de Vries	126B
Rosanne van der Lugt	85B	Fred Schley	106B	Koen de Vries	127A
Sanne Maes	86A	Peter Schudde	107A	Cornelia Vrolijk	127B
Koen Marks	86B	Suzan Schuttelaar	107B	M.L. Wasiela	128A
Henny van der Meer	87A	See Anchor Seven	108A	Weidejansen	128B
Tim van der Meer	87B	John Sikking	108B	Rina van der Weij	129A
Edith Meijering	88A	Walter Simon	109A	Weijer&vanLeeuwen	129B
George Meijers	88B	Saskia Sipkema	109B	Robin P. Weijers	130A
Dolf Middelhoff	89A	Niels Smits van Burgst	110A	Marie-José Werners	130B
Remco Molkenboer / P27	89B	Ike Smitskamp	110B	Orna Wertman	131A
Eveline Mooibroek	90A	Janwillem Snieder	111A	Margriet Westerhof	131B
Eveline Mooibroek	90B	Victor Sonna	111B	Leo Wijnhoven	132A
John Mostert	91A	John Span	112A	Preta Wolzak	132B
Bernard Mulder	91B	Marie Anne Steenhuizen	112B	Alette Wttewaall	133A
Gert de Mulder	92A	Marie Anne Steenhuizen	113A	Zero	133B
Hil van Neer	92B	Marie Anne Steenhuizen	113B	Roman Zhuk	134A
Bas Neering	93A	Annelies van Sterkenburg	114A	Marja Zomer	134B
Esther Nienhuis	93B	Annelies van Sterkenburg	114B	Marja Zomer	135A
Pauline M.M. Nijenhuis	94A	Annelies van Sterkenburg	115A		
Astrid van Nimwegen	94B	StofmeelMende	115B		
NOK&T/ART	95A	Liz Strick	116A	Colofon	139
Marijke van Oostrum	95B	Mo Swillens	116B		
Wim van Ophem	96A	Pol Taverne	117A		
Léon van Opstal	96B	Aimée Terburg	117B		
Maartje Overmars	97A	Peet Teunissen	118A		

De ZomerExpo is het resultaat van een vruchtbare samenwerking tussen het Gemeentemuseum Den Haag en Stichting ArtWorlds en wordt ondersteund door verschillende Nederlandse culturele instellingen en fondsen. In de geest van de huidige tijd, waarin de democratisering van de kunst in de belangstelling staat, is de ZomerExpo voor het eerst in 2011 gelanceerd. De tentoonstelling met open inschrijving en één thema was direct een succes en trok een groot publiek. Het doel is om gevestigde, niet-gevestigde en opkomende kunstenaars uit Nederland de mogelijkheid te bieden hun werk te presenteren in een museum en tevens om verschillende kunstwerelden met elkaar te laten samenwerken. Iedereen die kunst maakt, kan meedoen.

Het thema van 2013 is aarde, een thema dat binnen de kunstgeschiedenis een grote variatie aan interpretaties kent. Er is massaal gereageerd. Aan de voorrondes van de ZomerExpo dit voorjaar – in TAC Eindhoven, LP2 Rotterdam en Loods 6 Amsterdam – hebben 1700 kunstenaars deelgenomen met 3000 kunstwerken. Een jury van 45 kunstenaars, journalisten, kunstcritici, galeriehouders en museummedewerkers heeft 239 werken gekozen voor de tentoonstelling. In deze catalogus treft u een wervelend aanbod van schilderijen, foto's, sculpturen en installaties die samen een uniek beeld geven van de 'aarde' in vele verschijningsvormen.

De *ZomerExpo 2013 Aarde* is een verkooptentoonstelling. Stichting ArtWorlds faciliteert de verkoop en wil bezoekers aansporen om niet alleen te kijken, maar ook te kopen.

